

Turistični program Dolenjske

V ponedeljek, 14. avgusta je bil v Kočevju sestanek, na katerem so se pogovorili o izdelavi regionalnega perspektivnega turističnega programa Dolenjske. Razen domačinov so se ga udeležili še predstavniki iz Novega mesta. Na sestanku so ugotovili, da se celotno območje Dolenjske turistično dopolnjuje in da je zato potrebno izdelati enotni turistični program za to območje.

Črnomelj za regionalni zdravstveni center

12. avgusta so odborniki ObS Črnomelj na seji sprejeli odlok o tem, da skupščina Črnomelj pristopa k regionalnemu zdravstvenemu centru v Novem mestu. Ta novi strokovni organ v zdravstvu bo pripravil reorganizacijo zdravstvene službe, ki mora slediti po sprejetju novega zakona.

Libijski minister v Čateških Toplicah

Danes teden, 10. avgusta, se je v Čateških Toplicah ustavil ugleden gost iz Libije, minister za gradnjo, gospod Fathi Jauda. Med obiskom si je ogledal zdravilišče in gradnjo zimskega bazena. V Jugoslavijo je prispel z libijsko delegacijo. O naši deželi je imel zelo ugodne vtise.

Srečanje z medvedji v Slemenih

Minuli četrtek smo ob pol sedmih na poti iz Hudega konca v Ortnik opazili na jasi »V Zrnovcu« medvedjo družino, ki je hlačala proti gozdu pod Sinovo. Močna medvedja mati je med potjo nemoteno poučevala svoje štiri mladiče. Bili smo k sreči toliko oddaljeni in bilo je tako močno oblačno, da nas niso videli, ne zavohali. Pravijo, da srečujejo tam okoli »Ograje« tudi podobno družino. Če ste brez pihalnika, se seveda ni prijetno srečati s tako družbo...

V. PREZELJ

Padalske akrobacije v Portorožu

Od 20. do 27. avgusta bodo v Portorožu zanimiva tekmovanja za V. Jadranski padalski pokal. Sodelovalo bo več kot 180 najboljših padalcev iz 20 držav. Najbolj zanimive tekme bodo v nedeljo 20. in 27. avgusta, ko so na programu atraktivni skoki na letališču v Sečoveljah ter v petek 25. avgusta, ko bodo padalci skakali v morje v portoroškem zalivu.

NOVOTEKS je v zadnjem času, letos maja, dosegel še en pomemben proizvodni uspeh: po daljših organizacijskih in tehničnih pripravah so uvedli v tkalnici štiristrojni način dela. Tkalke, ki so prej stregle le dvem statvam, strežejo zdaj kar štirim hkrati! Ker je tako treba v eni izmeni pol manj delavk, je lahko stekla še tretja izmena, proizvodnja pa se je povečala za več kot dvajset odstotkov (Foto: M. Moškon)

20 let NOVOTEKSA

900-članski kolektiv novomeške tekstilne tovarne NOVOTEKS se ob 20-letnici obstoja, ki jo pravlja te dni, lahko s ponosom ozira na delovne zmage in napredek, dosežen v 2 desetletjih.

Brez ovinkov lahko rečemo, da je NOVOTEKS za vsakogar, ki kupuje blago za obleko, pojem kvalitete. Pot do tega ni bila lahka: prizadevni kolektiv je obrisal prenekatero potno srago in porabil veliko naporov, preden je dosegel današnji ugled. Bilo se je treba prilagajati, delati vedno več in kvalitetneje, da so bili doseženi rezultati, s katerimi se lahko NOVOTEKS postavi ob svojem jubileju.

Ko je bil 15. avgusta 1947 ustanovljen kot Tekst-

tilna tovarna Novo mesto, je NOVOTEKS prevzel dediščino treh manjših tekstilnih obratov: Povhovega, Pencovega in Medicevega. Ob ustanovitvi so bila osnovna sredstva vredna nekaj več kot 5 milijonov Sdin, obratnih sredstev pa je bilo za 4,5 milijona Sdin. V prvem letu obstoja je NOVOTEKS izdelal za 27,5 milijona proizvodov.

Ob ustanovitvi je NOVOTEKS izdeloval samo mikano volneno prejo in volnene tkanine. Proizvod (Nadaljevanje na 3. str.)

Sovjetska delegacija v novomeški „Krki“

Delovni kolektiv novomeške tovarne zdravl »Krka« je dobil prejšnji teden pomemben obisk iz Sovjetske zveze. Tovarno je obiskala sovjetska uradna delegacija, ki je prišla v Jugoslavijo na povabilo Zvezne gospodarske zbornice. Delegacijo je vodil načelnik v ministrstvu za medicinsko proizvodnjo Aleksander Grigorjevič Natraze, v njej pa so bili: direktor zveznega farmacevtsko-kemičnega inštituta Konstantin Jurjevič Novitsky, direktorica proizvodnje antibiotikov Aleksandra Aleksandrovna Pestrova in inž. Raisa Mihajlovna Kuznjecova.

Sovjetska delegacija je prišla v »Krko« zato, da bi se

seznanila z napredkom farmacevtske industrije v Sloveniji oziroma z dejavnostjo, na področju katere je zelo razvito sodelovanje med našimi in sovjetskimi ustanovami. Med drugim naj omenimo, da je »Krka« letos na sovjetskih tržiščih že prodala za 680.000 dolarjev zdravl. Zanimanje za »Krko« je vzbudila tudi farmacevtska razstava, ki je bila v Moskvi. Zanimanje za napredek naše farmacevtske industrije pa so se povečali dobro ekonomsko sodelovanje, dobro poslovanje in propaganda. Vse to si je hotela sovjetska delegacija ogledati in spoznati na kraju samem, zato je tudi obiskala novomeško tovarno zdravl.

Gostje iz Sovjetske zveze so imeli še drug namen: izmenjati izkušnje iz proizvodnje, izkušnje o surovinah, raziskavah in kontroli, seveda pa jih je zanimala tudi organizacija proizvodnje pri nas in ne nazadnje sistem delavskega samoupravljanja, zaradi vsega, kar so videli in slišali, so bili člani sovjetske uradne delegacije med obiskom ugledni novomeški tovarni zelo zadovoljni.

S. DOKL

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V ČRNOMLJU

Zdravstvo ima širše družbene naloge

Čeprav je denarja manj, občani ne smejo biti prikrajšani za zdravstvene storitve — Zdravstvo ima širše družbene naloge, zato o njem ne more odločati kar sam kolektiv zdravstvenega doma — V drugih občinah ni z denarjem za zdravstvo nič boljše, pa zdravstveni domovi ne rešujejo težav na tak nesprejemljiv način, kot se je to zgodilo v Črnomlju — Semiški odborniki so zagrozili z odstopom

12. avgusta so na občinski seji v Črnomlju razpravljali o zdravstvu, o gibanju gospodarstva v prvem polletju in rešili več gospodarsko pravnih zadev.

Ze na seji pred mesecem dni je občinska skupščina s priporočilom zavrnila sanacijski program zdravstvenega doma Črnomelj, s katerim je ta zmanjšal zdravstveno zaščito občanov. Na sobotni seji je komisija za družbeni nadzor poročala o svojih ugotovitvah, ki so na kratko takšne:

Zdravstveni dom Črnomelj je s sanacijskim programom

zaradi obetajočega se pri-

manjkajaja 26 milijonov SD

prikrajšal paciente za tri ordinacije na teden v Semiču, za tri v Črnomlju in za tri preventivne ordinacije v občini. Hkrati je zmanjšal število specialističnih ordinacij za polovico (zdaj je na mesec 11 specialističnih ordinacij) in občane ponovno prikrajšal, saj zaradi velikega navela specialisti že do zdaj niso zmogli vseh pregledov. Razen tega je ZD ukinil delo zdravnikov izven rednega delovnega časa (dežurstvo in obiski na domu), s čimer so pacienti ponovno prizadeti.

S temi ukrepi naj bi prihranili 3.800.000 Sdin. Nadalj-

njih 12.600.000 Sdin pa bodo prihranili z zmanjšanjem o-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Potniški vlak pelje zdaj le do Velikih Lašč

Nekdnji kočevski vhlapone je spet za nekaj postaj krajši. Potniški vlak, ki je vozil enkrat na dan iz Ljubljane v Ribnico, vozi le še do Velikih Lašč skoraj vedno prazen, zato ni kazalo drugega, kot da so ga ukinili. Ribničani niso nič jokali ob ukinitvi.

OD 17. DO 27. AVGUSTA

Trajen dež z ohladitvijo okrog 25. in 26. avgusta, lepo vreme okrog 20., 22. in 27. avgusta. V ostalem spremljivo s krajevnimi padavinami oziroma nevihtami. Dr. V. M.

ZVIŠANE OBRESTNE MERE

za varčevalce pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI
NOVO MESTO

HRANILNIM VLOGAM SMO ZVIŠALI OBRESTNE MERE:

- hranilnim vlogam na vpogled: od 5 % na
- vezanim hranilnim vlogam nad 12 mesecev: od 6 % na
- vezanim hranilnim vlogam nad 24 mesecev: od 7 % na

6,50 %
7 %
8 %

ZVIŠANJE OBRESTNE MERE velja od 1. avgusta 1967 dalje. — Vključite se tudi vi v širok krog varčevalcev pri domači področni banki, ki vam najugodnejše obrestuje vse hranilne vloge! — POSLUŽUJTE SE TUDI VNAPREJ UGODNOSTI, ki vam jih nudi Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu pri namenskem varčevanju: za kreditiranje kmetov — proizvajalcev (za nakup, gradnjo ali obnovo gospodarskih poslopij, za nakup strojev in strojnih naprav, za obnovo sadovnjakov in vinogradov, za nakup plemenske živine) in za posojila za pospeševanje turizma, zasebnega gostinstva in obrti!

NAŠA BODOČNOST

je v moderno organizirani nacionalni in politični slovenski skupnosti v okviru Jugoslavije (2)

Taka ideja in praksa v dosedanjih pogojih zaradi objektivnih okoliščin ni mogla biti vedno v središču pozornosti, ne dovolj obdelana, ni mogla dovolj zajeti naših umskih in ustvarjalnih sposobnosti. V ospredju je namreč bila druga družbena težnja — deatizacija, v zvezi s tem tudi decentralizacija, ki je bila sicer sama po sebi skozinskoz progresivna, bi se pa sprevergla v svoje nasprotje, če bi jo absolutizirali. Naš cilj ni decentralizacija za vsako ceno in kot izraz vsega. Naš cilj je moderno organizirana socialistična družba. V borbi zoper preživeli in nepotrební etatizem se ne prestopimo stihijsko porajajo težnje po paralizaciji, decentraliziranem etatizmu, ki dobiva potem predvsem v občinah svojo zaslombo. Ker se takim nepravilnim težnjam ne postavljajo ovire, se pojavljajo včasih občutek, da je komunalni sistem v krizi. Ta teza je zelo nevarna. Ne drži namreč, da je komunalni sistem v krizi. V krizi je stihija kooperacije prevelike decentralizacije, v krizi je občinski etatizem.

Bolj objektivno kot subjektivno se kopljejo danes ob teh vprašanjih nekatere ovire. Nastaja konflikt med objektivnimi zakoni družbe, ki narekujejo nekatere integracijske procese, in med nekaterimi stihijno porojenimi ali pa ob deatizaciji poenostavljenimi pojmi, da gre predvsem za oblikovanje komunalnega sistema, ki pozna samo čimvečjo samostojnost, samo tok od central navzdol, ne pa tok tudi iz baze proti centru.

Kot rečeno, izvršni svet

Imenovan je pripravljajni odbor za proslavo oktobrske revolucije

Izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze v Novem mestu je imenoval trinajst članov v pripravljajni odbor za proslavljanje 50-letnice oktobrske revolucije. V odboru so: Neven Cukon, Uroš Dular, Tone Gošnjak, Miloš Jančič, prof. Janko Jare, Ljudez Kastelic, Bogo Komelj, Franci Kuhar, prof. Ema Muser, Adolf Sušter, Slavko Vute, Slavko Zirkelbach in Dušan Zupanc.

meni, da bo treba mnoge stvari praktično organizacijsko, zakonodajno in operativno znova proučiti in če se sporazumemo, te načelne poglede potem tudi postopoma uresničevati.

Tudi organi oblasti morajo imeti revolucionarni refleks

Zdi se, je nato nadaljeval Stane Kavčič, da se v naši družbi še zmerom bije politični boj, ki je usmerjen bodisi zoper konzervativistične pozicije, bodisi celo zoper nekatere antisocialistične pozicije v naši družbi, ki se stihijno pojavljajo in na katere, spriču raznih mednarodnih zapletov, še zmeraj računajo nekatere sile v tujini. Ob vsem tem se poraja vprašanje, ali je politični boj samo vprašanje političnih organizacij, ali naj samo le-te, predvsem Zveza komunistov in Socialistična zveza, nosijo njegovo težo? Ali niso dolžne biti tudi intencije oblastnih organov in uprave še zmerom politične? Tudi uprava in oblastni organi bi morali imeti revolucionarni refleks, posluš in občutek za odgovornost do družbenega dogajanja. Ali smo že tako daleč, ali smo že toliko presegli razredna in družbena nasprotja, da bi lahko ožin naše oblasti piul v mirne, apolitične vode, v nekakšen upravni superobjektivizem, ali pa je vendar treba upoštevati še nekatere politične konfrontacije, spopade in računati tudi na terenu upravnega delovanja s temi dejstvi?

Odgovor na to vprašanje je jasen. Nismo najbrž še tako daleč, da bi se lahko tudi oblast odrekla političnemu boju, čeprav jo stihija mnogokrat potiska na preveč subjektivistične pozicije. Gre za vprašanje, ali je treba bolj spolitizirati delovanje oblasti, delovanje državne uprave in vodstva Zvezi komunistov in Socialistični zvezi del teže v neposrednih spopadih za napred.

Nobena tajnost ni, da smatrajo nekateri krogi, ki so — blago rečeno — rezervirani do naše politike, da se da z oblastjo zelo dobro sodelovati, da pa je partija dista, ki drži te kroge na verigi in jim preperečuje, da bi se ponovno konstituirali kot politična sila.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Predsednik republike Josip Broz Tito je v četrtek z obiskom v Kairu začel potovanja po nekaterih srednjevzhodnih državah. Iz ZAR, kamor ga je bil povabil predsednik Naser, je v nedeljo odšel v Damask, na povabilo sirskega predsednika El Atasija, naslednji dan pa se je odzval še vabilu iraškega predsednika Arefa in odpotoval v Bagdad. Od tam se je v sredo ponovno vrnil v Kairo na zaključni del pogovorov s predsednikom Naserjem.

Titovo potovanje na Srednji vzhod zbuja po vsem svetu mnogo pozornosti in pravo poplavo komentarjev in ugibanj. Omenimo za začetek, da je domala ves zahodni tisk pisal, da Tito potuje v Kairo z natančno izdelanim načrtom za rešitev krize na Srednjem vzhodu. Tisk je celo ugibal o najmanjših podrobnostih tega načrta. Nobene posebne prebrisanosti ni treba, za ugotovitev, da Jugoslavija seveda ima svoje stališče in mnenje o sedanjem položaju na Srednjem vzhodu in da je to mnenje predsednik Tito razložil Naserju, Atasiju in Arefu. Lastno mnenje pa seveda še ni načrt ali »recept«, ki naj bi ga predsednik Tito nudil drugim. Jugoslavija in njen predsednik nista nikoli dajala gotovih receptov drugim, pač sta bila vedno pripravljena izmenjavati mnenja in ocene. To pa sta očitno različni stvari in špekulacije o »ju goslovskem receptu« pač nimajo tal pod nogami.

Vsa poročila, ki prihajajo o Titovih pogovorih pravijo, da je z arabskimi državniki temeljito preselil sedanji položaj, predvsem agresiji pa tudi druga vprašanja, ki se neposredno tičejo Jugoslavije položaj, ki je nastal po izraelski

in držav, ki jih je obiskal. Ena najbolj važnih med njimi je gotovo vloga in aktivnost nevezanih dežel v sedanjem trenutku in pa razvoj gospodarskega in drugega sodelovanja med Jugoslavijo ter ZAR, Sirijo in Irakom. Izmenjava mnenj in ocen ter medsebojno informiranje je vsebina Titovih razgovorov z arabskimi državniki. Ta seveda

meje, očitno z namenom, da bi pretrgale zveze med DR Vietnamom in Kitajsko.

Svet se seveda sprašuje, kakšen je namen te najnovejše razširitve vojne. Res je, da zagovorniki vojne v ZDA že dalj časa zahtevajo, da je treba bombardiranje še razširiti, češ da bi na ta način prisilili DR Vietnam k kapitulaciji. Toda tistih, ki morda verjamejo, da bi bilo res mogoče z bombami izsiliti kapitulacijo, je le malo. Američani že dolge mesece korak za korakom stopnjujejo vojno in pred vsako novo stopnjo napovedujejo, da bo sta Severni Vietnam in južnovietnamska osvobodilna fronta klonila. In vendar se to ni zgodilo, ampak je nasprotno, v samem Južnem Vietnamu odpor vse močnejši, v severnem pa je manj kot kdaj prej znakov »kapitulacije«. Brez najmanjšega strahu, da bi se zmotili, lahko zanesljivo napovemo, da tudi nova razširitev vojne ne bo prinesla zmage ZDA, niti prisilila vietnamskega ljudstva na severu in jugu dežele, da bi se odreklo boju za neodvisnost in svobodo. Pač pa ameriška eskalacija zbuja mračne slutnje, ki dajejo prav nedavni izjavi generalnega sekretarja OZN U Tanta, češ da se svet bliža začetku tretje svetovne vojne. Ob tem novem koraku vietnamske vojne, ki je geografsko usmerjena proti Kitajski, si ne moremo kaj, da si ne bi priklicali v spomin tudi nekaj mesecev stare izjave Mao Ce Tunga, ki je dejal, da bo v manj kot dveh letih prišlo do vojne med Kitajsko in ZDA. Morda je vse to preveč črnogleda, toda vietnamska vojna tako vztrajno raste v vedno večji požar, da celo največjim optimistom zmanjkuje poguma za rožnate prerokbe.

Titovo potovanje na Srednji vzhod

ima vpliv na stališča prizadetih vlad, toda le na osnovi posvetovanja in skupnega preučevanja, ne pa na osnovi takih ali drugačnih »receptov«, ki bi jih nudil ta ali oni.

V soboto je tisk po vsem svetu na prvih straneh zabeležil, da se je vietnamska vojna povzpela še za eno stopnico višje. Dan prej so namreč ameriška letala bombardirala in porušila most Long Bienh v Hanoju. Ta 1800 m dolgi most čez Rdečo reko je nadvse pomembna prometna zveza med Hanojem in Kitajsko, razen tega pa je člen v mreži namakalnih naprav, ki so življenjskega pomena nekaj milijonov ljudi v porečju Rdeče reke. Pozneje so ZDA razširile bombne napade še na kraje blizu Kitajske

BOMO TUDI JEZERU KDAJ REKLI MIŠELOVKA?

Krvava tragedija se ponavlja

V dveh dneh: ena mrtva, sedem ranjenih, 11 milijonov Sdin škode

V petih prometnih nesrečah na avtomobilski cesti pri Jezeru, ki so se pripetile med 19.45 uro 10. avgusta in 15. uro 11. avgusta, torej v dva jsetih urah, je ena oseba izgubila življenje, sedem je bilo ranjenih, škodo pa cenijo na več kot 11 milijonov Sdin. Smrtno se je ponesrečila 48-letna Angležinja Phyllis Walker Winton, težka nesreča pa je zadela tudi družino Milana Bevca iz Ljubljane.

Prva izmed petih prometnih nesreč pri Jezeru je zadela 10. avgusta okoli 19.45 Angleža Ernesta Hunterja Wintona in njegovo 48-letno ženo Phyllis Walker Winton, ki sta se z osebnim avtom peljala proti Ljubljani. Winton je odhitel tovornjak in ga začel prehitovati, ko je nasproti pridrvel tovornjak s priklopc, ki ga je vozil Luigiano Micalausig iz Gorice v Italiji. Angleževu vozilo je slovito treščilo v italijanov tovornjak, se odbilo in obstalo, odbilo pa je tudi tovor-

njak, da se je priklopec prevrnila. Phyllis Walker je bila takoj mrtva, hudo ranjenega voznika pa so odpeljali v novomeško bolnišnico. Škodo so ocenili na 8 milijonov Sdinarjev.

Nedolgo za Angleževu nesrečo, okoli 23. ure, se je po cesti v osebnem avtu do Jezera pripeljal Italijan Modesto Miracco. Ko je opazil rdečo utripajočo luč, s katero je miličnik opozarjal voznike, da je cesta (zaradi nesreče) zaprta, je zmanjšal hitrost. Za njim

se je v prekratki varnostni razdalji pripeljal z osebnim avtom Ljubljancin Alojz Samar in trčil vanj. Škodo so ocenili na 500.000 Sdinarjev.

Naslednjega dne, 11. avgusta ob 14. uri, je dohitel prometno nesrečo pri Jezeru avtomobilist Nedžo Simić, ki se je z ženo Ljubinko peljal v Ljubljano. Dohetil je kolono in zmanjšal hitrost, med zaviranjem pa je avto z mokre ceste zaneslo na bencino, od tam na nasp, od koder se je prekučnil čez betonski preost in padel na njivo. Voznikova 33-letna žena se je hudo poškodovala, voznik pa je dobil udarce po glavi, rokah in nogah. Odpeljali so ju v bolnišnico. Škodo pa so ocenili na 1.500 tisoč S dinarjev.

Pol ure kasneje je Milovan Lapanja pripeljal do Jezera tovornjak postojnskega TRANSAVTA. Pred soboj je opazil priklopec in zavrl, na mokri cesti pa je priko-

lico zaneslo na levo, koder se je z osebnim avtom peljal Ljubljancin Milan Bevc z družino. Osební avto je treščil v priklopec, pri čemer sta se Milan Bevc in žena mer sta se Milan Bevc in žena Zdenka hudo poškodovala, njuni hčerki Melca in Simona pa lažje. Škodo so ocenili na 9.500 Sdin.

Na kraj nesreče so se kmalu eden za drugim pripeljali z osebnimi avtomobili nekí Francoz, Slovak Ladislav Hilegrita in Italijan Evelino Boch. Francoz se je ustavil, Slovak in Italijan pa sta sprožila veržno trenenje. Ker je Francoz odpeljal naprej, so škodo ocenili le na Slovakovem in Italijanovem avtu in sicer na 90.000 Sdinarjev.

Pri Jezeru se je pripetilo večje nesrečo, o katerih smo tudi mi poročali. Je tisti del ceste nova mišlovka za voznike? Stevilne nesreče opozarjajo, da cesta (am le ni najbolj varna!

KRATKE Z RAZNIH STRANI

KONFERENCA ARABSKIH MINISTROV — V torek se je v Bagdadu začela konferenca arabskih ministrov za petrolej, finance in gospodarstvo. Ministri bodo proučili gospodarski položaj, v katerem so se znašle arabske države po izraelski agresiji in predlagali skupne ukrepe za odstranitev posledic te agresije.

POTRESI V FRANCIJI — V jugozahodni Franciji je več zaporednih potresov porušilo vasi Arette, Mootory in Arantie. Dve osebi sta bili ubiti, več deset pa je bilo ranjenih. Nekaj tisoč prebivalcev ogroženega področja so preselili drugam.

VRAČANJE ARABCEV — Kot je sporočilo izraelsko ministristvo za notranje zadeve, je doslej 7.000 arabskih beguncev zahtevalo od izraelskih oblasti, naj jim omogočijo povratek na domove na zahodni obali reke Jordan, odkoder so pobegnili ali so jih izgnali med nedavno vojno. Ti kraji so zdaj pod izraelsko okupacijo.

PROTESTNI POHOD CRNCEV — Okrog tisoč crncev v ameriški državi Mississippi je v ponedeljek organiziralo protestni pohod proti parlamentu države v mestu Jackson. Crnci so zahtevali, naj parlament Mississippi odobri več denarja za boj proti revščini.

EKSPLOZIJA NA KRIZARCI — Na brazilski krizarki »Barrosa« je prišlo do nude eksplozije, ki je zahtevala smrt devetih ljudi, medtem ko je bilo devet drugih oseb težko ranjenih. V času ko je prišlo do eksplozije je bil na krizarki brazilski mornariški minister Hamann in več visokih oficirjev. Oblasti so začele preiskavo, kot menijo, da gre za sabotažo.

KIESINGER V WASHINGTONU — Zahodnonemški kancler Kiesinger je v nedeljo prisel v ZDA, v torek pa je s predsednikom Johnsonom začel pogovore o obrambni politiki in o predlogu mednarodnega sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ SLAB ODNOS DO TEHNIČNIH IZBOLJŠAV. Na leto bi lahko prihranili kakih 375 milijonov dolarjev, ki jih porabimo za tuje licence. Število tujih licenc bi se zmanjšalo, ako bi bilo več domačih tehničnih izboljšav. Teh pa je premalo. Število prijavljenih tehničnih stvaritev je enako številu iz leta 1939, čeprav je zdaj štirikrat več tehničnih strokovnjakov in raziskovalnih ustanov. Po številu prijavljenih patentov smo na dnu lestvice visoko in srednje razvitih dežel. To za takšno deželo, kakršna je naša, gotovo ni ohrabrujoče.

In kaj storiti? Urediti bo treba pravni status tako imenovane industrijske lastnine in izumiteljem bo treba dati ustrezno mesto v družbi. V naših delovnih organizacijah premalo cenijo novatorstvo in racionalizacijo. Tista podjetja, kjer posvečajo tehničnim izboljšavam vso potrebno pozornost, so, žal, le izjeme. Toda reforma bo najbrž prisilila delovne organizacije, da spremenijo odnos do novatorstva in racionalizacije, ako hočejo korakati vstria s konkurenčnimi podjetji visoko in srednje razvitih dežel.

■ PRVI PROTIDUMPINSKI UKREP. Pristojni organi so sprejeli ukrep, s katerim so omejili uvoz surovega železa. To so storili zato, ker so nekatera podjetja uvažala surovo železo po nižji ceni od normalne, s čimer so škodovala domačim proizvajalcem surovega železa.

Zvezni izvršni svet je sprejel uredbo o dopolnilnih carinah in kompenzatorskih davčninah. Po tej uredbi bo treba v prihodnje plačati dopolnilne carine in kompenza-

torske davčnine za tiste proizvode, ki jih jugoslovanski uvozniki kupujejo po nižjih cenah od normalne cene, kar povzroča veliko škodo jugoslovanskemu gospodarstvu. Seveda pa ne bo mogoče izrabiti ta ukrep za potuho tistim domačim proizvajalcem, ki terjajo omejitev uvoza, da bi zavarovali svojo nizko produktivno proizvodnjo.

■ JULIJA NIŽJI ŽIVLJENJSKI STROŠKI. Po najnovejših statističnih podatkih

Premalo tehničnih izboljšav

so bile julija cene na drobno za 1,9 odstotka nižje kot prejšnji mesec, življenjski stroški pa so se pocenili celo za 3,2 odstotka. Analitiki menijo, da so že peti mesec kar stabilne cene in da to samo kaže na prve rezultate reforme.

■ NAS BO LETOS OBISKALO 20 MILL. JONOV TUJCEV? Predvidevajo, da bo letos obiskalo Jugoslavijo 20 milijonov tujcev, torej precej več kot prejšnja leta, in to kljub težavam v turizmu na začetku sezone. Ze v prvih sedmih mesecih je v rednem in maloobmejnem prometu prestopilo mejo in prišlo v Jugoslavijo več kot 4 milijone vozil z okoli 11 in pol milijona potnikov.

Sejmišča

Brežice: zelo malo kupcev

V soboto, 12. avgusta, so rejci pripeljali na brežiško sejmišče 790 prašičev, pretežno do tri mesece stare, prodali pa so jih le 288. Za mlajše in starejše je bila enaka cena: 6,50 Ndin za kg

Novo mesto: enake cene za prašiče

V ponedeljek, 14. avgusta, je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 756 prašičev, od tega 48 starejših od 12 tednov. Kupčiji je bilo manj, saj so prodali le 434 živali. Do dvanajst tednov stare prašiče so prodajali po 8000 o 15.000 Sdin, tri do šest mesecev stare pa po 16.000 do 17.000 Sdin.

Hmeljarjem želimo lepo vreme!

Začelo se je obiranje hmelja na približno 150 hektarih hmeljišč na Dolenjskem in v Spod. Posavju — Na nekaterih hmeljiščih poteka boljše, z organiziranimi prenočišči in prehrano ter s prevozi obiralcev, drugod spet po starem, v upanju, da bo tudi brez tega obiralcev dovolj — Obiralcev najbolj manjka na novomeških hmeljiščih: potrebovali bi jih 350-400, prvi dan pa jih je bilo le 120!

Na večini naših hmeljišč bo letošnji pridelek zaradi polne suše nekoliko slabši od lanskega. Hmelj je naredil višjo krono, kobilje so bolj drobne, kvaliteta pa ni slabša od lanske. Nedavna toča je zelo prizadela hmeljišče v Metliki, kjer je uničenega pol pridelka. Z obiralci povsod se kar gre, najbolj pa jih primanjkuje na novomeških hmeljiščih. S kombajniranjem hmelja, torej s stroj-

nim obiranjem, je prvi začel Kmetijski kombinat ZASAVJE iz Sevnice 16. avgusta na hmeljišču v Loki.

GRNOMELJ: začeli so 10. avgusta; pridelek je zelo dober, pričakujejo 12 do 14 q na hektar. Drugi dan je obiranje malce zmotil dež. Z 200 obiralci, kolikor jih imajo, bodo gotovi v 10 do 12 dneh.

BREŽICE: začeli so 12. avgusta; hmelj je zdrav in ga bo več kot lani, kobilje pa so malo drobnejše. Obiralcev je 280, delati bodo do 6. septembra. AGRARIA Brežice je organizirala dve avtobusni progi za prevoz obiralcev: eno: Brežice—Cerklje—Slovenja vas in drugo: Brežice—Vel. Dolina.

METLIKA: začeli so 14. avgusta; obira 120 obiralcev, ki bodo končali v 14 dneh. Zaradi toče bo 8q pridelka namesto predvidenih 16 q na hektar.

NOVO MESTO: v Srebrnicah, v nasadih kmetijske šole Grm, so začeli obirati 14. avgusta. Obiralcev je samo 120, med njimi precej otrok, potrebovali pa bi 350 do 400

obiralcev na dan. Prenočišče in prehrana za 540 Sdin na dan je organizirano, s pridelkom se pohvalijo.

STRAŽA: v hmeljiščih v Jurki in Vavti vasi so začeli 14. avgusta; pridelek je boljši kot lani, končali bodo v 10 dneh, obiralcev je 120 in jih vozijo z gorjanskega področja.

KOSTANJEVICA: začeli so 14. avgusta, obrali bodo v 14 dneh. S pridelkom se pohvalijo, obiralcev je 350, vozijo pa jih z avtobusi iz Orneče vasi in Dola pri Podbočju.

SEVNICA: na hmeljiščih v Sentjanžu, Kompolju in Loki so začeli obirati 14. avgusta. Pridelek je kvaliteten, hmelj pa zelo poln. Obiralcev je 900. Zanje so organizirali hrano in prevoze. 16. avgusta je začel na hmeljišču na Loki delati stroj za obiranje.

SENTJERNEJ: začeli so 14. avgusta, obiralcev je 350. Hmelj je lep, pričakujejo 10 q pridelka na hektar. Obiralce iz Gabrja in Brusnic vozijo z avtobusi. Na škočjanskih hmeljiščih so začeli obirati hmelj 16. avgusta. M. J.

V Krmelju bodo podelili domicil dvanajsti SNOU brigadi

V Krmelju je bila 9. avgusta seja pripravljalnega odbora za organiziranje proslave občinskega praznika in podelitev domicila XII. slovenski narodnoosvobodilni udarni brigadi, ki bo 8. okt. v Krmelju. Na seji so sprejeli program proslave, po katerem bo 8. oktobra najprej slavna seja občinske skupščine, nato pa proslava na prostem, ki se je bodo udeležili tudi predstavniki brigade. V tistih dneh bo šahovsko, rokometno, strelsko in kegljaško tekmovanje. Do takrat bo verjetno zgrajena tudi Lutrova klet, v kateri bodo priredili razstavo fotografij o življenju narodnega

heroja Dušana Kvedra Tomaža.

Šmarješke Toplice te dni zasedene

Zdraviliški prostori Šmarjeških Toplic so od 15. julija nenehno polni. Na obisku so domači gostje, veliko pa je tudi tujcev. Toplice obiskujejo predvsem taki gostje, ki so že prišli v ta kraj in jim je bilo všeč. Zdraviliško osebje ne skriva zadovoljstva ob prometu, kakršnega imajo zdaj. Zeliyo si, da bi imeli vse leto tako dober obisk kot te dni. M. J.

Tudi pohištvo

lahko odslej kupite v prodajalni

NOVOTEHNA

na Glavnem trgu 11

Vso opremo za vaše kuhinje, dnevne sobe in spalnice, opremo za samske in otroške sobe, večdelne omare za spalnico, kombinirane omare za dnevne sobe, kavče in polkavče, omarice za čevlje, komode, pisalne mizice, obešalnike in predstene ter razne druge dele pohištva in opreme lahko poceni kupite v tej prodajalni, ki je

dobro založena

z vsemi elektrotehničnimi aparati in pripomočki za gospodinjstva, z muzikalijami, s posodo, porcelanom, z izdelki iz plastike, elektroinstalacijskim materialom in vsemi potrebščinami ki jih potrebujete v stanovanju.

Še ta mesec

bomo začeli odobravati potrošniške kredite za vse vrste industrijskih izdelkov in avtomobile

brez porokov

tako, da bo posojiljemalec vplačal le minimalno zavarovalno premijo za najeti kredit. Drugi kreditni pogoji kot doslej.

POTROŠNIKI, kupujte kvalitetno, poceni in NOVO pri NOVOTEHNI v Novem mestu, Krškem, Metliki in v Trebnjem!

20 let NOVOTEKSA

(Nadaljevanje s 1. str.)

nja se je skozi leta izpopolnjevala in od leta 1964 dalje delajo mikano prejo iz volnenih, umetnih in sintetičnih vlaken, volnene in polvolnene mikane tkanine, česano prejo iz volnenih, umetnih in sintetičnih vlaken za tkanine in trikotažo ter tkanine iz pravkar opisanih vlaken. V Bršlino so se iz leta v leto povečevali tovarniški prostori; hkrati so urejali parno in vodovodno napeljavo ter zgradili kotlarno in kanalizacijo. 1964 so se v NOVOTEKSU odločili za specializacijo: prenehali so s proizvodnjo mikane preje, stroje so odprodali in postopoma nakupovali nove stroje za česano prejo iz mešanice sintetično-volna. Od 1960 dalje so v tkalnici postopoma zamenjavali več vrst statev z novjšimi, tako da imajo zdaj samo 3 vrste statev. Hkrati z vsemi drugimi obrati se je razvijala vedno sodobnejše opremljena apretura.

Leta 1958 je začela v Metliki obratovati predilnica česane preje, za katero je bilo, odkar je stekla, nakupljenih več novih strojev. 1953 se je Tekstilna tovarna preimenovala v NOVOTEKS, tekstilna tovarna Novomesto. Proizvodnja se je nenehno povečevala in ob 10-letnici tovarne je proizvodnja dosegla 1064 milijonov Sdin. Letos, ob 20-letnici ustanovitve, bodo naredili za 6 milijard Sdin proizvodov.

Devizna reforma tudi NOVOTEKSA ni pustila ob strani. 1962 je bilo že treba začeti razmišljati o tem, kako v bodoče priti do tujih plačilnih sredstev za nakup surovin. Obetali so se časi, ko ni bilo več pričakovati vsakoletnega kontingenta dolarjev za nakup surovin iz banke. NOVOTEKS je že 1962 začel z izvozom. To ni izvoz tiste vrste, ko svoj izdelek prodaš tujemu kupcu. Prodajati so začeli svoje blago domačim kupcem za dolarje, manjše

količine svojih izdelkov pa so izvažali tudi na tuja tržišča. Tako so 1962 prodali za dolarje za 20.750 dolarjev izdelkov, 1965 za 469.146 dolarjev, lani za 1.715.000 dolarjev, letos pa bodo, kot kaže, prodali za 1.450.000 dolarjev svojih izdelkov (800.000 dolarjev so že ustvarili v prvem polletju, za 600.000 dolarjev pa so sklenjene pogodbe za drugo polletje).

Ko za NOVOTEKSOV praznik naštevamo uspehe, velja dodati, da se je v dveh desetletjih osebni dohodek članov kolektiva neprimerno povečal (lani je bil povprečni OD 73.000 Sdin, letos je 81.000 Sdin), da se je občutno izboljšal družbeni standard članov kolektiva, o čemer pričajo zgrajena stanovanja, skrb za zaposlene, počitniški dom, skrb za zdravstvo itd.

Velika skrb političnih organizacij v NOVOTEKSU, občinskih političnih vodstev in občinske skupščine Novo mesto za pravilno usmeritev kolektiva, ki je prišla do izraza zlasti letos ob velikem pretresu, ki ga je doživel kolektiv v januarju, je skupaj z delovnimi napori NOVOTEKSOVIH delavcev rodila uspehe. Uspehov pa smo veseli vsi in zato toliko bolj iz srca čestitamo kolektivu NOVOTEKSA ob njegovi 20-letnici in mu želimo še veliko sreče in novih delovnih zmag tudi v prihodnje!

Vlagajte pri
**DOLENJSKI BANKI
IN HRANILNICI**
v Novem mestu
ter pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Neutemeljena bojazen?

8. avgusta smo v DELU pod naslovom »V Novoteksu devinska obratna sredstva lahko prebrali sestavek o razveseljivih uspehih Novoteksovega kolektiva. Pisec Peter Romanič pa končuje omenjeni sestavek s trditvijo: »Skratka, številke ob prvem polletju govorijo o dobrem gospodarjenju v Novoteksu, o tem da je bila bojazen za usodo podjetja ob znanih dogodkih v prvih mesecih letošnjega leta neutemeljena.« Z zadnjim delom te trditve se ne strinjam.

Novomeški javnosti so še dobro v spominu letošnji januarski dogodki v Novoteksu. V njih je po oceni osnovne organizacije ZK v Novoteksu, po oceni tovarniškega političnega aktiva, po oceni občinskega komiteja ZKS Novo mesto, po oceni občinskega političnega aktiva in po oceni občinske skupščine Novo mesto prišlo do konfrontacije dveh struj v tovarni: ene, ki je bila za vodila reforme in za izvoz, in nasprotne (v kateri je bil očiščen izvozniki in voščina vodstva), ki je s svojim delovanjem nasprotoval reformi in izvozu.

Odvč je poudarjati, da so vse prej našlete politične organizacije in organi dali polno podporo tistim silam v Novoteksu, ki so bile za uveljavitev reforme in za izvoz. Občinska skupščina Novo mesto je na eni izmed sej po temeljiti razpravi o poročilu

komitije za družbeni nadzor in po mnenju strokovnih institucij glede izvoza v Novoteksu sprejela priporočila samoupravnim organom Novoteksa.

Vsi smo veseli, ko vidimo, da se priporočila občinske skupščine Novo mesto in političnih organizacij v Novoteksu dobro uresničujejo. To je razbrati tudi iz sestavka P. Romaniča. Ne morem pa molče in kar tako mimo njegove že omenjene trditve, ki je zelo enostranska in omalovažuje dokaj odgovorno ter pravni prijetno delo političnih organov in naše občinske skupščine ob januarskih dogodkih v Novoteksu. Celotno več: to naše delo ocenjuje pisec kot neutemeljeno bojazen! Zato poudarjam, da je takratna akcija političnih organizacij in občinske skupščine temeljila na argumentarnih stališčih, ki jih doslej ni še nihče ovrzel!

Prav sedanji uspehi v Novoteksu in razvoj proizvodnje, ki jih P. Romanič opisuje v omenjenem sestavku, dokazujejo, da je bila naša akcija, ki je terjala hitrejše vključevanje v reformo in izvoz v Novoteksu, potrebna in pravilna v bodoče torej nikar tako omalovažujoče o delu političnih organizacij!

SLAVKO ZIRKELBACH
politični sekretar obč. komiteja ZKS Novo mesto

Zdravstvo ima širše družbene naloge

(Nadaljevanje s 1. str.)

sebnih dohodkov delavcev ZD (vrednost točke se zmanjša iz lanskim 234 Ndin na 170 starih din). Čeprav je zmanjšanje osebnih dohodkov v ZD vredno pohvale, to vendarle ni najboljša rešitev. Komisija je namreč ugotovila, da je razpon med OD zdravnikov in drugega osebja premajhen in da bi ZD brez kakršnihkoli posegov lahko z odpuštom 5 odvočnih delavcev v celoti sanirali obetajočo se izgubo. Tega odpusta pa v ZD ne uresničijo zaradi neurejenih notranjih odnosov. Osebnih dohodki tehničnega osebja so kljub predlaganemu znižanju še vedno neprimerno višji kot v drugih delovnih organizacijah.

Direktor zdravstvenega centra Novo mesto dr. Albin Pečavar je na seji opozoril, da je sanacijski program neveljaven tudi zato, ker bi ZD Črnomelj po določilih splošnega sporazuma lahko zmanjšal svoje storitve samo z vednostjo zdravstvenega centra, tega pa ni storil. Odborniki so zlasti obsodili ukinitvev treh ordinacij na teden v Semiču, kjer je 3500 prebivalcev in kjer je bil ZD zgrajen s samopriskom občanov in kjer so področne delovne organizacije oskrbele zdravniku in dentistu stanovanje. Vsi semiški odborniki so na seji zagrozili z odstopom.

Po daljši burni razpravi je bilo sprejeto priporočilo, da mora ZD od 13. avgusta dalje zagotoviti v Semiču enako šte-

vilno ordinacijo kot prej, posebna strokovna komisija zdravstvenega centra iz Novega mesta pa bo v sodelovanju s komisijo za družbeni nadzor in s predstavniki komunalne skupnosti soc. zavarovanja pregledala poslovanje ZD Črnomelj in predlagala ustrezne ukrepe.

Odborniki so, sodeč po razpravi, samoupravnim organom ZD zlasti zamerili to, da so brez poprejšnjega opozorila prikrajšali občane s sanacijskim programom za zdravstvene storitve, čeprav bi bili občani pripravljani prispevati za rešitev težav tudi kaj več v denarju. Zavrnili so pisni odgovor pomočnika direktorja dipl. ekonomista Vladislava Senčarja, ki trdi, da je zahteva skupščine z ju-

lijske seje »neresna in sprejeta v zelo primitivnem in neodgovornem postopku na seji ter menili, da je ta odgovor žaljiv. Upravičenost dvomov komisije za družbeni nadzor v samoupravljanje v ZD je potrdil na sobotni seji prav V. Senčar, ki je kar na seji povedal, da ZD zavrača priporočilo skupščine, ne da bi se poprej o tem posvetoval s samoupravnimi organi v ZD! Od kod le ima tolikšna pooblastila?

V razpravi o gibanju gospodarstva so odborniki poudarili, naj delovne organizacije povečujejo osebne dohodke na račun storilnosti in da so se skladi preveč zmanjšali.

M. J.

KLOPOTEC

Tudi Mokronog se že nekaj časa pripravlja na veliko zborovanje v čast 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade. S tem namenom urejajo okolico, mnogo poslopij pa bo dobilo novo fasado. (Foto: J. Kržič)

PRED VELIKIM SLAVJEM NA TREBELNEM IN V MOKRONOGU

3. septembra — praznik Gubčevcev

Na proslavi ob 25-letnici ustanovitve IV. SNOUB »Matija Gubec« bosta govorila Lado Ambrožič-Jure Novljan in Viktor Avbelj-Rudi Hrast — Na proslavi bo 5.000 do 10.000 ljudi, priprave pa se bližajo koncu — Pripravljeno je darilo za šolo na Trebelnem — Predlog za imenovanje ceste iz Trebnjega v Mokronog po Gubčevi brigadi

Sekretariat za proslavo 25-letnice ustanovitve IV. SNOUB »Matija Gubec« v Ljubljani in odbor za proslavo občinskega praznika v Trebnjem že dalj časa sodelujeta in si prizadevata, da bi veliko ljudsko zborovanje v Mokronogu kar najbolje potekalo. Na tiskovni konferenci, ki je bila v sredo, 9. avgusta v Ljubljani, so novinarje obvestili, da se priprave bližajo koncu.

Organizatorji pričakujejo, da bo proslava na Trebelnem, kjer se bodo 3. septembra ob 9. uri zbrali bivši borci Gubčeve brigade, in popoldne v Mokronogu, kjer bo veliko ljudsko zborovanje, glede na udeležbo največje in najpomembnejše srečanje nekdanjih borcev in aktivistov pri nas v letu 1967. Računajo, da se bo v Mokronogu zbralo 5000 do 10.000 ljudi. Razen borcev in aktivistov Gubčeve brigade so na partijsko srečanje povabili tudi nekdanje borce drugih slovenskih partizanskih enot, goste iz bratske Hrvatske, zlasti člane skupnega slovensko-hrvaškega štaba, predstavnike družbeno političnih organizacij in številne druge goste. Častne goste bodo na proslavo povabili na originalni način, kakršen je bil v navadi že v Gubčevi brigadi. Poslali jim bodo posebne prepustnice, ki ju bosta podpisala politkomisar Gubčeve brigade in predsednik občinske skupščine Trebnje.

V trebanjski občini so imeli v počastitev občinskega praznika in obletnice ustanovitve Gubčeve brigade že veliko delovnih akcij in prireditve. Vrstile so se domala vse leto, tako da bo septembrsko slavje le krona vsega. V Trebnjem, Velikem Gabru in na Čatežu, na Mirni, Trebelnem in v Mokronogu ter drugih krajih so imeli najrazličnejše kulturne, športne in zabavne prireditve, vrsto proslav in zborovanj, ki so se jih udeležili in pogosto na njih sodelovali poleg občanov tudi nekdanji borci Gubčeve brigade in borci drugih brigad ter aktivisti. Šole, so imele posebna tekmovanja v znanju o Gubčevi brigadi in spoznavanju oziroma oživiljanju tradicij NOV. Pri vsem tem se je pokazalo, da je prav spomin na Gubčovo brigado in mnoge dogodke, ki so povezani z njo, živ in drag ne le v kraju ustanovitve in bližnji okolici, marveč širom po dolni Mirni in Temenici,

Ljudje s Trebelnega in iz mokronoške okolice pa se še prav posebno radi spominjajo doživljanja z gubčevci, s tiskimi fanti, s katerimi so nekoč delili vse, kar so imeli: hrano, obleko, stanovanje in — pogum.

Osrednja proslava v počastitev Gubčeve brigade in občinskega praznika bo 2. septembra zvečer v trebanjskem kulturnem domu, kjer bo nastopil Partizanski invalidski pevski zbor. Dopoldne naslednjega dne, 3. septembra, bo na Trebelnem — na kraju ustanovitve — zbor borcev IV. SNOUB »Matija Gubec«. Govoril bo eden prvih komandantov te brigade Lado Ambrožič-Jure Novljan. Ob tej priložnosti bo sekretariat za proslavo podaril osnovni šoli na Trebelnem za 500.000 Sdin učil, Mladinska knjiga iz Ljubljane pa knjige in gramofon s ploščami v vrednosti 350.000 S din. Na Trebelnem bosta nastopila tudi Partizanski invalidski pevski zbor in godba JLA iz Ljubljane.

Udeleženci trebelanske slovesnosti bodo popoldne odšli v Mokronog, kjer bodo odkrili spomenik v spomin NOV, nakar bo veliko ljudsko zborovanje s kulturnimi prireditvami. Zbranim borcev in svojem padlih borcev Gubčeve brigade, aktivistom, predstavnikom drugih brigad, gostom in drugim občanom pet do desetisočglavi množici — bo govoril polit-

komisar IV. SNOUB Viktor Avbelj-Rudi Hrast. Devetim borcev, ki so bili v Gubčevi brigadi od njene ustanovitve, bodo podarili spominske kipe iz bron — simbol Gubčeve brigade. Kipe je izdelal nekdanji soborec gubčevcev, akademski kipar Drago Tršar.

Lado Ambrožič-Jure Novljan, ki je izdal že več knjig o NOV, je napisal tudi dokumentirano pripoved o Gubčevi brigadi. Knjiga bo izšla v prihodnjem letu, njen izid pa bodo omogočili sekretariat za proslavo in nekatere delovne organizacije. Borci Gubčeve brigade bodo knjigo prejeli brezplačno.

Sekretariat za proslavo je tudi predlagal, naj bi cesto Trebnje—Mirna—Mokronog, ki bo letos asfaltirana do Slovenske vasi, imenovali po Gubčevi brigadi.

„Očka, vrni se zdrav domov!“

Medobčinska služba inšpekcije dela deluje že drugo leto. V njeni pristojnosti so delovne organizacije obrti, trgovine, gostinstva, podjetja komunalne dejavnosti, kulturne in socialne ustanove ter dejavnosti družbenih in državnih organov. Teh organizacij je v brežiški občini 71 in zaposlujejo okrog 1650 oseb. Razen tega je nad 200 zasebnih obrtnikov, ki imajo zaposlenih nad 400 oseb.

Inšpekcija dela je v preteklem obdobju pregledovala varnostne pogoje predvsem pri zasebnih obrtnikih in obrtnih podjetjih, kjer je bilo do sedaj bolj slabo nadzor-

stvo, ker je bila inšpekcija obremenjena z nadzorstvom v industrijskih obratih. To nadzorstvo je od 1. 1. 1967 v pristojnosti republiškega inšpektorata. Razen tega delovna inšpekcija do letos ni sodelovala v komisijah za izdajo obrtnih dovoljenj, zato mnoge delavnice niso ustrezale niti minimalnim zahtevam o varnosti pri delu, obrtno dovoljenje pa jim je bilo kljub temu izdano. Posledica tega je, da je v delavnicah zasebne in družbene obrti varstvo ljudi pri delu precej zanemarjeno.

Tudi sanitarni prostori niso povsod urejeni. Mnoge delov-

ne organizacije še nimajo interne zakonodaje o varstvu pri delu, nobena še ni organizirala varnostne službe in izvajala sistematične varnostne vzgoje zaposlenih ter reverjala njihovega znanja, čeprav bi to morale storiti že do konca lanskega leta. Medobčinsko inšpekcijo dela čaka še precej naloga.

J. K.

Franc Pirkovič odhaja na novo službeno dolžnost

Franc Pirkovič, jugoslovanski generalni konzul v Celovcu, bo v kratkem odšel na novo službeno dolžnost. Prejšnji teden je bil na poslovilnem obisku pri koroškem deželnem glavarju, poslovljal pa se je tudi od celovškega župana Hansa Ausserwinklerja. Tovariš Pirkovič je bil na Koroškem štiri leta in je s svojim delom mnogo doprinesel k nadaljnjemu zblizovanju obeh sosednih pokrajin, kakor tudi k poglobljanju odnosov in k sodelovanju med Koroško in Slovenijo.

Srečanje PTT delavcev na Sremiču

Sindikalna podružnica pri PTT podjetju v Novem mestu bo tudi letos organizirala zbor vseh delavcev kolektiva. To srečanje, četrto zapovrstjo, bo v nedeljo, 27. avgusta, na Sremiču pri Krškem. Razen članov kolektiva bodo povabili tudi svoje in ptt upokojujence z družinskimi člani. Organizatorji pričakujejo, da se bo ob tej priložnosti zbralo na Sremiču okoli 400 gostov, pripeljali pa se bodo okoli 9. ure z avtobusi. V okviru četrtega zbora bo tudi nekaj tekmovanj: v šahu, streljanju z zračno puško in hitri hoji za pismonošo. Ko bomo pričeli zbor, bo delegacija položila venec pred spomenik NOB v Krškem.

Nekateri člani planinske skupine bodo odšli na pot že dan ali dva dni pred zborom. Pot jih bo peljala z Baze 20 na Sremič, vmes pa bodo obiskali več pomembnih postojank. Organizatorji prisočno vabijo na srečanje vse ptt delavce!

9. in 10. septembra srečanje Cankarjevcev

Nekdanja slavna partizanska Cankarjeva brigada, ki ima v Črnomlju domičil, se pripravlja na veliko srečanje 9. in 10. septembra v Črnomlju. Pripravljani odbor brigade je ob tej priložnosti skupno z občinskim odborom ZZB Črnomelj predvidel tudi nekaj pomembnih kulturnih prireditvev za vse občane. Tako se obeta gostovanje Slovenskega narodnega gledališča, Invalidskega pevskega zbora ter godbe milice iz Ljubljane.

KRVODAJALCI V KOČEVJU — Kar 228 krvodajalcev iz Kočevja in okolice je oddalo kri 11. avgusta. Odvzem krvi je bil dobro organiziran in je potekel brez zastojev. Kočevski krvodajalci so že maja v dveh dneh občutno presegle plan odvzema krvi, prav tako pa tudi pretekli petek (Foto: Prime)

KRI — tudi humanost, največkrat pa samopomoč

Občinski odbor RK Brežice je organiziral v sredo, 2. avgusta, sestanek poverjenikov RK okoliških vasi in predstavnikov gospodarskih in družbeno-političnih organizacij brežiške občine, da bi skupno rešili problem krvodajalstva na svojem področju. Sestanku sta prisostvovala tudi člana republiškega odbora RK Maks Klanšek in Ivica Znidaršič, vodil pa ga je predsednik občinskega odbora RK Brežice dr. Slavko Sušin.

Občina Brežice spada med tista področja v naši republici, kjer postaja preskrba zdravstvenih ustanov s krvjo iz dneva v dan bolj pereč problem. V nasprotju s stalno naraščajočo porabo krvi število aktivnih krvodajalcev nenehno pada. Tako je preteklo leto od predvidenih 1200 krvodajalcev darovalo kri le 230 ljudi. Zaenkrat krijejo razlike tega neskladja z rezervami republiškega zavoda, kar pa nikakor ne predstavlja trajno rešitev problema.

Na sestanku 2. avgusta v Brežicah so udeleženci v triurnem pogovoru odkrili številne napake, ki so bile narejene pri tem delu in skušali najti čimhitrejšo in učinkovito rešitev. Gre v glavnem za organizacijske napake na eni stra-

ni in pomanjkljivo razumevanje oz. zdravstveno kulturo ljudi na drugi strani. Vmes pa so še številne več ali manj slučajne tehnične pomanjkljivosti, ki večkrat, grobo posplošene, povzročijo slabo voljo ljudi.

Predvsem je posvečeno premalo skrbi načrtni in organizirani propagandi, ki bi bila prilagojena strukturi prebivalstva, kakor tudi stalnemu in točnemu informiranju ljudi o porabi in potrebah krvi, ki bi onemogočala zavajanje ljudi k napačnim predstavam in nezaupanju. Tako so ljudje zaradi nevednosti ali pretirane ozkosrčnosti izpostavljeni nevarnosti, da v primeru nesreče ne bo mogoča nagla pomoč! Pravica do neomejenih zahtev po pomoči nujno zahteva vi-

soko zavest prebivalstva, sicer postane prazna utvara.

S tem v zvezi so bili sprejeti sklepi, da se do največje mere mere poizvi propaganda in prosvetiteljska aktivnost po vaseh med kmečkim prebivalstvom in člani gospodarskih in družbeno-političnih organizacij, da s čimštevilnejšimi prispevki pomagajo pri rešitvi tega problema. Prvi učinek dela se je pokazal že pri krvodajalski akciji, ki je bila v prostorih zdravstvenega doma v Brežicah 15. in 16. avgusta, še bolj pa pri enaki akciji od 17. do 20. oktobra letos.

Za boljše razumevanje stvari je nadvse zanimiva ugotovitev, da večino podarjene krvi porabijo na istih območjih, kjer je bila odvzeta, in da je prebitok, ki je namenjen pomoči drugih področij, relativno majhen. To pomeni, da gre pri darovanju krvi v prvi vrsti za samopomoč, šele nato za pomoč drugim. Pri tem ne misli nihče odkriti požrtvovalnosti in človekoljubnih nagnjenj vsem tistim, ki so doslej darovali kri. Za vse ostale pa, ki so se zadržno odločili, da se odpovedo sleherni humanosti, velja opozorilo, da so (v primeru, če niso v svojih odločitvah osamljeni) resno ogroženi ob vsaki nesreči!

Upravičenost zahtev in dolžnost prispevanja sta tesno povezana.

STANKA KUNEJ

Pot do kurjave te kar dobro segreje!

Po svetu zdravniki pregledujejo bolnike kar po telefonu, v Kočevju pa telefonično ne moreš naročiti niti kurjave — Za tonu premoga moraš opraviti enourni sprehod — Še dobro, da moraš v komercialo KGP po naročilnico ali kadar kupuješ drva, ne pa tudi ko kupuješ v prodajalnah KGP mleko ali meso — Po čem so v Kočevju drva in premog?

V nekaj mesecih bo zima, zato je že treba misliti na kurjavo.

Prebivalci Kočevja lahko kupijo bukova drva pri KGP. Prva kvaliteta drv je po 59,00 N din, druga po 52 N din in tretja, ki je običajno nimajo na zalogi, po 43 N din.

Premog lahko naroči kar pri domačem rudniku. Tona kockovca stane 88,50 N din, prevoz (»Usluga Rudnik») pa še 15 N din.

Vendar pa do kurjave ni lahko priti, saj vse kaže, da sta se obe delovni organizaciji odločili, da bosta skrbeli tudi za rekreacijo kupcev.

V nekaterih državah so že tako napredovali, da zdravnik pregleda bolnika kar po telefonu, v Kočevju pa po telefonu žal ne moreš naročiti niti kurjave!

Potrošnik mora vzeti pot pod noge in jo nahniti do približno 2 km oddaljene rudniške separacije, kjer plača premog, nato pa še do »Usluga«, kjer naroči prevoz. Za enkratno naročilo premo-

ga porabi potrošnik torej okoli uro časa. V Kočevju je precej kupcev premo-

ga, ki skupaj porabijo precej delovnih dni za naročilo premoga. Vendar vse kaže, da v Kočevju čas še ni zlato in da je Rudniku kaj malo mar, če potrošniki žele priti do premoga pod lažjimi pogoji.

Podobno, vendar nekoliko hitreje, lahko naroči kupec drva pri KGP. Najprej mora na upravo v komercialo,

kjer mu napišejo naročilnico, potem gre na špedicijo, kjer drva plača, nato pa išče voznika, ki bo drva pripeljal. Telefonično se drv ne da naročiti.

Če ima potrošnik smolo in gre drva najprej naročiti tam, kjer so, se pravi na

Roparska napada v Beli krajini

11. avgusta se je okoli 20. ure 70-letna Marija Kambič iz Praproti vrnila domov s krajšega obiska pri sosedih. Videla je, da so vrata sneta s tečajev, ko pa jih je ho-

Mokronog: široko zasnovano akcijo prekinil dež

Občinski komite ZMS Trebnje je v sodelovanju z režijskim odborom za gradnjo vodovoda na Pušcavi organiziral za nedeljo, 13. avgusta, veliko delovno akcijo, ki naj bi se je udeležilo okrog 120 mladincev in pripadnikov JLA iz brežiške, novomeške, grosupeljske in trebanjske občine. Po načrtu naj bi dopoldne kopal jarek za vodovod, po kosilu pa bi imeli skupni kulturni program in zabavo. To široko zasnovano akcijo pa je prekinilo slabo vreme, zato so jo preložili na to nedeljo. Organizatorji upajo, da jim bo vreme tokrat bolj naklonjeno.

špedicijo KGP, ga je polomil! Moral bo praznih rok nazaj v mesto na upravo KGP (v komercialo) po naročilnico in šele nato opraviti še vso pot, ki smo jo že zgoraj opisali.

Nekateri potrošniki-nergači so sicer v začetku negodo-

tela dvigniti, jo je neznan moški udaril s kolo po glavi, nato pa ji hitro zatislil usta, da ne bi kričala. Posrečilo se ji je zbežati, pri hiši pa je videla še dva moška. Neznanci so v njenem stanovanju vse razmetali, niso pa imeli časa, da bi tudi kaj odnesli, ker so Kambičevi hiteli na pomoč sosedje.

Podoben napad je bil 30. julija okoli ene ponoči v hiši Marije Jerman v Naklem pri Semiču. To noč sta prišla v spalnico Jermanove, kjer je spala še ena ženska, dva moška. Na Jermanovo sta vrgla rjuho in zahtevala denar. Govorila sta hrvaški. Z grožnjami sta jo prisilila, da je povedala, kje ima torbico z denarjem. Napadalec sta v torbici našla okoli 25.000 Sdin in jih odnesla.

V obeh primerih gre po vsej verjetnosti za nevarno skupino potepuhov. Organi uprave javne varnosti prosijo vse, ki opazijo sumljive ljudi pohajkovati brez dela po vaseh, da to takoj sporočijo najbližjim postajam milice!

vali zaradi nekoliko zapletene postopka, po katerem prideš do drv, končno pa so potihnili. Verjetno so veseli, KGP ne zahteva od njih, da bi morali po naročilnico v komercialo KGP še takrat, kadar kupijo v prodajalnah KGP liter mleka ali 30 dkz mesa.

Seveda sta opisana postopka, kako prideš v Kočevju do kurjave najpreprostejša. (Pri tem ne smeš preveč resno jemati napisnih tabel pri rudniški separaciji, da je to in ono smrtno nevarno ali celo prepovedano.) Vsa stvar se lahko bolj zameša in zavleče, če odgovornega uslužbenca ali ulužbenke ni v pisarni, ampak je na malici, dopustu, terenu itd.

Ko je bil sestavek že v tiskarni, smo zvedeli, da potrošniki lahko naroče premog še v trgovini Zelezina. Vendar je tu tona premoga nekoliko dražja, sicer po 93 Ndin. Prevoz ni vračunan. V tej trgovini potrošnik premog le plača in prejme naročilnico, s katero potem dobi premog pri separaciji rudnika Kočevje.

KAKO ŽIVI, DELA IN SE ZABAVA MLADINA V NAŠIH OBČINAH

BREŽICE:

USPEŠNO SODELOVANJE

O delu mladine v brežiški občini tokrat pripovedujeta predsednica Boža Češnovar in član komiteja Darko Setinc.

Najprej c sistem del na komiteju, ki se je zelo obnesel. Vsak član komiteja je zadolžen za dva krajevna aktivna, ki ju mora obiskati vsak mesec. Na obisku se seznanja z delom aktivna in s težavami, ki ga tarejo. Tak način sodelovanja med mladinci v brežiški občini je obrodil lepe rezultate.

Mladinski aktivni: Dobova, Cerklje, Bizeljsko in Brežina prirejajo skoraj vsak mesec medsebojna športna srečanja, ki jih zaključijo z zabavo. Tako združijo prijetno s koristnim, saj na zabavah tudi nekaj zaslužijo. Pohvaliti velja dobovski aktiv, ki je najbolj delaven, saj razen z domačimi tesno sodeluje tudi s hrvaškimi aktivni. Razen tega prirejajo brežiški mladinci že 40 let vsako leto športna srečanja z mladinci Samobora.

Tudi na kulturnem področju so se brežiški mladinci zelo izkazali. Sodelovali so na prireditvi »Pokaži kaj znaš« in pri organiziranju raznih proslav; sami so naštudirali tudi nekaj igrice. Med počitnicami bodo pomagali pri zbiranju pomoči arabskim državam, v jeseni pa namerava komite organizirati še eno javno prireditev.

Zabavno življenje mladincev v brežiški občini pa je kljub vsemu dokaj revno. Razumljivo je namreč, da si mladina želi več zabave, saj jo ples ali veselica, ki je vsak poldrugi mesec enkrat, ne more zadovoljiti. Razen nekaj plesov in veselic pa žal ni bilo drugih mladinskih zabav. Tako jim v poletnih mesecih ostanejo samo Krka, Narodni dom in kino.

F. R.

Karavana prijateljstva na Madžarsko

Pričakujejo velik odziv iz podjetij in organizacij — V Murški Soboti si bodo ogledali kmetijsko praznovanje

Kot smo poročali v prejšnji številki, pripravljata turistični biro SAP v Krškem s sodelovanjem turističnega društva Krško ter občinskih skupstnic Krško in Sevnica, ki sta tudi pokroviteljici, dvodnevni izlet na Madžarsko in v Murško Soboti.

Izletniki bodo odpotovali na

Madžarsko 9. septembra in se bodo ustavili ob Blatnem jezeru. Tam bo srečanje z madžarskimi turističnimi in kmetijskimi delavci. Blatno jezero in njegova okolica sta za naše kmetovalce zelo zanimiva, saj je tu kmetijstvo zelo lepo urejeno in si ga je vredno ogledati. Na Madžarskem bodo izletniki tudi prespali, naslednje jutro pa bodo z godbo na pihala tovarne celuloze in papirja sodelovali v kmetijski paradii v Murški Soboti. Tu bo veliko kmetijsko praznovanje z manifestacijo kmetijskih strojev in letal, razstavo živine in s tekmovanjem traktoristov, ki se ga bodo udeležili tudi predstavniki iz Spodnjega Posavja. Ko se bodo vračali domov, se bodo ustavili še v Krapinskih Toplicah. Udeleženci izleta oz. karavane prijateljstva bodo v dveh dneh videli marsikaj lepega in koristnega.

V Krškem je za izlet veliko zanimanje; pričakujejo, da se ga bo udeležilo okoli 700 ljudi. AGROKOMBINAT Krško je za svoje delavce že rezerviral dva avtobusa, velik odziv pa pričakujejo tudi iz Sevnice in brežiške kmetijske zadruge, kakor tudi iz drugih podjetij, organizacij in od posameznikov.

Cena izleta s prenočiščem in hrano je 12.400 S din. Izlet bo hkrati tudi manifestacija novih SAPOVIH avtobusov.

Letos že okoli 35.000 kopalcev v Krškem

Krški bazen je letos obiskalo že 18.000 odraslih kopalcev, 10.000 dijakov, 5000 otrok, starih do 10 let, in 800 dijakov, ki so se prišli kopati v skupinah. Razen tega se kopajo v bazenu tudi delavci tovarne celuloze in papirja ter njihovi družinski člani, ki imajo brezplačen vstop. Pred bazenom je parkiralo tudi še nekaj tisoč avtomobilov.

Cene: odrasli ob nedeljah in praznikih 200 Sdin, ob delavnikih 100 Sdin; dijaki ob delavnikih 80, otroci, stari do 10 let ob nedeljah 100 in ob delavnikih 50 Sdin, skupine pa po 40 Sdin.

Ker sta se v bazenu letos utopili že dve osebi, so ob vhodu na kopalnico postavili tablo, ki prikazuje globino bazena, nad odtokom kanalom pa so namestili mrežo.

Denar, ki ga dajo kopalci kot vstopnino, dobi PK Celulozar.

DANES NA OTOKU PRI DOBRAVI

Včasih je bil srednjeveški Guttenwerth

Zanimive ugotovitve zgodovinarjev in arheologov v zadnjem času — Arheološka izkopavanja vodi dr. Vinko Šribar

Zgodovinarji so bili do nedavnega prepričani, da je staj srednjeveški trg Guttenwerth na kraju današnjega Hrvaškega Broda. To trditve so sprejeli po Valvasorju. Šele raziskovanja iz zadnjih časov so znanstvenike prepričala, da se je Guttenwerth razvil na ostankih rimskega naselja z rečnim pristaniščem na Krki — tam, kjer stoji danes zaselek Otok s cerkvi. Arheološka izkopavanja, ki jih za ljubljanski Narodni muzej oziroma njegov center za zgodnje srednjeveške študije vodi arheolog dr. Vinko Šribar, pa naj bi to dokazala.

Ze začetek sondažnih (poskusnih) izkopavanj je pokazal, da so znanstveniki na pravi poti. Dr. Šribar, ki je najprej temeljito raziskal površje med Dobravo in Rojami na desnem bregu Krke in ugotovil, da Krka ni vselej tekla tako kot dandanes, je odkril pod plastmi zemlje ostanke stavb, zidov,

Če kmetov ni doma, pridejo...

Poročali smo že, da je neznanec okoli 1. avgusta ukradel Ivanu Papežu s Suhorja pri Prečni 864.000 Sdin. Delci novomeške uprave javne varnosti so ugotovili, da so prišli isti storilci 2. avgusta okoli 11. ure k Jožetu Cesarju v Prečno in mu iz omare vzeli 15.000 Sdin, njegovi sestri Alojziji Podlesek, ki je bila pri njem na počitnicah,

pa iz torbice 30.000 Sdin. Storilci so kradli, ko pri Cesarjevih ni bilo nikogar doma. Priče iz Prečne so tega dne videli tri Cigane brez srajc, ki so prišli k Cesarjevi hiši, nato pa odšli v gozd proti Suhorju.

Vlomna tatvina je bila v tej okolici že 20. julija. Neznanci so vdrli v hišo Ivana Doberdruha v Prečni, odnesli nekaj denarja in tri kose prekajane svinine. Storilci so bili dalj časa na preži, ko pa je Doberdruha družina odšla na njivo, so vlomili v hišo.

Domnevajo, da so dejanja storili Cigani. Uprava javne varnosti primere še raziskuje.

tudi svojo kovnico denarja. Guttenwerth je bil zelo izpostavljen nevarnosti. Domnevajo, da so ga po letu 1470 napadli Turki in ga požgali.

Odkrivanje Guttenwertha je zasnovano v okviru večjega programa arheoloških raziskovanj na Dolenjskem, še posebno v

krajih med Skočjanom prek Sentjerneja do Gorjancev. Pri tem znanstveniki nimajo namena, da bi zbirali samo razne starinske predmete, ki jih najdejo med izkopavanji. Starinski predmeti so pomembni le toliko, kolikor lahko s njimi pojasnijo življenje in delo ljudi, ki so živeli v srednjeveških ali še starejših naseljih.

Izkopavanja se bodo nadaljevala v prihodnjem letu.

Na mladih sloni svet ali be atle se je oglasil

Samoupravljanje je otrok socializma. Njegov pogoj in posledica.

Socializem je naš sen, je naša vera, zrasel iz življenj, krvi in znoja tisočev, milijonov...

Samoupravljanje in socializem — naš srečnejši JUTRI! JUTRI pa sloni na mladih, ki so že tu in še prihajajo...

Kako se gradi JUTRI, pa jih je treba šele naučiti. Naučiti tako, da bodo znali nadaljevati tam, kjer bomo ostali mi. Da bodo znali pravo pot, naravnost naprej mimo čeri in ovir, ob katere smo se spotikali mi. Ne nastavljam jim ovir že sedaj, ne bojmo se, da bi nas spodrinili. Z roko v roki, z ramo ob rami lahko delajo mladi in stari...

Mladi... Ob tej besedi, žal, prepogosto pomislimo na dolge lase, zlizane kapbojke, »beats«, na »maelektrenos« miselnost mladih v ritmu »ye, ye, ye« in brž omalovažujejo odmah nemo z roko, češ: »Kaj bodo ti beati!« In druga plat medalje?

»Omalovažujejo nas« pripoveduje razočarano mladinec. »Vedno nas odrivajo, ne jemljejo nas resno...«

V podjetju so mladi hoteli organizirati mladinsko proizvodno konferenco, da bi se pogovarjali o vprašanih proizvodnje, o problemih kolektiva. Od starejših, od vodstva ni bilo nikogar, nihče jim ni ponudil pomoči, sodelovanja, ki so ga tako pričakovali!

»Pri nas je zaposlenih precej mladih, pa imamo samo enega predstavnika v delavskem svetu. Toda to je enako, kot ne bi imeli nikogar. Kadarkoli je hotel mladinec sodelovati v razpravi, so starejši odmahnil: »Beate se je oglasil!« in sploh ni prišel do besede...«

»Zgledujte se po starejših, učite se od odraslih, posnemajte jih v njihovem delu.« Tako učimo mlade proizvajalce, pa nam odgovorijo: »Poskusili smo, pa ne gre, srce nam ne da, vsaj vedno ne. Ne moremo posnemati napak in nepravilnosti, ki jih vidimo, pa se zanje nihče ne zmeni...«

Vendar je nevarnost, da bodo kdaj kasneje delali prav tako, kakor zdaj vidijo starejše. Napake so nalezljive, hudo nevarne. Na napačih se učimo...

Naj se mladi zgledujejo po naslednjih primerih?

Sestanek celotnega kolektiva. Rečeno je bilo, da bodo obravnavali pregled celotnega dela. Delavci so zbrani, le direktorja ni. Baje je bolan. Namesto njega se nihče ne odzove, ne poroča delavcem o delu v preteklem letu, nihče, niti tehnični vodja, niti računovodja, komercialni, sekretar — skratka nihče. Ljudje so se razšli...

Delavec je prišel na delo pijan. Močno. Razgrajal je, se pretepal z drugimi, razbijal.

V skupini dveh, treh delavcev dela tudi vajenec. Med delovnim časom pošljejo starejši vajenca skrivaj v gostilno po dva litra vina. Zaradi tega se nihče ne razburja... Direktor in eden vodilnih sta se hudo sprla in slednji je podjetje zapustil. Zaposlil se je v konkurenčnem podjetju. Vendar — oba kolekti-

va sta poslej na »bojni nogi«. Vsakršno sodelovanje je prekinjeno, nasprotujejo si na vsakem koraku, pri tem pa trpita predvsem oba kolektiva, čeprav delavci niso nič krivi. Zaradi spora dveh vodilnih...

Lahko bi naštevati, pa nima smisla. Dovolj je že to. Kako naj se mladi delavci uče od odraslih, ko pa vidijo na vsakem koraku nepravilnosti, napake, slabosti, zaradi katerih trpi celoten kolektiv?

»In če hoče kdo kaj pripomniti, ga zavrnejo z »beatlom« ali pa kar z zausnico,« zagrenjeno pripominja mladi sobesednik. »Povsod nas zavračajo, se nam posmehujejo, ne jemljejo nas resno,« pripominja.

Da ni res tako, boste dejali?

Mnogi mladi ne vedo, kaj je samoupravljanje! Mnogi pri naštevanju organov upravljanja v kolektivu še vedno postavljajo na prvo mesto — direktorja!

Da, res je tako! Zal!

F. Grivec

MALI OGLAS.
Iz ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljive uspehi! Prejete ga 130 tisoč gospodin, vdovcev, kmetovalcev dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

Iz sto let starega koledarčka

Pred mano je komaj 64 strani obsegajoča, pa vendarle častljiva knjižica — Koledarček slovenski za navadno leto 1854. Za naslovom stoji še: Na svitlo dal dr. Janez Bleiweis. To se pravi, da je knjižico uredil takratni vodilni slovenski politik, tajnik Kmetijske družbe, urednik njenega časopisa Novic, po poklicu zdravnik in živinozdravnik. Koledar je v marsičem podoben današnjim, je pa seveda znatno skromnejši po obsegu. Nič čudnega, saj smo se tedaj Slovenci komaj začeli prebujati kot narod in nismo imeli ne srednjih šol v domačem jeziku ne univerze, slovenski kmet pa se je komaj šest let prej (po marčni revoluciji) rešil tlačanstva in postal lastnik zemlje.

Koledarju je ob vsakem mesecu dodan pregled zgodovinskih dogodkov, kar je bilo za tiste čase najbrž novost. Bleiweis namreč pravi:

»Prazno vremensko prerokovanje (le kaj bi danes rekel Bleiweis k raznim horoskopom in sanjskim bukvam!) smo namesto, vali vsaki mesec z dnevnikom važnijih prigodb in s posebnim ozirom na deželo slovenskega naroda, začemši s starimi časi.«

Iz tega letopisa smo izbrali nekaj značilnejših odlomkov, ki bodo gotovo zanimali tudi naše bralce. Namenoma smo pustili jezik nespremenjen.

JANUARI

1. januarja 1786 je cesar Jožef II nov deržavljansk zakonik razglasil.
4. januarja 1492 ste se Avstrija in Mažarska vpokojile, tedaj so tudi slovenske dežele mir došle.
5. januarja 1718 je bila grofinja Rozalia Lantyerova prva prednica v novem samostanu Uršulink v Ljubljani izvoljena.
11. januarja 1519 je cesar Maksimilian I., velik dobrotnik Krajske dežele, umrl.
14. januarja 1704 se je moral v Ljubljani vsak možak oborožiti, ker so se Turki mestu bližali.
25. januarja 1715 so iz Horvaškega toliko prešičev prignali, da so se po 10 grošev kupovali.

FEBRUARI

1. februaria 1715 je žlahtni Selenburg, osnovelec samostana Uršulink v Ljubljani, umrl.
5. februaria 1688 je bil policijski ukaz izdan, po katerem je bila obleka vsim stanovom predpisana.

8. februaria 1714 so toliko rib v Cerkniškem jezeru vjeli, da jih je Bistriški opat 20 sodov nakupil.
11. februaria 1699 je bil sila hud potres na Kranjskem in Stajarskem.
18. februaria 1699 so pri Terstu 5 centov teško želvo vjeli, ktero so v Ljubljano, potem pa na Dunaj peljali.
27. februaria 1470 so se na Dunaji posvetovali, kako bi Turke odgnali, kateri so v slovenskih deželah ropali in požigali.
28. februaria 1533 so se Uskoki na Krajskem naselili.

MARCI

3. marca 1706 je bil ukaz oklican, da mora na Krajskem vsak deseti mož na vojsko zoper Turke iti.
10. marca 1528 je Janez Kacianer, krajski junak, ogerskega puntarja Zapolija-ta pri Likavi s pomočjo Stajarcov jako natolkil.
20. marca 1407 je Celjski grof Herman Pieterski samostan na Krajskem osnoval.

APRIL

1. aprila 1702 je bilo na Krajskem veliko strahu, ker so se francoske bojne barke pri Terstu prikazale.
3. aprila 1671 sta bila Zrini in Frangipani, tudi po Slovenskem glasovita madžarska vstajnika, v Novem mestu Dunajskem ob glavo djana.
6. aprila 1229 so Krajsko deželo avstrijski vojvodi v posest dobili.
20. aprila 1714 so bili na Goriškem puntarski kmetje premagani, katerih veliko je bilo k smrti obsojenih.
20. aprila 1693 je bil vprič nemški denar na Krajskem vpeljan.

MAJ

11. maja 1701 je bila v Ribnici Mica Sušarkova kot copernica na germado obsojena in sožgana.
28. maja 1516 je bila huda bitva med puntarskimi kmeti (80.000 mož) in vitezi in vojaki na Stajarskem; kmetje so bili premagani, veliko je bilo pomorjenih, vjeti so bili večidel v smert obsojeni.
28. maja 15 so spuntani rimljanski vojaki Verhniko in okolico obropali; ali sončno mrakljenje jih je tako vstrašilo, da so se naglo pomirili in večji del plena nazaj dali.

JUNI

2. junia 1696 je bila na Krajskem taka huda dragina, da je vagon pšenice 14 gold. sr. veljal; v Ljubljani je bilo 500 beračev v oskerbnstvu.
5. junia 1551 je cesar Ferdinand I. na Krajskem desetino vpeljal.
22. junia 1593 je Andrej baron Turjaški (Auersperg) Turke pod poveljstvom Hasan-pašata pri Sisku močno natolkil.

30. junia 1270 je Ljubljano česki kralj Otokar osebno obsedel, ki pa se je tako junaško branila, da se je, brez kaj opravi-ti, zopet odpotil.

JULI

3. julia 1272 se je Ljubljana českemu kralju Otokarju podala.
14. julia 1715 so vse berače iz Ljubljane spodili.
26. julia 1306 je bilo strašno veliko kobilic iz Ogerskega na Stajarsko prišlo, da so polje in verte čisto pokončale.
28. julia 1776 se je vprič kmetijska učilnica v Ljubljani pričela.
29. julia 1736 so Turki Kostanjevico napadli in ondi hudo razsajali.
31. julia 1594 so Krajski in Stajarci Turkom Petrino na Horvaškem vzeli.

AUGUST

1. augusta 1702 so se francoske vojne barke blizu Tersta vdruživ prikazale in veliko strahu v deželi napravile.
6. augusta 1683 je baron Valvazor s Krajski zoper Turke Stajarcem na pomoč šel.
24. augusta 1778 je neka družba pod vodstvom inženirja Nagel-na pervikrat na Triglav prišla.

SEPTEMBER

12. septembra 1683 je poljski kralj Sobieski Turke pri Dunaji popolnoma premagal.
13. septembra 1660 so Krajski cesarju Leopoldu I. v Ljubljani zvestobo prisegli.
29. septembra 895 je kralj Arnulf karantanskemu vojvodu Valhunu Kerško na Krajskem podaril; vsled tega se je vnel dolg in hud prepir.

OKTOBER

1. oktobra 1813 so začeli Avstrianci na Ljubljanski grad, v katerem so Francozi bili, streljati.
8. oktobra 1701 je bila na Slovenskem posebno bogata vinska letina.
12. oktobra 1673 je cesar Leopold I postavil zoper predrage obleke dal.
19. oktobra 1408 je bila Metlika od Turkov vprič napadena; okolici so strašno razsajali.

NOVEMBER

11. novembra 1457 je bil Ulrich, grof Celjski, v Belogradu umorjen.
13. novembra 1805 so Francozi v Ljubljano prišli.
19. novembra 1627 je na Krajskem ajda še na polji stala.
25. novembra 1780 se je Grubarjev vodotok (kanal) v Ljubljani odperil.
28. novembra 1509 je grof Miroslav Otenberški od cesarja Maksimiliana I. povelje dobil, 300 nemških rodovin na Krajskem naseliti, katerih nasledniki so današnji Kočevarji.
29. novembra 1711 se je v Ljubljani v stolni cerkvi pervikrat mer-tvaški zvonil.

DECEMBER

7. decembra 1805 je ukazal cesar Napoleon, da morajo pridobljene ilirske dežele 100 milijonov frankov silnega davka plačati.
16. decembra 1575 so bile v Ljubljani prve knjige natisnjene.
22. decembra 1529 se je grozna živin-ska kuga na Krajskem pričela.
25. decembra 1809 je bil maršal Marmont za poveljnika ilirskih dežel izklican.
27. decembra 1681 se je zlo velika repata zvezda prikazala, ki se je celo leto videla.
28. decembra 1478 so na Krajskem Turki hudo tepeni bili. Eler

Spet dve odpravi v naše podzemlje

Jamarji novomeškega jamarkega kluba so imeli pred kratkim zanimivo medklubsko akcijo, ki je trajala tri dni. Od 21. do 23. julija so raziskovali dolensko podzemlje na dveh krajih: v Podbočju pri Kostanjevici ter v Zburah pri Šmarjeti. Medklubске akcije so se udeležili štiri jamarji iz Logatca, eden iz Ljubljane ter član inštituta SAZU iz Postojne.

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove DOLENJSKI LIST!

Prva ekipa, ki je raziskovala v Podbočju, je izmerila dve jami. Prva jama je segala v podzemlje 300 metrov, v drugi pa so namerili 40 metrov. Druga ekipa je raziskovala na Jerngi nad Zburami. Odkrili oziroma izmerili so štiri manjše jame. Pribivalci so jamarjem povedali, da vedo še za nekatere jame, vendar se je izkazalo, da so to opuščeni rovi rudnika cinkove rude, ki so ga izkoriščali pred 150 leti. Za zanimivost odprave druge ekipe je poskrbel jamar, ki je našel na poti v jame za-

nimiv aluvialni fosil, kos školjke, ki je bil velik več kot deset centimetrov.

Novomeški jamarji, ki so pred letom in več zelo živahno delovali, pripravljajo še nekaj odprav v neraziskana področja dolenskega krasa. Jamarstvo je neke vrste »proti-alpinizem«, saj zahteva od mladega raziskovalca plezalne sposobnosti in dobro mero poguma, da se spusti, ponavadi kot prvi človek, v svet teme in presenečenj, ki pa je, kot mnogi pravijo, včasih veliko bolj veličasten kot svet »zemljanov«. P. B.

FELIKS DERECKI:

Odgovornost

Kot navadno sem po kosilu vzel v roke časnik in s pozornostjo prebral naslov, natisnjen z debelimi črkami: »Velik požar v veleblagovnici. Škoda za več milijonov zlotov.«

To ni bila nikakršna senzacionalna novica, vendar se je članek končal z nevsakdanjim novinarskim vprašanjem: »Ali je v tem primeru kriva slaba električna napeljava?« je tehtal pisec. »Če ne bi bili stanovalci bližnjih hiš tako ravnodušni, da so prepozno poklicali gasilsko četo, bi bila škoda mnogo manjša. Brez dvoma: krivci so med nami!«

Članek sem še enkrat prebral in nenadoma sem se čutil krivega. Stanujem v tej ulici, lahko bi bil tistega dne ostal doma, ne pa da sem odšel v gledališče in končno zlotov.

Humoreska

bi bil lahko tudi sicer malo popazil na veleblagovnico. Odložil sem časnik in odšel z doma. Na mesto se je spustila izdajalska tema. V zaprtih trgovinah in uradih, kamor sem lahko stopil, sem pregledal električno napeljavo.

Sprehajal sem se po ulicah in skrbno pazil, da bi kje ne izbruhnil požar. Po polmudi sem se povzpela na streho, od koder sem imel popoln razgled po spečem mestu. Se-le nekaj trenutkov pred svitom sem odšel spat in prav takrat se je vnela neka drvarnica.

Ta neprijetni dogodek me je samo utrdil v prepričanju o moji krivdi. Če bi bil buden do konca, bi se drvarnica gotovo ne bila vnela. Ali je potrebno posebej poudariti, da od tega trenutka nisem več zatislil očesa? Kot nalašč požarov ni bilo nikjer.

Kmalu zatem me je zadela nova nesreča. Poslovodja bližnje trgovine je poneveril večjo vsoto denarja in zato so ga zaprli.

»Za to so krivi tudi kupci, ki so umazanemu trgovcu gledali skozi prste!« sem prebral v jutranjiku.

Slaba vest mi ni dala miru. Pri nepričakovanih srečanjih z miličniki sem nehote zardeval, ulice pa sem prečkal z visoko zavijanim ovratnikom.

Ko sem še nekajkrat bral o različnih utajah in poneverbah, sem zgubil še preostanek miru. Tako ni bilo mogoče več naprej.

Nekega dne sem z vzdihom olajšanja prestopil prag okrogne sodišča, kjer so me napotili k odgovornemu tovarišu. Našel sem mu vse požare in poneverbe, za katere sem se čutil krivega.

Na srečo nisem naletel na birokrata. Sodnik me je pozorno poslušal in se nato poglubil v branje kazenskega zakonika. »Sedite, prosim!« je dejal z glasom, ki je izražal razumevanje za moj problem. »Potrudili se bomo in skušali za vas kaj storiti.«

3 nagradna potovanja po Jugoslaviji

je namenila

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA Novo mesto

svojim varčevalcem v letu turizma

Žreb bo dodelil nagrade varčevalcem, ki bodo od 1. aprila do 31. avgusta 1967 na novo vložili ali povečali svojo vlogo za 1.000 Ndin — Pri žrebanju bodo sodelovali varčevalci vseh vrst hranilnih vlog.

- Izžrebanci si bodo od 15. do 19. septembra 1967
- ogledali Plitvice, Zadar, Split, Mostar, Sarajevo,
- Jajce, Banja Luka in Otočec.

Vloge sprejemajo vse poslovne enote DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO ter vse pošte na njenem območju!

POSEBNA UGODNOST: zvišane obrestne mere po 1. avgustu 1967 od 6,50 % do 8 %

Noriška rapsodija Mimi Malenškove

Pri Dolenjski založbi (v Mariboru) v kratkem izide roman Mimi Malenškove Noriška rapsodija. V zvezi s tem delom smo pisateljici zastavili nekaj vprašanj. Razen vprašanj v zvezi z Noriško rapsodijo smo se pogovarjali tudi o njenem pogledu na sodobno umetnost.

»Tovarišica Malenškova, zakaj ste se odločili delo Noriška rapsodija ponuditi Nove-mu mestu?«
 »Predvsem, ker je dogajanje romana postavljeno v dolenjsko pokrajino, pa tudi, ker cenim prizadevanje Dolenjske založbe, ki je izdala že nekaj kvalitetnih del.«
 »Nam lahko kaj poveste o nastajanju in nastanku Noriške rapsodije ter o tematiki, ki jo v delu obravnavate?«
 »Odločilno je po mojem to-le: zblizanje z dolenjsko po-krajino ob zbiranju snovi za romana Plamenica in Inkvizitor, potem izkapanje. Spod-budil me je k temu pravza-prav dr. Jože Kastelic, pose-bej s svojim opozorilom na dragoceni izkopani nakit ne-dragoceni ilirske kneginje. Toda misel je ostala v rezervi, ker mi razmere niso dovoljevale misliti na roman, ki bi ter-jal veliko intenzivnega študi-ja starih kultur. Takrat sem pisala tekst Minuta molka, potem delo v službi pri fil-mu, pa prevajanje, dve, tri le-ta nisem več mislila na ro-man iz dokaj odmaknjene preteklosti. Spomnila sem se spet na to leta 1964 na Du-spet na med kamnitimi ostanki iz časov Vindobone. Kamen

in s Ciceronom. Vse pa mi je seveda vzelo še dobro le-to časa, šele potem sem mo-gla začeti pisati.«

»Nam lahko poveste kaj o vsebini romana, ki izide pri Dolenjski založbi?«

»Glavni osebni romana sta namestnik Gaius Valerius Quintus, predstavnik moči in oblasti rimske države, pokli-cane, da vlada svetu, in sta-ra kneginja Nereja, predstavnica do vrhunca razvite bar-barske kulture v trenutku njenega tragičnega zatona. A navzlic temu da je Nereja prav na zatonu nekega časa in svojega rodu, ostane mo-ralna zmagovalka, ker je v njej posebej življenjsko sa-mo in človekova večna težnja po svobodi, v kateri človek ni samo kot rastlinje, ki po-ganja in sahne v močvirju nekega sveta, nad katerim se razlega edinole glas titanov. Na kratko: vodilna misel je pokazati nesmisel in neupra-vičenost nasilja, predvsem še v njegovi najbolj kruti in ne-smiselnih oblikah, v vojni.«

»Pripravljate še kakšno de-lo v zvezi z Dolenjsko?«

»Prav zdaj ne, čeprav bi bi-lo še veliko zanimive snovi.«

»Kakšni so vaši literarni načrti?«

»Ze po Noriški rapsodiji vi-dite, da je od načrta do ure-sničitve dolga pot. Kajpada je še to in ono, kar bi želela napisati, in celo upam, da kdaj bom, toda za zdaj so to še gradovi v oblakih in bilo bi nerese govoriti o njih.«

»Kakšen je vaš pogled na sodobno umetnost?«

»Vsaka generacija, nolens-volens, rešuje svoje proble-me in ta proces se odraža v umetnosti. Naš čas je vse kaj drugega kot klasično umir-jen, pojmi dobivajo novo vse-bino, marsikatero večrajšjo vrednoto bi lahko opisali kot neuporaben inventar, veli-ko je iluzij, od katerih se moramo, čeprav s težkim sr-cem, posloviti. Umetnik je prisiljen obračunati s temi stvarmi, po drugi strani pa človeka, to mnogostrano bi-tje, osvetliti od tistih strani, ki so bile doslej manj zna-ne ali vsaj manj pomembne, in vse to je proces burnega kipenja, ki, kot vse kaže, še dolgo ne bo končan. Seveda človek dostikrat čuti v umet-nosti, ki ne zasluži svojega imena, primitivno željo po atraktivnosti za vsako ceno, veliko je tudi epigonstva, a resnična sodobna umetnost nima s tem nič skupnega. Razlika je približno tlikš-na, če vzamemo šolski pri-mer, kot med Prešernom in Koseskim. Čas pa navsezad-nje precej zanesljivo loči zr-uje od plev.«

Toliko nam je v zvezi z No-riško rapsodijo povedala Mi-mi Malenšek. Mimi Malen-šek je doslej napisala vrsto romanov in povesti, v katerih nam predstavlja preteklost. To so Plamenica (1957), Brat-stvo (1957), Crtomir in Bogo-mila (1959), Inkvizitor (1964), ter Minuta tišina (1965).

PETER BRESČAK

V soboto, 19. avgusta, bo ob 20.30 v gradu Otočec predstava dramatisiranega Tavčarjevega romana »Otok in Struga«. Delo so naštudiralni člani Odra mladih pod vodstvom Alenke Bole - Vrabčeve. Če bo slabo vreme, bo predstava prav tako v soboto ob 21. uri v dvorani Doma kulture v Novem mestu. — Na sliki: Alenka Bole-Vrabčeva kot kontesa Serafina in Danijela Judež kot kontesa Lucija med vajo za igro (Foto: Mirko Vesel)

Vprašaj za novo kmetijsko šolo v krški občini

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Brežicah je na razširjeni seji 31. julija kritično pretreslo predlog za ustanovitev nove kmetijske šole za Spodnje Posavje. Prostore za šolo je pripravljeno odstopiti kmetijsko podjetje AGROKOMBINAT iz Krškega na posestvu v Brestanici. Skupščina občine Krško se je zavzela za izobraževanje kmečke maldine v domačem okolišju v prepričanju, da bo tako najlažje privabila v šolo čimveč mladih ljudi s podeželja.

Predlog za ustanovitev take šole so podprli tudi odborniki v Brežicah. Pri tem na so imeli pomisleke glede stroškov, ki jih z ustanovitvijo prevzema nase skupščina.

Pesnica iz Podplanine

Leta 1944 sem kot partizan večkrat obiskal dolino Drage nad Čabrom in vas Podplanino. Ljudje so že takrat govorili, da Katica Lipovec piše pesmi z motivi iz NOB in življenja ljudi iz doline Drage. V tistem času ni bilo možnosti, da bi se bolj podrobno seznanil z njenim delom.

Leta po osvoboditvi so hitro tekla. Lani mi je učiteljica Nada Vreček iz Trave spet omenila ljudsko pesnico iz Podplani-ne, pred kratkim pa sva jo obiskala. Po 23 letih sem spet prišel med srčno dobre ljudi. Seznanil sem se z vsemi vaščani in tu-di s pesnico Katico Lipovec, drobno žensko z veselim nasmehom. Katica je mati šestih otrok, od katerih živijo še štirje. Izročila mi je obešen zvezek, v katerem je napisanih okrog 270 epskih in lirskih pesmi, ki pojejo o življenju ljudi v Čabru, dolini Drage, njeni rodno vasi in partizanih. V satirično humorističnem tonu opisuje sovražnike, do katerih je izrazila vse svoje sovraštvo.

Delo in trud Katicice Lipovec ima v vezani besedi veliko vrednost, ker je v svojih verzih izpovedala tisto, kar so čutili ljudje v boju za našo svobodo.

PETER ŠOBAR

Krško: še ni vseh knjig!

V krški KNJIGARNI so se letos dobro pripravili za novo šolsko leto. V zalogi imajo vse šolske potrebščine in večino knjig, ki jih šolarji potrebujejo. Pričakujejo, da bodo do začetka »nakupovalne mrzlice« dobili tudi knjige, ki jih zdaj še nimajo. To so vse knjige za 3. razred osnovne šole, računsko vadnica za 2. in 3. razred, srbohrvatsko berilo, slovensko berilo IV. in še nekaj manj važnih knjig. Za srednjo tehnično šolo imajo vse knjige, ki jih je mogoče dobiti v knjigarnah; tu rabijo namreč tudi precej skript.

V KNJIGARNI so še povedali, da gredo od leposlovnih knjig v promet predvsem novejšje izdaje, medtem ko starejše ostajajo v skladišču. Vse knjižne zbirke, enciklopedije in dražje posamezne knjige prodajajo na obročno odplačevanje. Menijo, da drugače ljudje ne bi mogli kupovati knjig. Prodajajo tudi pisarniške tiskovine in podobne material. Največji promet ustvarjajo avgusta, septembra in oktobra.

Kiparji letos le v Mariboru in v Portorožu

Umetniški svet Forme vi-ve je izral tri udeležence za letošnji kiparski simpozij v Mariboru za delo v betonu. To so Jugoslovani Tone Lapajne, Italijan Lino Tiné in Japonec Kudo Takashi. Stroške za ta simpozij je prevzelo gradbeno podjetje STAVBAR. V Portorožu dokončujo skulpture Jugoslovani Sarič, Anglež Thompson in Japonec Tomita. Četrty udeleženec, Američan Barr, bo na simpozij prispel danes.

V Kostanjevici letos ni simpozija, pač pa pripravljajo za mariborsko in portoroško skupino kiparjev obisk v kostanjeviško galerijo Forme vive.

So knjige predrage?

Večkrat se tako sprašujem, posebno kadar zaidem v knjigarno in se ustavim pred bogato založenimi policami. Pogled mi bega s knjige na knjigo; ena je lepša in vabljivejša od druge, ne le po vsebini, tudi (in predvsem) po opremi.

Slovenci smo majhen narod, pa kljub temu se lahko ponašamo z lepim številom založb. Te vsako leto izdajo precej novih knjig, vendar jih razmeroma mali trg ne more vseh odkupiti. In tako se na žalost dogaja, da dragocene, drage knjige čez leta romajo v papirnico kot star papir...

Prepričan sem, da je med nami veliko več ljubiteljev knjig kot pa ljudi, ki lahko knjigo tudi kupijo. Dokaz za to so množične cenene izdaje Prešernove družbe, knjige iz knjižnice Kondor Mladinske knjige in še nekatere izdaje. Ne smemo pozabiti tudi knjig Slovenske matice, ki so kljub lepi opremi razmeroma poceni, čeprav zaradi vsebine navadno niso dostopne najširšemu krogu bralcev. Nedavno sem se pogovarjal s tovarišico v upravi Slovenske matice, ki je pojasnila »skrivnost« nizkih cen. Ves administrativni aparat založbe tvorijo štirje ljudje z ne prevelikimi osebnimi dohodki, kar se pozna tudi v končni ceni knjige.

Več ljudi mi je že reklo, da bi radi kupili knjigo, pa je predraga, da bi si jo lahko privoščili. Pri tem pa še pravimo, da je kultura del splošnega standarda, namenjena najširšim množicam!

Državna založba Slovenije je pred kratkim občutno (do 60 odst.) znižala cene nekaterih (predvsem starejših) knjig, vsekakor ne samo zaradi ljubezni do potrošnikov. Razprodaja je med drugim pokazala tudi naslednje:

a) Slovenci navdušeno kupujemo vse, kar je znižano; b) nižjimi in dostopnejšimi cenami bi založbe lahko v redni prodaji prodale toliko knjig, da jim ne bi bilo treba organizirati prodaj s popustom.

V kočevski knjigarni so mi prodajalke povedale, da je razprodaja knjig preseгла vsa pričakovanja. Prodali bodo skoro vse knjige, ki so jih dobili po znižani ceni. To pomeni, da bi se marsikdo, ki je kupil eno ali več znižanih knjig, lahko pridružil rednim rednim kupcem, ki vsak mesec v knjigarni v Kočevju kupijo v redni prodaji za okrog 30 starih tisočakov knjig. V knjigarni so tudi povedali, da zadnje čase skušajo na več načinov knjigo ljudem približati. Obiskujejo podjetja in ustanove in seznanjajo ljudi z novostmi, ki jih lahko kupijo tudi na obroke. Prvi uspehi se že kažejo.

Se sklep: Knjiga je resnično predraga. Kljub temu da so naklade majhne, bi s smotrnim združevanjem sredstev založb lahko za prenekateri odstotek znižali cene in prav gotovo bi marsikdo namesto po cenemem »X-100« in podobnem šundu raje posegel po dobri knjigi. Ne smemo namreč pozabiti, da je tudi knjiga dragoceno vzgojno sredstvo mladih in starejših in da smo po tej plati naredili še vse premalo!

Knjiga je človekov najboljši prijatelj. Dajmo, da bo prijatelj vsem ljudem, ne le redkim izbrancem z zajetnejšimi denarnicami!

F. GRIVEG

V Lamutovem salonu v Kostanjevici na Krki je ta mesec še odprta zanimiva razstava oljnatih slik in risb iz zbirke galerij dolenjskih gradov, last Dolenjskega muzeja iz Novega mesta. Obiščite zanimivo razstavo, ki vas bo seznanila z bogato likovno dediščino Dolenjske. — Na sliki: Joan Czenek-Jozef Wentzely (portret iz 1795)

Prvo službeno mesto — Sinji vrh

Ko je Marija Knez lani sedela še v klopih novo-meškega učiteljskega in se s sošolkami šalila, je večkrat dejala, da jo čaka dobro službeno mesto — na Sinjem vrhu. Ta vas je med najbolj oddaljenimi v vsej črnomeljki občini. Sala pa je kmalu postala resnica, kajti Marijo Knez so v resnici poslali na prvo službeno mesto prav na Sinji vrh.

Ni mi ni hudega, je dejala. — Kakor sem se tega kraja bala, ga imam zdaj rada. S kolegico Miheličovo poučujeva sami, imava skupno stanovanje in tudi kuhava skupaj. Prav dobro se imava, saj

so ljudje prijazni. Pogrešava le zabave. Med tednom naju zaposluje šolsko delo z otroki in delo

v krajevnih organizacijah, ob sobotah pa jo redno mahneva domov, če le ni kaj posebnega vmes.

— Kaj pa počitnice?

— Te si bova privoščili. Planirali sva morje.

— Ali se jeseni vrneta na Sinji vrh?

— Brez dvoma. V kraj in razmere sva se lahko hitro vživeli, saj sva obe Belokranjci.

(Pogovor smo zapisali še pred počitnicami, zdaj pa sta Miheličeva in Knezova prav gotovo že na zasluženemu oddihu, kjer jima privoščimo mnogo več selja in sonca, da bosta v jeseni spet kos svojemu delu!)

R. B.

S tokom proti kajenju

Dva mlada psihologa z univerze v Washingtonu hočeta ljudi odvaditi kajenja z elektro-

Nič več »zgoraj brez«

S 37 proti 5 glasovom je sprejel newyorški občinski svet zakon, ki prepoveduje dejavnost streljakov zgoraj brez v kavarnah in restavracijskih mestih. Streljajka, ki bo stregla gostom brez zgoraj navedenih oblačil, bo kaznovana s 500 dolarji globe ali s 30 dnevi zapora. Še pred kratkim je newyorško sodišče oprostilo neko »odkritosrčno« streljajko krivde, ker ni imela zakonske osnove za kaznovanje.

trošci. Kdor se odloči za to kuro, za to pa nima dovolj volje, ga znanstvenika dr. Lubert Armstrong in dr. Albert Carlin priključita na elektro-

Pacient si mora prižgati cigareto, toda vsakokrat, kadar pomega iz nje, doživi rahel električni udarec. Znanstvenika trdita, da se tako v podzavesti ljudi utrudi misel, da so za vsako cigareto kaznovani.

Kura pri obeh znanstvenikih traja običajno štirinajst po pol ure. Kakor trdita dr. Armstrong in dr. Carlin, dosežeta pri mnogih ljudeh že po prve pol ure, da se pacient ustraši,

KDAJ JE PIJAČA PREPOVEDANA?

Poseben dopis Tanjugovega dopisnika iz Indije

V dremotni noči smo čutili, da v neki koči ob kanalu ljudje ne spe. Kaže, da se v njih nekaj kuha. To je kočica žganjkuha domačega žganja. Tudi ta prisağa: »Ni-kdar več, ki zveni bolj kot molitev. Pa tudi ta prisağa trajala je — kot večina drugih — do prve priloznosti. Naš gostitelj je bil zaprt že dvajstokrat.

Za tričetrt rupije skuha steklenico tega žganja, prodaja jo za 4,5 rupije. Še žganjkuha, ki na dan skuha do 300 takih steklenic. Vendar tu ni pravega dobička. To žganje potem prodajajo na črni borzi: steklenico po 10 do 15 rupij.

TIHOTAPLJENJE ALKOHOLA

Indija se danes niha med popolno prepovedjo prodaje alkohola in svobodno prodajo. Pred nekaj tedni so oblasti zalotile karavano kamel, ki je v Delhi tihotapila 2000 steklenic skrivaj skuhanega žganja. Karavane je težko zalotiti. S prenosom ene steklenice žganja v drugo državo se toliko zaslužijo, kolikor zaslužijo delavci v enem tednu. Koliko jih pretihotapijo, tega nihče ne ve. Oblasti v Del-

samo vsiljuje, čeprav v posameznih deželah pijo ob vsakem času. Po nekaterih deželah samo v določenih dneh ali pa samo v določenem času in na določenih mestih. V nekaterih deželah sploh ne pijejo legalno, niti ne izdelujejo alkoholičnih pijač. V Bombaju se agenti velikih tihotapskih mrež ponujajo, da odkupijo od tujca vsakršno alkoholno pijačo ali pa da mu jo prodajo. V nekaterih lokalnih pijejo samo s potnim listom, po nebotičnikih elitne aleje »Marine drive« pa pijejo samo v smokingih in v dekoltiranih večernih oblekah.

DONOSNE POKLICE
V tej zamotani mreži dovoljenega in nedovoljenega je razvidno samo to, da Indija popije več alkohola, kakor pa ga pridelava; pije ga tudi tam, kjer ga ne pridelava. Vse to pa omogoča, da nekontrolirana proizvodnja alkohola velja za donosen posel, posebno tedaj, kadar je povezana s tihotapljenjem alkohola iz ene države v drugo. Moralna načela se pri vsem tem teptajo ne samo zato, ker nimajo pravega smotra, marveč tudi zato, ker je težko razumljivo, zakaj je na eni strani dovoljeno to, kar je drugod prepovedano, zakaj se ob šestih mesih piti, medtem ko je ob sedmih prepovedano. L. BRUNER

otročka konfekcija športne hlače ženske kopalke

Jutranjka
KONFEKCIJA • SEVNICA

nodu in odhodu drugih članov vlade.

Uradna prepoved ni rodila pričakovanega sadu. Zeljo tihotapljenju, ki radi pije, izkoriščajo drugi na neumiljen in nezakonit način. Dolgo so pred tem dejstvom mižali.

Odlodbe pa vendarle ni. Piti ne piti, to vprašanje se

Tako je bilo 12. avgusta na hmeljišču KZ Crnomelj, kjer so ta dan začeli obirati. V ponedeljek, dva dni pozneje, se je delavcem v Crnomlju pridružila še kopica obrabljene po vseh drugih hmeljiščih pri nas. Letošnji pridelek bo po kakovosti kar dober, le nekoliko manj hmelja bo kot lani. Vsem našim hmeljarjem želimo v teh dneh čimlepše vreme, da bi srečno pospravili pridelek! (Foto: M. Jakopec)

Najdaljši predor na svetu

Japonski inženirji proučujejo načrt za najdaljši podmorski predor na svetu, ki naj bi povezal japonska otoka Honshu na jugu s severnim Hokkaidom. Predor med obema otokoma bo dolg 38 km, od tega bo 20 km pod vodo. Ko bo zgrajen, bo absolutni svetovni rekord, ker je predor pod Montblancem trikat krajsi.

Zanimivo je, da so bili načrti za ta predor narejeni že zdavnaj; raziskave, ki so jih morali prekiniti med vojno, so spet obnovili leta 1958. Takrat je komisija najboljših japonskih strokovnjakov ugotovila, da je načrt uresničljiv.

Doslej največji podmorski predor je še vedno Severni v Angliji, dolg nekaj več kot sedem kilometrov.

HRANILNE VLOGE OBREŠTUJEMO

— NAVADNE PO 6 %
— VEZANE DO 8 %

CELJE

Valvasor o gradovih v dolini Krke

HMELJNIK

Hmeljnik je bil nekoč rodna hiša gospodov Hmeljniških. Cemu tako ime. Nekdanji lastniki gradu. Poprej je bilo poslopje razdeljeno. Šest bratov prebiva skupaj v enem gradu. Nekdanja trdnost tega gradu. Eden gospodov Turjaških poslopje izboljša. Prostrane njive studenec. Globoka luknja v zemlji.

Hmeljnik je star hribovski grad je bil nekdanj rodna hiša gospodov Hmeljniških. Stoji na visokem hribu na Dolenjskem sedem milj od Ljubljane, a le eno miljo od Novega mesta. Za svoj lep in široki razgled se ima grad zahvaliti visokim hribom, ki ga dvigajo kvilšku.

Ime Hopfenbach izvira od besede »Hopfen« (hmelj), ki pogosto raste tu naokoli po divjini sam od sebe in neposajen. Spričo tega tudi kranjski jezik grad imenuje Hmeljnik, ker se »Hopfen« po kranjsko pravi hmelj.

Imenovani gospodje Hmeljniški so bili veliko let lastniki tega gradu. Leta 1223 sta živela tu dva brata Hmeljniška s svojimi brati.

V njihovem času je bila stavba razdeljena na dva dela, katere en del so imenovali Gornji Hmeljnik, drugi pa Spodnji Hmeljnik. Lastnik gornjega gradu je bil Adelhold Hmeljniški, pri katerem so živeli njegovi tri bratje, namreč Friderik, Rupert in Pucelj Hmeljniški. Spodnji grad je imel gospod Friderik starejši in pri njem je živel njegov brat Henrik. Tako je v tem gradu živelo skupaj šest bratov, čeprav sta med njimi le dva bila resnična gospodarja in samo eden kastelan, namreč gospod Adelhold. Naj bi nam teh šest bratov bilo zgled bratске sloge in medsebojnega razumevanja, saj se včasih komaj dva brata v eni hiši dolgo dobro razumeata ter živita v medsebojnem miru po izreku starega poeta: tudi prijateljstvo med brati je redko.

Ko se je pisalo leto 1294, je bil grad v lasti gospoda Meinzelja Hmeljniškega, bratrance gospoda Huga Turjaškega in očima gospoda Gerloha Turjaškega. Pripominjam, da je ta gospod Meinzel (ali Mainzel) Hmeljniški oženil vdovo gospo Elizabeto Turjaško, rojeno Čušpeško. S to poroko je bil Hmeljnik dedno priklju-

Grad Hmeljnik stoji na vrhu razgledne pečine približno 6 km severno od Novega mesta. Leta 1942, je bil grad požgan in deloma porušen.

Brežiški nogometaši se selijo

Vse kaže, da se je brežiški NK letos razformiral. Medtem ko so se lani uspešno tekmovali v celjski nogometni ligi, se letos množično izpisujejo in selijo v krmeteljske proučile vzroke teh ste-

Nacizem v Grčiji

Grški minister za notranje zadeve je nekaterim znanim grškim državljanom, ki žive v tujini, odvzel državljanstvo, hkrati pa so jim zaplenili doma vsa imovina. Sedanjim režim jih je obsodil protidržavni dejavnosti. Med temi sta tudi znani filmski igralci Melina Mercouri («Nikoli ne deluj») in Irena Pappas («Grk Zorba»). Na tiskovni konferenci v New Yorku je Mel-

na (na sliki) med drugim rekla:

»Rodila sem se kot Grkinja in bom tudi umrla kot Grkinja. Patakos pa se je rodil kot fašist in bo kot fašist tudi umrl.«

Crnolasa Irena pa je temperamentalno pozvala vse igralce, producente, založnike, književnike, slikarje in kiparje, naj ne sodelujejo s sedanji grški fašisti. »Nacizem se je vrnil v Grčijo, to je smešna skupnica napol pismenih polkovnikov, ki so svojo oblast vsilili z mitraljezi. Zato svobodni ljudje ne bodo nikoli dnehal protestirati in fašistično izsiljevanje lahko rodi le še večji odpor...«

KDO JE PODNAREDNIK JOHAN?

NEREŠENA PARTIZANSKA UGANKA

5

Veca je bil pred nemškimi napadom na Jugoslavijo sprejet v SKOJ, in že julija 1941 je sezgal na železniški postaji v Kruševcu časopis »Novo vreme«, ko se okupatorju še sanjalo ni o kakršnem resnem odporu v Srbiji. To je bila prva akcija mladega kruševskega skovceva; svoj ognjeni krst pa je doživel septembra 1941 ob napadu partizanov na Kruševac. Posrečilo se mu je, da se je prebil z nekaj tovariši čez močno zastraženi most čez Rasino, kar je v veliki meri pripomoglo k uspehu te akcije.

Johan je pripravoval Vecu, Miodragu Jovanoviću-Rasincu, Dragoljubu Djokiću-Kantu in še drugim borbem rasinske enote o svojem življenju pri partizanih in o svojem zadovoljstvu, da se lahko bori za pošteno stvar in za svobodo.

Johanov konec

Z rasinskimi partizani je povezan tudi Johanov konec. Topliški in rasinski partizani so 23. novembra 1941 skupaj napadli Veliki Šiljegovca, mesto, ki je kakšnih dvajset kilometrov od Kruševca proti Ribarski Banji pod Jastrebcem. V šiljegovski soli se je ugnedel četniški vojvoda Miloš Grebački, da bi konkuriral oblasti drugega četniškega vojvode, Marka Kilibarda. Zato je dal Grebački preplesti okna šole z mrežo, da bi mu tudi z bombami ne prišli do živca.

V to šolo so se prvi hoteli prebiti skozi glavna vrata poveljnik rasinske partizanske enote Milivoj Zekić-Bliher, Veca Stanković in Johan. Ker pa so se četniki trdovratno borili, niso mogli vdreti v šolo.

Poskusil so tudi z bombami, pa so jih mreže vrgle nazaj. Tedaj je Veca stopil pod okno, da bi s kolom napravil luknjo in mreži, Johan pa je pri tem ščitil z mitraljezom. Medtem ko se je Vecu posrečilo narediti v mreži luknjo in skozi njo vreti bombo, so četniki zadeli Johana, in njegov mitraljez je utihnil. Johan je stojal streljal izza neke meje, pa ga je neki četnik zadel, da se je z mitraljezom na prstih zgrudil pred Vlada Bajčevića in Radojka Ilića-Bajo, zadet do smrti.

»Johan je naš otrok...«

Partizani so se morali umakniti. S sabo so vzeli tudi smrtno ranjenega Johana. Odšli so proti sosednji vasi Zebici. Pri prvih hišah pa je izdihnil. Ranjen je bil v želodec in ni mu bilo pomoči. Le toliko je še zmogel, preden je zaprl oči, da je tiho dejal: »Ljubim zmago.«

Pokopali so ga v zaseku Crkvina tik Zibece, pod košatim hrastom ob vodnjaku. Težko je bilo slovo prijateljev od Johana ne gomo zato, ker je bil hraber partizan, marveč tudi zato, ker je bil dober in ker je prišel iz nam sovražne dežele, pa se je boril proti fašističnemu nasilju.

Johanova smrt ni prizadela samo partizanov na jugu Srbije, marveč vse ljudi. V znak žalovanja za njim so si žene Toplice zavezale črne rute, kakor da so izgubile enega svojih najdražjih in družini.

»Njegova mati ne ve,« so govorile, »da je izgubila sina, zato ne more za njim žalovati. Zato bomo storile to me. Johan je bil naš fant.«

Toplica je z žalostjo sprejela novice o Johanovi smrti, bila pa je hkrati ponosna nanj, kajti dvignil je ugled partizanskega gibanja, dal mu je širši, splošnočloveški pomen in zanj in za svobodo človeštva je dal tudi svoje mladostno življenje v hribovitem Balkanu.

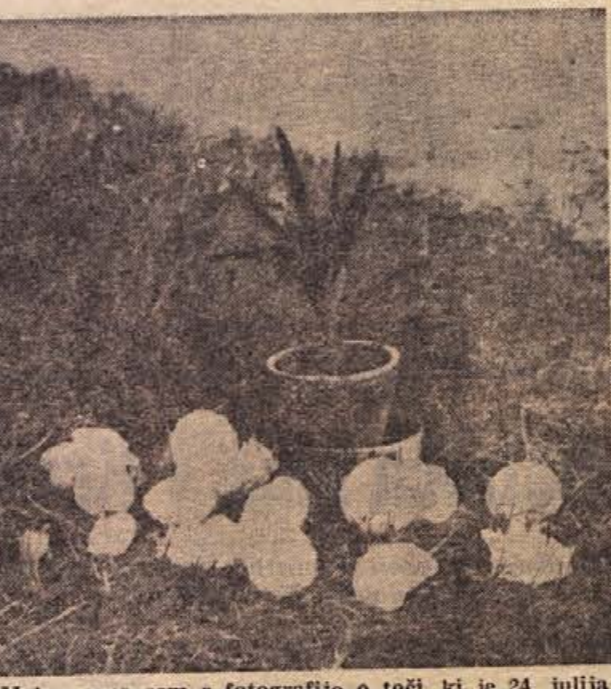
Kdo je bil Johan?

Tako je padel Johan in njegovo pravo ime je danes težko ugotoviti. Kakor smo že v začetku rekli, je v muzeju v Prokuplju zapisano je njegovo ime brez priimka in brez rojstne letnice. Vsi poskusi, da bi ugotovili njegov pravi priimek, niso rodili sadu. Vendar pravi Ešlije Popovski, poveljnik topliške partizanske enote in sedaj predsednik Zveze borcev NOV Makedonije, ki je Johana sprejel med partizane, naslednje:

»K nam ga je pripeljal kurir Relja potem, ko so se v Prokuplju o njem prepračili. Dokumentov ni prinesel. Zaradi konspiracije pa je bilo nemogoče zanimati se za njegov pravi priimek in druge podatke. Mi smo bili prepričani, da tovariši v Prokuplju vse to vedo, zato se nisimo brigali za njegovo življenje pred prihodom k nam. Spominjam se samo tega, da je Johan pripovedoval, da se njegov oče član nemške komunistične stranke. Drugače pa je bil izreden borec in prava škoda je, da se je boril samo dva meseca.«

O Johanovem priimku in poreku še danes po 25 letih govore v Toplici, posebno bivši bori in voditelji topliške partizanske enote, Radojko Ilić-Bajo, pred katerim se je Johan zgrudil v boju v Velikem Šiljegovcu, danes pripoveduje:

»Večkrat smo poskušali ugotoviti Johanov priimek in rod, pa se nam ni posrečilo. Obvezna konspiracija v uporniških dneh ni dovoljevala, da bi več ljudi vedelo podrobnosti iz njegovega življenja. Takratni delavec v zaledju Prokuplja Done Djordjević, po poklicu profesor zemljepisa na tamošnji gimnaziji, je imel v rokah vse Johanove dokumente. Spravil jih je na podstrežje svoje hiše. Po vojni jih je na vse kriplice iskal, pa jih, kolikor vem, še do danes ni našel. Škoda, kajti Johan je bil izločen borec in čudovit tovariš.«

»Malo pozna sem s fotografijo o toči, ki je 24. julija tolkla po Beli krajini in Dolenjskem, toda v našem listu še nisem opazila slike, ki bi nam pokazala, kako debela ledena zrna so takrat padala...« nam je 14. avgusta pisala naročnica Jozica Prusek iz Žužemberka. Poslala nam je hkrati gornjo fotografijo, ki nazorno potrjuje, da je med zadnjim neurjem padala kot jabolka in jajca debela toča!

Asfalt zaradi turizma

Z Otočca v Smarješke Toplice se pride po asfaltu, zato

obišče ta kraj veliko ljudi. Naprej proti Smarjeti pa se le redko kdo nameri. V to smer ni več asfalta, marveč prašna in kotanjasta, ob dežju pa tudi blatna cesta. Do Smarjete pa je le 2 km, oziroma slabe pol ure hoda. Gostje iz Smarjeških Toplic so včasih primorani iti tudi po prašni cesti v Smarjeto, kjer sta pošta in trgovina, kjer bi bili sicer bolj obiskani, če bi asfaltili še tista 2 km ceste. Predstavniki kraja, ki si še dalj časa prizadevajo, da bi njihove pranje in prizadevanja nazadnje le kaj zalegala, so prepričani, da bi asfaltilna cesta znatno pospešila turizem v Smarjeti in okolici.

Plavanje v mleku

Ze dober teden stavkajo proizvajalci mleka v Združenih državah. Ameriški kmetovalci nečesto dobavljajo mleka po cenah, ki jim jih ponujajo mlekarne, in so doslej razlili že velike količine mleka.

V Andoveru (New Jersey) se je zbralo 200 kmetov in razlilo mleko iz 45 cistern v megi. V Avistonu (Illinois) so razlili farmarji 20 ton mleka po poljih v Dallesvillu (Indiana) sta neka žena farmarke in njena sestra oblekli kopalke in plivali v velikem bazenu, v katerem je bilo 1600 litrov mleka.

Volvo Domov Brez

ta mesec nas 20 milijonov

Vsa pojasnila in ponudbe pri AVTO-SERVIS "PIONIR" Novo mesto, Kettejev drevored 37, telefon: 21-243 in 21-060.

VOLKSWAGEN

Posredujemo prodajo vseh tipov vozil VW

Cene izredne in najnižje:

VW 1200	DM 3.780
VW 1300	DM 4.370
VW 1500	DM 4.540

V najkrajšem času servis za vsa vozila VOLKSWAGEN v lastnih delavnicah.

roto foto šport

Že za razširjeno reprodukcijo?

V Mizarski produktivni zadrugi Sevnica so izpolnili polletni plan proizvodnje s 102 odst., plan izvoza za 100%. Letos bodo izvozili za okoli 150 milijonov Sdin pohištva, največ v Nemčijo, Ameriko in Italijo. V tujini je zelo veliko zanimanje za stilo in v zadnjem času tudi za rustikalno pohištvo, ki ga izdeluje mizarska zadruga.

Eno največjih del, ki ga bodo opravili, je oprema Petrovaradinske trdnjave, ki bo stala 180 milijonov Sdin. Zda opremijo hotel na otoku Malta v Sredozemskem morju ter več hotelov in gostinskih objektov na Jadranu.

Restavriranje fresk

Pretekli teden so strokovnjaki Zavoda za spomeniško varstvo SRS iz Ljubljane začeli z nadaljnjim urejanjem in obnovno fresk v Lutrovi kapeli. Do letos 8. oktobra in ne 12. občinskega praznika, ki bo novembra, kot je določeno v statutu občine Sevnica, bodo freske obnovljene do take faze, da bo možen ogled. Za urejanje kapele in samega gradu je bilo v letošnjem letu porabljeno 35.000 N din proračunskih sredstev, medtem ko je predvideno, da bo do konca leta v ta namen porabljeno še 44.000 N din za urejanje Lutrove kleti in pripravo načrtov za obnovo sevnškega gradu.

Polovico denarja je letos zagotovila občina v svojem proračunu, drugo polovico pa republiški sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti.

A. F.

Kri boste morda jutri potrebovali tudi vi!

V Sevnici je bil 7. avgusta sestanek občinskega odbora RK, ki so se ga udeležili skoraj vsi odborniki osnovnih organizacij Rdečega križa. Ta sestanku sta bila tudi predsednik glavnega odbora RK SRS tov. Majdič in predstavnik GO RK za Posavje tovarišca Znidaršičeva.

Tov. Majdič je povedal, da potrebujemo v Sloveniji letno 20 ton krvi. Lansko leto je dalo v Sevnici kri samo 1,4 odst. občanov, republiško povprečje pa je okoli 5 odst. Zato naj bi se letos udeležilo krvodajalske akcije čimveč občanov, kajti zavedati se je treba, da bomo morda jutri potrebovali kri že sami.

Tov. Znidaršičeva je ome-

Mizarska produktivna zadruga je letos pripravila program, po katerem naj bi do 1. januarja 1968 prešli na 45-urni delovni teden. Primerjalno obdobje za prehod na skrajšan delovni čas je leto 1966 in drugo polletje 1967.

Ce bodo v naslednjih letih dobili toliko naročil kot le-

tos, bo imela mizarska zadruga leta 1970 samo še 80 milijonov dolga. Zato bodo verjetno drugo leto že namenili del skladov za razširjeno reprodukcijo, kajti čeprav so rekonstruirali proizvodnjo šele leta 1963, je nekatere stvari v tovarni že treba preurediti.

Jutri o novem zakonu o zdravstvenem zavarovanju kmetov

Na jutrišnji seji bosta svet za zdravstvo in socialno varstvo ter svet za kmetijstvo in gozdarstvo občinske skupščine Sevnica razpravljala o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Da bise člani obeh svetov lahko temeljito pripravili na razpravo, so skupaj z vabilom prejeli osnutek zakona in daljšo obrazložitev.

Po obravnavi osnutka zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov bo svet za zdravstvo in socialno varstvo nadaljeval sejo in razpravljal o poročilu o delu sveta v preteklem letu, o delu upravnega organa za zdravstvo in socialno varstvo ter o izvrševanju proračuna. Na dnevnem redu je tudi predlog odloka o ustanovitvi regionalnega zdravstvenega centra v Celju in informacija o problematiki sklada zdravstvenega zavarovanja delavcev za prvo polletje 1967. Glede na to, da so v zadnjih mesecih večkrat govorili o otroškem varstvu, predvsem v zvezi z učnimi uspehi sevnških šol, bo svet razpravljal tudi o problematiki urejanja otroškega varstva v občini. V Sevnici sta doslej dva otroška vrta, medtem ko bodo

v Krmelju za tamkajšnje malčke odprli otroški vrtec v začetku šolskega leta.

Nov 20-stanovanjski blok

Prejšnji mesec so v Sevnici v ulici heroja Maroka končali dela na novem 20-stanovanjskem bloku. Gradnja tega objekta je stala milijon in 170.134 Ndin; denar so dali združeni investitorji. Polovico stanovanj v tej stolpnici so prodali, polovico pa dali v najem. Cena je bila zelo ugodna, zato so jih hitro prodali. Dvosobno stanovanje z opremljeno kuhinjo in kopalnico z bojlerjem je stalo 53 tisoč 975,20 Ddin, trosobno pa 63.038,20 Ndin. Vgrajena je tudi centralna kurjava in skupna TV antena.

Drugo leto bodo v isti ulici verjetno zgradili tudi samski dom, v katerem bodo samske sobe in garsonjere, ki jih bo mogoče preurediti v dvosobna stanovanja.

Letos trije naročniki teleksa

Na sevniški pošti so letos v prvih šestih mesecih oddali 172.947 pisem, dopisnic in tiskovin, sprejeli pa so jih 129.269. Paketov so odposlali 4588, sprejeli pa 2468, kar je nekoliko več kot lani. Največ pošilk odpošljejo in sprejmejo decembra, ko se promet poveča tudi za trikrat; poleti pade za okoli 10 odstotkov.

Letos bodo v sevniški občini montirali tudi prve tri telekse. Teleprinterstvo zvezo bodo dobila podjetja LISCA, JUTRANJKA in KOPITARNA.

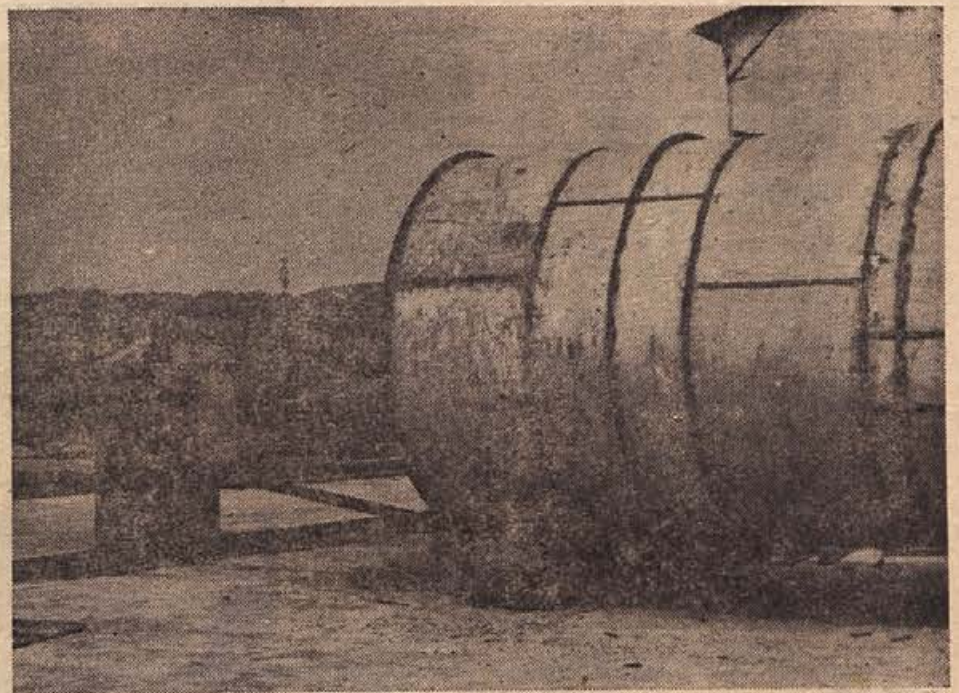
Razprodaja »OBRTNIKA« iz Prebolda

V prodajalni tekstila trgovskega podjetja ZASAVJE iz Sevnice prodajajo od 20. julija dalje po znižanih cenah konfekcijske izdelke obrtnega podjetja OBRTNIK iz Prebolda. Za to blago je zelo veliko zanimanje, saj so cene znižane za 30 do 50 odst. To je že druga razprodaja tega podjetja, ki jo je organiziralo trgovsko podjetje ZASAVJE.

Bučka: okrog peskokopa ni pomiritve

»Za nas je predaleč voziti pesek z Radne ali iz Lakenca, zato potrebujemo svoj peskokop,« je pred kratkim znova zahteval od občinskih moč odbornik Bukovec. Kot je bilo prebivalcem tega območja razloženo, je bil peskokop zaprt zaradi tega, ker krajevna skupnost ni mogla zagotoviti predpisane strokovnosti pri izkoriščanju peskokopa. Primer smrtne žrtve v kamnolomu v Loki je kruto opozoril na to, da varnostni predpisi niso tako nepotrebni, kot nekateri mislijo.

V boštanjskem obrtnem komunalnem podjetju so te dni objavili strokovno pomoč, da bi peskokop na Bučki lahko izkoriščali, poprej pa bo treba urediti lastništvo zemljišča, po katerem vodi dovozna pot.

V trebanjski Kemoopremi so pomemben izdelek cisterne za gorivo, zadnje čase predvsem manjše, v katerih shranjujejo gorivo za centralno kurjavo. Po njih je vse večje povpraševanje, saj si precej graditeljev hiš vgrajuje tovrstno kurjavo. Cisterne delajo tudi na zalogo v času, ko nimajo bolj nujnega dela. (Foto: M. Legan)

Zbrati je treba še 8,2 milijona Sdin

Poziv za pomoč pri gradnji vodovoda Martinja vas-Prelesje je naletel pri delovnih organizacijah na gluha ušesa — Na več kot 300 prošenj je bilo le nekaj odgovorov! — Cementarna iz Trbovelj je prispevala 100 vreč cementa

Predračunska vrednost 3155 metrov dolgega vodovoda iz Martinje vasi preko Pušave in Bistrice do Prelesja znaša 31 milijonov Sdin. Od tega odpade na gradbena, obrtniška in instalaterska dela 13 milijonov Sdin, izkop in zasutje pa 18 milijonov Sdin. Režijski odbor za gradnjo tega zelo potrebnega objekta je zbral do zdaj 7.810.000 Sdin; od tega so 6 milijonov prispevali občani, ostalo pa podjetje na tem območju. Potrebno bo zbrati še 8,2 milijona Sdin, za preostalih 15 milijonov vrednosti pa bodo naredile brigade in vaščani s prostovoljnimi deli.

Režijski odbor je poslal na 300 prošenj za pomoč v različnih oblikah delovnih kolektivom po vsej Sloveniji, vendar je odziv zelo majhen. Prošnji so ugodili le: Cementarna iz Trbovelj 5 ton cementa, DANA z Mirne oskrbuje brigadirje z brezalkoholnimi pijačami, RTV Ljubljana je objavila brezplačna obvestila, Kmetijska zadruga in Vodna skupnost Dolenjske pa sta posodili stroje za kopanje jarka. Nekaj podjetij je pomoč odklonilo, vsa druga pa molčijo!

Občani iz omenjenih vasi se zelo zanimajo za delo. To so dokazali s samoprispevom, udeležujejo se pa tudi občasnih prostovoljnih akcij pri izkopu glavnega voda in tako zelo pripomorejo, da bo dobra pitna voda čimprej pritekla.

J. K.

Servis NOVOTEHNE ima dosti dela

Servis NOVOTEHNE je edina delavnica te vrste za popravilo motornih vozil v trebanjski občini. Sestoji se iz samostojnega servisa TOMOS in podružnice novomeškega servisa ZASTAVA. Popravljajo predvsem vozila omenjenih tovarn, po možnosti pa tudi drugih znamk. Dela imajo skozi vse leto dovolj, saj število motornih vozil tudi v trebanjski občini vedno hitreje narašča, najbližja servisa pa sta šele v

Grosuplju in Novem mestu. Z rezervnimi deli so trenutno založeni. Posebno veliko dela se jim obeta za vnaprej, ko bodo morali biti vsi mopedi šeleto registrirani in pred tem tehnično pregledani. Po nekaterih podatkih je zdaj samo 10 odst. vseh mopedov v brezhibnem stanju.

Obvoz čez Gabrovko

Ze nekaj časa je cesta Mirna-Trebnje zaradi asfaltiranja zaprta za vsa vozila. Nekaj časa je bil obvoz skozi Račje selo, ker pa zdej pripravljajo cesto za asfaltiranje od Gomile do Mirne, teče obvoz skozi Gabrovko. S tem se pot od Mirne do Trebnje ga poveča od 7 na 27 km, kar privede posebno avtobuse, ki ne morejo voziti po vznojnem redu in tudi stroški so mnogo večji, vozna cena pa je ista.

Kratke z Mirne

■ TVD PARTIZAN MIRNA namerava adaptirati in povečati koč na Debencu, ki z lepim razgledom po vsej Mirenski dolini prabljiva vedno več izletnikov. Mnogo je tudi kolektivnih izletov.

■ ODLOKA O JAVNEM REDU IN MIRU na Mirni nekateri posamezniki ne upoštevajo, saj na razne načine kalijo nočni mir. Ljudje se zaradi tega vedno bolj pritožujejo.

■ ZDAJ, KO IMAMO TUDI MIRENČANI asfaltirano cesto skozi naselje, bi lahko nekateri občani popravili fasado hiš in s tem doprinesli k lepši podobi kraja.

■ KRAJEVNA SKUPNOST je postavila na raznih mestih 10 klopi, ki bodo dobrodošle sprehajalcem in starejšim ljudem. Urediti namerava tudi nov prostor za odlaganje smeti. Ker sama tega ne zmore, bodo morali prisloščeni na pomoč tudi delovni kolektivi.

■ GOSTILNICAR KOLENC je odprl prejšnjo nedeljo pod gradom novo igrišče za balinanje in s tem uresničil želje pristalem tega športa, ki jih je na Mirni kar precej.

Veselo razpoloženje po 25 letih

Sekcija internirancev z Mirne in okolice, ki jo že sedmo leto uspešno vodi poštvovalni Jože Zakrajšek, je tudi letos privedla 10. avgusta zvečer tradicionalno srečanje svojih članov. Srečanja, ki je bilo letos za 25. obletnico še posebno slovesno, se je udeležilo 36 bivših internirancev s svojci. Pozno v noč so ob veselem razpoloženju, za katerega so poskrbeli mirenski harmonikarja in tamburaši, obujali spomine na žalostne dni avgusta 1942 in se pogovorili o vsakdanjem živ-

ljenju. Srečanja se udeležijo vsako leto manj članov, ker so nekateri že pomrli, nekateri pa se ga iz zdravstvenih razlogov ne morejo udeležiti, vendar so letos tudi za te poskrbeli.

Novo vodstvo krajevne skupnosti Mirna

Mirenska krajevna skupnost, ki zajema 22 vasi, je v nedeljo, 6. avgusta, izvolila nov svet. 8 novih odbornikov je z Mirne, samo 7 pa iz drugih vasi, kar vsekakor ni pravilno. Za novega predsednika krajevne skupnosti Mirna je bil izvoljen Janez Janežič, upokojenec z doba. Novemu vodstvu želimo, da bi bilo prav tako delovno kot dosedanje!

Ureditev poti na grad

Turistično društvo v Sevnici se je zelo potrudilo za ureditev gradu in okolice. Še zdaj pa niso urejeni dohodi na grad, na katere bi bilo treba nasuti gramoza in jih primerno razsvetliti z vsaj tremi svetilkami. Zelo neurejen je tudi prostor pred delavnice kmetijskega kombinata, ki bi ga bilo treba zravnan in pospraviti navlaško, ki leži tam okrog. Turistično društvo Sevnica je razpisalo nagrado za olepšanje poslopij, vendar bi morale biti tudi ulice in trgi urejeni S. Sk

Most pri Mokronogu: vaščani popravljajo pot

Vaščani Mosta popravljajo in utrjujejo vozno pot proti Mokronogu, ki poteka po zamocvirjenih travnikih in je po dolgotrajnem dežju skoraj neuporabna. Odpadni material vozijo z mokronoškega gradu. Zeleli bi, da bi jim priskočili na pomoč tudi drugi vaščani iz Hrastovice, predvsem pa kmetijska zadruga.

Popraviti bo potrebno tudi most čez Mirno, ki so se ga lotili kopalci, ki jih je na tem kraju v vročih dneh vse polno iz Mokronoga in okoliških vasi. Odprtine na mostu opozarjajo na nesrečo!

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

Nova trgovina v Fari

Nova trgovina v Trgoprometa v Fari bo dograjena okoli 20. septembra, niso se pa še odločili, kdaj bodo začeli v njej prodajati. Gradijo splošno gradbeno podjetje Zidar iz Kočevja, veljala pa bo 17,6 milijonov S din.

PODPRESKA: v načrtu je vodovod

Krajevna skupnost v dolini Drage obsega vseh 10 vasi nekdanje občine. V načrtu imajo gradnjo vodovoda v Podpreski, ki bi veljal okrog 1,5 milijona S din. Od občine so dobili 300.000 S din dotacije, računajo pa še na pomoč vodne skupnosti.

Mladina odhaja

Stari ljudje iz doline Čabranke se pritožujejo, da je v dolini vedno manj mladih ljudi. Ti odhajajo v Kočevje, Ljubljano, Zagreb in na Reko, da najdejo zaposlitev. Če ne dobijo dela doma, poskušajo srečo v Franciji. Mladi prihajajo sem samo v počitnicah na domove svojih prednikov. Za novo šolsko leto se v prvi nazred ni vpisal niti eden otrok iz vse doline.

Gradnja trakta C nove kočevske osemletke lepo napreduje. Financirajo jo kočevske delovne organizacije, žal pa denar za gradnjo doteka nekoliko prepočasno. Tudi trakt C, ki bo predvidoma dokončan prihodnje leto, gradi kočevsko podjetje »Zidar«. (Foto: Prime)

Še 17 borcev prosi stanovanje

Do junija prihodnjega leta bo na razpolago 12 milijonov S din za kredite za obnovo hiš borcev-kmetov — Potrebe so skoraj tretjino večje

Pri občinskem odboru ZB v Kočevju imajo še 17 nerešenih prošelj svojih članov za stanovanja. Med prisci so le trije zaposleni, vendar pri delovnih organizacijah, kjer ni izgledov, da bi dobili stanovanja. Občinska skupščina je letos kupila na priporočilo Zveze borcev štiri stanovanja za borce. Potrebe so večje, vendar jih skupščina ne more zadovoljiti, ker nima denarja.

Seveda bi potrebovalo primernejša stanovanja še več borcev, ki pa niti niso vložili prošelj. Stanovnijske probleme borcev na podeželju bosta občinski odbor ZB in občinska skupščina skupno z republiškim odborom ZB reševala z dajanjem posojil za obnovo hiš. V te namene bo letos in do junija prihodnje leto na razpolago v občini Kočevje 12 milijonov S din. Polovico bo prispeval republiški odbor ZB, polovico pa občinska skupščina.

do nekatere prošnje letos zavrnjene ali pa bodo dobili prošlj za tretjino manj posojila kot so zaprosili.

Junija manj nočnih v Kočevju

Hotel Pugled v Kočevju je julija zabeležil manj nočnih kot v istem mesecu lani. Vse do junija pa je število nočan nprerastano naraščalo. — Julija letos so prinočevali v hotelu Pugled gostje 833-krat (585-krat domači in 248-krat tuji), istega meseca lani pa kar 928-krat (688-krat domači in 240-krat tuji).

Od januarja do konca julija letos pa so v hotelu našli 5072 nočan (4207 domači in 865 tuji), v istem obdobju lani pa le 4676 nočan (3809 domači in 867 tuji).

Na manjši turistični promet (ne samo v Kočevju, ampak povsod) v začetku druge polovice leta nedvomno najbolj vpliva napeti mednarodni položaj (izraelsko-arabski

Letos 279 novih voznikov

Največ voznikov je v B kategoriji — Za krmilom tudi precej žensk

V prvem polletju je imela komisija za vozniške izpite v Kočevju (skupna z ribniško občino) obilo dela. V tem času se je število voznikov motornih vozil brez mopeditov povečalo v kočevski občini za 279, od tega 237 v B kategoriji. Število motoristov se je zmanjšalo za 91.

V vseh kategorijah ima kočevska občina 2202 voznika z vozniškim izpitom, od tega 127 žensk. Prevladujejo vozniki B kategorije, ki jih je 1318 (122 žensk). A kategorijo ima 314 voznikov (5 žensk), C kategorijo 364, D kategorijo 100 in F kategorijo 106 voznikov.

Največ — 863 voznikov je starih 25 do 35 let, 751 pa je starih 35 do 45 let. V ladijski skupini — 18 do 25 let — je 332 voznikov. Stirje motoristi in pet avtomobilistov je starejših od 65 let.

— ko

Nesreča z mopedom

13. avgusta okoli 23. ure sta se s mopedom prevrnila v Gorici vsi brata Jože in Janes Bus iz Siovenske vasi. Vozil je Janes, ki je bil verjetno vinjen. Oba sta lažje poškodovana.

Matični urad Kočevje

V juliju je bila rojena ena deklica, poročilo se je 8 parov. Umrla so: Antonija Lipovec, gospodinja iz Koblarjev 3, 64 let; Marija Čur, inv. upokojenka iz Dolge vasi 70, 90 let; Vid Poljak, delavec in Brega, 37 let; in Jože Lavrič, upokojenec iz Koblarjev 37, 57 let.

Mladinci v Podpreski so prizadevni

Mladinska organizacija v Podpreski je organizirala za praznik dneva vstaje v gasilskem domu zabavno prireditve. Za veselo razpoloženje je skrbel muzikant Mihelčič iz Sodražice. Udeležba je bila srednja, ravno tako tudi promet. Čistega dohodka, kot pravijo, bo okrog 40.000 din.

Kdo razpolaga z zazidalnimi zemljišči?

Z zemljišči v ožjem gradbenem okolišu razpolaga občinska skupščina, v širšem gradbenem okolišu pa lastnik zemljišča

Lastniki zazidalnih zemljišč v Ribnici si pogosto niso na jasnem, kdo razpolaga z zazidalnimi zemljišči v gradbenem okolišu. Pri pristojnih organih smo dobili naslednjo razlago.

Z zazidalnimi zemljišči v ožjem gradbenem okolišu, ki ga je določila občinska skupščina že leta 1959, so vsa zazidalna zemljišča družbena last. Tako namreč določa zakon o nacionalizaciji, ki je bil sprejet leta 1958. Vsa ta zazidalna zemljišča so last lastnikov zemljišč le dokler jim jih občina ne

vezame in jih dodeli investitorjem ki bodo gradili po zazidalnem načrtu.

Za razširjeni gradbeni okoliš, ki ga določa novi zazidalni načrt, pa zakon o nacionalizaciji ne velja. Vsa ta zemljišča lahko proda lastnik (tudi zasebni lastnik) komurkoli, če bo kupec gradil tako, kot določa zazidalni načrt. Vendar pa se lahko proti plačilu odškodnine razla-

sti tudi ta zemljišča, če to zahtevajo kakšni posebni družbeni interesi.

Nova stroja v mesariji

Predelevalnica mesa kmetijske zadruge v Ribnici je dobila pretekli mesec dva nova stroja za predelavo, ker sta prejšnja dva dotrajala. Skupaj z montažo sta veljala okoli 16.000 Ndin.

V Sinovici je gorelo

V nedeljo, 13. avgusta, je v skedenju in drvarnici Franca Ruparča iz Sinovice udarila strela ter zasnela požar. Vlačani so takoj začeli gasiti, toda samo z vedri niso mogli pogasiti ognja. S pomočjo občanov iz sosednjih vasi so rešili orodje in preprečili, da se ogenj ni razširil še na druga poslopja. V vasi imajo ročno črpalko, ki na žalost sprva ni dobro delala. Gasilsko društvo Zamostec bi moralo bolj skrbeti za gasilsko opremo v odročnih vasi, kajti predno pridejo v te kraje dobro op-

remljeni gasilci, lahko požar že vse uniči. V teh zaselkih bi moral imeti tudi ročno alarmno napravo, da bi v primeru nesreče hitro obvestili ljudi.

Vaške in tudi občinska skupnost Ribnica naj bi uredile tudi slabe poti, tako da bi lahko po njih peljal vsaj tovornjak. Gasilci iz Zlebiča so zgodaj odšli z avtomobilom na kraj nesreče, toda zaradi slabe ceste so morali prepeljati črpalko s konjsko vprego, kar je bilo zelo zamudno.

Potreben je nov predsednik

Svet krajevne skupnosti Sušje je nedavno razpravljalo o vlogah nekaterih občanov, ki žele kupiti zemljišča splošnega ljudskega premoženja. Svet je menil, da bi morala del izkupička za prodana zemljišča dobiti krajevna skupnost. Odboru pokopališke uprave pa so predlagali, naj nabavi orodje za opravljanje pokopališke službe. Razpravo so posvetili tudi upravnemu odboru vodovoda. Vodovodna skupnost je dobila lani novo vodstvo, ki pa se ni izkazalo. Krivi so tudi člani, ker jih ni na sestankih. Svet krajevne skupnosti je predlagal, da bi izvolili novega predsednika upravnega odbora vodovodne skupnosti.

Od dveh na štiri leta

Vse bolj se kaže za potrebno, da bi članom krajevnih skupnosti podaljšan mandat od dveh na štiri leta kot velja za odbornike občinskih skupščin. O tem bodo krajevne skupnosti odločale vsaka zase in ustrezno dopolnile statute, vendar bi bilo prav, če bi se za štiriletno mandatanje odločile vse krajevne skupnosti v občini.

KZ ureja prodajalno mesa

Kmetijska zadruga Ribnica ureja v združenem domu prodajalno mesa. Dela napredujejo počasi, ker zadruzi manjka denarja. Trenutno urejajo hladilnico in skladišča. Kdaj bo prodajalna dokončana, še ne vedo. Ko bo nova prodajalna gotova, bodo začeli v Ribnici prodajati meso po kvaliteti.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ POLHARJI SO SPOMLADI s veseljem opasovali, kako lepo bosta bukov in gaber. Pričakovali so tudi bogat jesenski lov. Zaradi suše je brstje odpadlo, bukovega žira pa sploh ne bo. Stari polhni so se spravili na lesnike, ki so letos dobro obrodili, vendar je hrane za vse polhe premalo in bo tudi letošnji lov slabši.

■ KOČEVSKI TISK JE PRESE- LIL svoje računovodstvo in knjigovodstvo iz tiskarne v prvo nadstropje stavbe Komunalnega zavoda za socialno varovanje, ki je zabil poslovanje. V tiskarniških pisarnah sta zdaj brusilnica in oddelček za odpremo izdelkov.

■ Z VELIKIM PRIZADEVA- NJEM je tov. Čankar spet uredil okolje Fridrihštajna na Stojni, ki je v razvalinah. Očištil je ščavje, postavil lesene klopi in mise. Tako je bilo vse dostopno, dokler ni tja našla neka objestna skupina ponočnjakov in klopi pokurila Pravičo, da vedo, kdo so to naredili in da bi bilo treba njihova imena natisniti v časopisih, dejanje pa odgosesti.

■ PLANINSKO KOCO PRI JE- LENOVEM studenca so nedavno začeli popravljati. Po načrtih planinskega društva bodo koco podzidali, okrog nje pa sezidali škarpo. Kaže, da bo treba kmalu zgraditi novo koco.

■ STANOVALCI V NOVIH BLO- KIH so ob vsehvirju premlalo poudeni, kako se uporabljajo električne naprave v kuhinjah in kopalnicah in kako delujejo druge naprave. Okvare so pogoetno, prav tako nesreče. Stanovalci so vse manj pozorni na novarnost, ki preti ob pranju z bencinom. Tudi o hrumbi gorilnega olja vedo premalo. Veliko ljudi stanuje prvič v sodobnih stanovanjih, zato se ne manjo vsi primerno vesti. Nujno bi bilo, da bi stanovanjsko podjetje sporazumno s hišnimi sveti izdelalo enoten hišni red ter v njem opozorilo na okvare in nesreče.

KOČEVSKÉ NOVICE

Grmada je zaživela za turizem

23. julija je turistično društvo z Velikih Poljan priredilo proslavo na Grmadi in proslavilo deseto obletnico svojega dela.

Turistično društvo na Velikih Poljanah je staro že deset let. V tem času so si njegovi člani prizadevali, da bi čimbolj razvili turizem na področju Velikih Poljan, Ortneka itd. V letošnjem turističnem tednu (od 22. do 30. avgusta) so priredili proslavo na Grmadi, ki iz dneva v dan postaja bolj znana pla-

ninska postojanka. Prireditve je uspela, saj so Grmado obiskali številni turisti in do-

Samopostrežnico razširjajo

Samopostrežno trgovino v Ribnici razširjajo. Zada za trgovino bodo dogradili skladišča, sedanje prostore samopostrežnice pa bodo podaljšali. V podaljšku bodo uredili delikateso. Dela, ki bodo veljala okoli 100.000 Ndin, bodo končana jeseni.

Poplava poškodovala breg

Laneka poplava je odnesla pri Zlebiču rušo s 500 m brega. Breg popravila te dni Vodna skupnost Ljubljanka-Sava. Vodna skupnost opravlja letos v ribniški občini še nekatera druga dela, ki bodo veljala okoli 150.000 Ndin.

Kdaj bo vodovod Sinovica-Preska?

Huda suša, ki je bila v minulih vročih dneh, je potrdila, da je bila zamisel o gradnji vodovoda Sinovica-Preska nujna. Toda predno priteče voda v hišo, je treba veliko truda. Vlačani Preske se ga niso usražili. Čeprav jih je samo pet, so z lastnimi sredstvi opravili tri četrtine del za vodovod, po katerem bi lahko stekla voda še pred leti. Toda med njimi je prišlo do spora in dolgo ter naporno delo je bilo zaman. Zadnji čas je, da s skupnimi močmi in morebitno materialno pomočjo občinske skupščine dokončajo začeto delo!

J. O.

Cene v Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 1,10 Ndin, sveže zelje 1,40 Ndin, fižol v zrnu 4,40 Ndin, stročji fižol 4 Ndin, čebula 2,40 Ndin, česen 5,30 Ndin, solata 2,83 Ndin, paradižnik 2,22 Ndin, paprika 2,50 Ndin, jabolka 2,95 Ndin, hruške 3,60 Ndin, pomaranče 4,70 Ndin, limone 5,55 Ndin, banane 5 do 5,80 Ndin, grozdje 5,20 Ndin, slive 2,83 Ndin, breskve 3,40 do 3,60 Ndin, marelice 4,70 Ndin, lubenice 1,60 Ndin. Jajca so bila po 0,60 Ndin.

mačini ter se ob godbi in pesmi zabavali do pozne noči.

Ob tej priložnosti so pripravili tudi razstavo fotografij z naslovom »Naš kraj«, na kateri so predstavili gostom vse posebnosti in lepote te turistične postojanke.

Največje priznanje za uspeh proslave in razstave gre Francetu Modicu, prizadevnemu članu turističnega društva na Velikih Poljanah.

V. P.

SPREJEMA IN ODDAJA VAŠE ŽELJE

DROBNI IZ LOŠKEGA POTOKA

KRAJEVNI PRAZNIK V LOSKEM POTOKU (31. julij) je letos minil brez prireditve. Samo Travnici so v spomin na tragične dogodke priredili partizanski piknik pri Malnih. Kljub nekaterim organizacijskim pomanjkljivostim se je prireditve udeležilo precej ljudi.

KJE BODO POUČEVALI OTROKE — se pred začetkom letošnjega šolskega leta sprašuje vodstvo osnovne šole v Loškem potoku. Ker se je število otrok v zadnjih letih povečalo, bodo imeli letos prvič po mnogih letih 2 prva razreda. Tako se je pojavilo vprašanje učilnic in učnega kadra. Slednje je tesno povezano z gradnjo stanovanj, zato bosta morali priskočiti na pomoč dve podjetji, ki sta najbolj zainteresirani za normalno vzgojo otrok. — Vse kaže, da bo moral Loški potok čimprej dobiti novo šolo s primernimi učilnicami, te-

lovadnico in kabinetom, da bo delo v šoli potekalo normalno.

Ortnek ves v rožah

To poletje je sonce bogato obdarilo naš kraj in takega razkošja domačih, govednih in planinskih rož že dolgo ni bilo. Posebno gozd je radodaren z lapimi in dišečimi ciklamami, saj jih lahko nabereš kjerkoli hočeš. Vse to je podarjeno tudi mladini, ki stanuje v bivšem sortneškem hotelu. Mnogi med njimi pa ne znajo ceniti lepote posejjenih cvetic okoli domov in jih odnašajo in uničujejo ter tako kvarijo prijetno okolje v našem kraju. Treba bi bilo več pouka in nadzorstva!

V. P.

REŠETO

Izgubo bodo krili iz svojega žepa

Medtem ko je Kmetijska zadruga Črnomelj lansko prvo polletje zaključila z 31 milijonov Sdin izgube, je letos ob polletju manjkalo samo okoli 4 milijone Sdin — To je sicer velik napredek, toda izguba je še vendarle in po sklepu združnega sveta jo bodo zaposleni pokrili iz svojega žepa — Naslednje 4 mesece bodo prejeli 5 odstotkov nižje dohodke.

Letos izgube v črnomeljski zadrugi pravzaprav nihče ni več pričakoval, še ljudje iz zadruga ne, saj so poslovanje precej povečali. Pa vendar so po polletni bilanci ugotovili, da je bilo le dela več, medtem ko dohodek ni bil tolikšen, kakor so računali. Izračuni kažejo, da so izplačali za okoli 4 milijone Sdin več kot bi smeli, zato je za družni svet na zasedanju 3.

avgusta sprejel sklep, da bodo izgubo pokrili sami. Zaposleni v zadrugi bodo naslednje 4 mesece prejeli 5 odstotkov manj osebnih dohodkov. Letos so imeli v zadrugi za okoli 33 odst. višje dohodke kot v prvem polletju lanskega leta, še vseeno pa povprečni zaslužek ni višji kot 61.100 Sdinarjev. Kaj je privedlo zadrugo v

tak položaj, je pojasnil direktor inž. Rado Dvoršak:

— Trgovska dejavnost je v zadnjem času močno narasla, toda nabavna vrednost blaga je precej višja kot smo planirali, zato delamo v tej panogi z manjšim zaslužkom kot lani. Tudi v proizvodnji pitane živine imamo težave. Za 11 odstotkov so narasle nabavne cene živine, prodajne pa smo povečali le za 5 odstotkov. Stroški krme so v primerjavi z lanskim poslovanjem v prvem polletju letos za 10 odst. višji, v nasprotju s tem pa smo dosegli boljše rezultate v reji. Stroški za 1 kg prirasta pitane živine so se od lani zmanjšali za 9 odstotkov. Letos imamo okoli 500 glav, polovico vse živine, v čredinski paši. V polletnih uspehih se kaže prednost take paše samo v dobrem mesecu dni, medtem ko bo v drugi polovici leta uspeh očitnejši: živina se bo v tem času 3 mesece pasla zunaj.

Dokaj kritično pa je stanje v kooperacijski reji bekonov, ker je tržna cena že davno padla pod ekonomski minimum. Kljub temu bomo vse pogodbe s kooperanti uresničili in proizvodnjo še nadaljevali.

Smolo smo imeli tudi v kooperacijski proizvodnji mleka. Izredno vroče poletje povzroča silne težave za obstojnost in kvaliteto mleka na transportih. Vemo tudi, da bo izpad v vročem obdobju težko nadoknaditi jeseni.

V rastlinski proizvodnji, predvsem v proizvodnji koruzne silaže, hmelja in vina bodo uspehi vidnejši pri triletnem obračunu.

Ne glede na smolo, ki so jo imeli v zadrugi še v letošnjem prvem polletju, pa je vendarle treba poudariti, da so občani mnenje o poslovanju zadruga precej spreminili. Pomembno je predvsem to, da za pokritje izgube nikjer več ne prosijo pomoči, kakor so to delali v preteklih letih, temveč da vso odgovornost prevzemajo na svoja ramena!

NEKDAJ PARK, DANES PARKIRIŠČE!

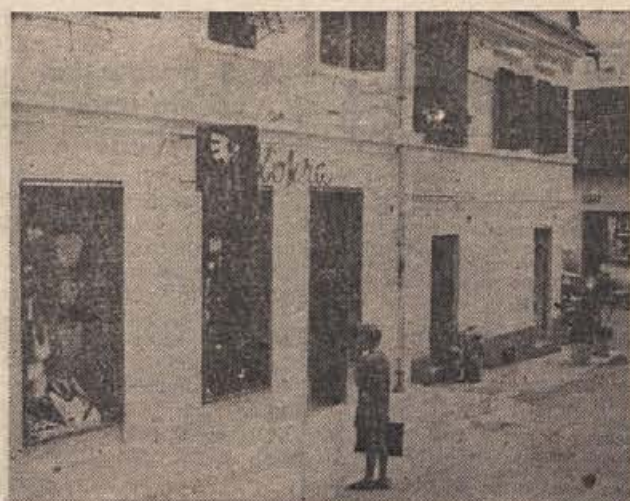
Okoli stavbe zdravstvenega doma v Črnomlju je bil vsadil zelo lepo urejen park z nasadi cvetja in zelenicami, kjer so visele tudi napisne tablice: Ne trgaj cvetja! Ne hodi po travli! Ne odlagaj smeti! itd. Vse to pa nekateri občani ni prav nič motilo, ko so iskali senco za svoja vozila. Brezobzirno so začeli avtomobile voziti preko cvetličnih gredic in si tako ustvarili novi parkirni prostor. Ker vlaga krajevna skupnost precej sredstev v olepšavo mesta, res ni prav, da so na obe oči zamizali tisti, ki so dolžni skrbeti za red v mestu in čuvanje javnih nasadov! Opozorilne tablice bi morale veljati za vse občane in ne samo za pešce.

Frizerski lokal prenavljajo

Delavci Obrtnega komunalnega podjetja Črnomelj so pred dnevi začeli preurejati zasebni frizerski salon Draga Satoška v Črnomlju. V lokalu betonirajo tla, da bodo lahko položili vinas ploščice, razen tega bodo lokal prebelili in prepleskali.

Novo pošiljka odev, flanelk, puloverjev, deških bund, ženskih oblek ter drugega blaga po znižanih cenah pri

„Deleteksfil“ ČRNOMELJ

Metlika je v zadnjem času dobila že vrsto lepo urejenih trgovin, pred kratkim pa je bil odprt še en nov, sodoben lokal podjetja KOKRA iz Kranja (Foto: Ria Bačar)

Lep obisk pri „KOKRI“

Pred kratkim je trgovsko podjetje KOKRA iz Kranja odprlo v Metliki svojo trgovino v središču mesta. Lokal je sicer majhen, vendar lepo urejen in dobro založen. Kupcem nudijo razno metrsko blago, pletenine, trikotaže, galanterijsko blago, preproge itd.

Poslovodkinja Vida Matekovič pravi, da je obisk v novi trgovini že od prvega dne poslovanja kar ugoden in da gredo posebno v promet zla-

sti odeje, spodnje perilo in otroške nogavice-žabe, kar prodajajo po zelo ugodnih cenah. Zanimivo je tudi to, da je že prvi dan zmanjkalo nekaterih igračk in igralnih kart!

MERCATOR spet ureja nov lokal

Poslovna enota podjetja MERCATOR v Metliki je te dni spet začela preurejati dva lokala na Mestnem trgu 9, kjer bodo odprli sodobno trgovino z igračami in usnjeno galanterijo. Poleg Merkatorjeve trgovine bo dobila svoj lokal vendarle tudi turistična pisarna, ki so jo že v letošnji sezoni močno pogrešali. Dela je prevzelo domače podjetje KOMET. Ker so zaloge blaga v razprodaji brez napak, ni čudno, če kupci radi segajo po njem.

Po toči okoli 700 milijonov škode

Metliške občinske komisije so popisale škodo po izredno debeli toči, ki je padla 24. julija — Računajo, da je na posevkih, razbitih oknih in strehah ter zaradi drugih okvar in posledic neurja okoli 700 milijonov Sdin škode — Občina tolikšnega bremena ne bo mogla sama utrpeti, le redki zasebniki pa so bili zavarovani

Tri komisije so nekaj dni ocenjevale škodo na terenu, medtem ko so občani več dni stali v vrsti pred pisarno na občini, kjer so lahko škodo sami prijavljali.

Ugotovljeno je, da je v katastrski občini Metlika 343 gospodarstev moralo nabaviti 21.810 novih strešnih opek in da je na njivah uničeno 50 odst. koruze, 60 odst. vrtnin in 80 odst. sadovnjakov. V Rosalnicah, Svržakah in Čurilah je bilo prizadetih 88 hiš. Pobililo jim je 7660 opek, škoda na posevkih pa je približno enaka kot v Metliki.

Na območju k. o. Radoviči je škoda malo manjša. Na 26 gospodarstvih in stanovanjskih poslopih je uničenih tisoč stoštirideset opek, koruza in vrtovi so 30 odst. prizadeti, vinogradi 20 odst., medtem ko je v sadovnjakih še pol letine ostalo. Nekako tako je tudi v Božakovem in Zelebeju, na Lokvici in v Primostku.

Zelo pa sta bili prizadeti vasi Grm in Otok, kjer je na 40 strehah potoklo 12.300 kosov opeke. Koruza je na tem

področju 80 odst. uničena, vrtovi 60 odst., v sadovnjakih pa je sklatilo 70 odst. sadja.

V vaseh Škempljevec, Božič vrh, Sela in Jugorje je najbolj poškodovana koruza — 40 odst., na drugih posevkih pa je malo manj škode. V nekoličanji niže ležečih vaseh: Suhor, Bereča vas in Bušinja vas pa je docela (90 odst.) potoklo vinograde, razen tega pa računajo tudi na okoli 60 odst. škode na koruzi in sadju. V vaseh Hrast in Grabrovec toča ni tako grozno kiestila, škode pa je še vedno dosti, največ v vinogradih, kjer je ostalo komaj pol vsega pridelka.

Iz zapisnikov ocenjevalnih komisij je torej razvidno, da je v 11 minutah toča razbila 60.480 kosov opeke, da je od 20 do 80 odst. uničila koruzo na 550 ha površin, od 20 do 60 odst. škode so utrpeli vrtnine na 744 hektarjih. Škoda v vinogradih na 112 ha cenijo od 20 do 90 odst., v sadovnjakih pa na 120 ha površin od 20 do 80 odstotkov. Dejanske škode na opeki in posevkih je za 419.751.500 Sdin, če pa

„Sramota, kako otroci pozabljajo starše!“

»Kdo lahko živi s 3500 S dinarji na mesec?« je na zadnji seji občinske skupščine Metlika dejal odbornik Franc Brancelj, ko se je oglašil k besedi po poročilu o delu socialne službe. »To je miloščina, ne pa družbena pomoč, ki jo dajemo 29 občanom...«

Z njegovo izjavo so se tudi drugi odborniki strinjali, obenem pa so nekateri osvetlili ozadje teh miloščin. V mnogih primerih imajo ostareli občani, ki prejema le po 3500 S din na mesec, lastne otroke. Odsti so v mesta, se zaposlili, imajo celo lastne hiše, avtomobile in še marsikaj, medtem ko se za svoje ostarele starše sploh ne zmenijo. Smatrajo, da jih je občina dolžna živeti.

Na seji je bilo sklenjeno, da bodo krajevne skupnosti kot najboljše poznavalci razmer ugotavljale, kdo od socialnih podpirancev ima svoje in kdo ne, nakar se bo svet za socialno varstvo odločil za nadaljnje ukrepe, da bi se življenjske razmere prizadetih izboljšale.

12. avgusta so v Črnomlju na delovni način slavili občinski praznik. Samo prvi del seje Obs je bil slavnosten, drugi del pa namenjen običajnemu skupščinskemu delu. Tričlanska odborniška delegacija je odnesla venec na partizansko grobišče na Gričku. Na sliki: odborniki polagajo venec (Foto: M. Jakopc)

Letos cesta in stopnice

V črnomeljski občini so s 1. avgustom uvedli občinski samoprispevek. Po programu za letošnje leto bodo s tem denarjem avgusta in septembra asfaltirali Ulico heroja Starihe od postilne Lovski rog do tovarne BELT. Na tej cesti bi po programu napravili samo enostaven asfaltni premaz, kar bi stalo 12 milijonov Sdin. S tem se ni strinjala tovarna BELT, ki boče imeti dobro asfaltirano cesto in pločnika. Zato bodo sami prispevali še 26 milijonov Sdin, kolikor bo stala gradnja ceste.

Letos bodo zabetonirali tudi stopnice, ki peljejo z glavnega mostu preko Dobčice na Spodnjo Leko. Sedanje stopnice so skoraj neuporabne, posebno nevarna pa je hoja po njih v zimskem času.

Za gradnjo stopnic so namenili 2 milijona Sdin. Z denarjem iz občinskega samoprispevka bodo v Vojni vasi odkupili tudi del zemljišča za razširitev pokopališča. Razen navedenih del bo krajevna skupnost razširila tudi del Zeleničarske ceste. To je zdaj le slaba pot, ki je vsa razruvana od vode, ki se zliva nanjo iz bližnjih zemljišč in streh. Za uređitev te ceste ne bodo rabili denarja iz samoprispevka; nekaj bo prispevala krajevna skupnost, kmetijska zadruga pa bo dala buldožer, ki bo cesto razširil in spiriral teren.

Spominsko obeležje v Brezovi rebri

Krajevne organizacije ZEB se vneto pripravljajo na odkritje spominskega obeležja na pokopališču v Brezovi rebri pri Štrekljencu. Računajo, da bo slovesnost s krajšim kulturnim programom že 20. avgusta. S tem se bodo oddolžili padlim borecem okoliških vasi in kraju, ki je leta 1941 nudil zatočišče prvemu partizanskemu taborišču. Ob odkritju obeležja bo organizirano tudi srečanje vseh borec in aktivistov sosednjih krajevnih organizacij.

BEGRAD najboljši

V počastitev občinskega praznika so v Črnomlju organizirali meddružinsko širše tekmovalno, ki je bilo zaradi nesoglasij med družinami in streli slabo pripravljeno. Vrstni red: SD Beograd 363 krogov, SD Črnomelj 360 krogov, Rudnik Kanitarica 334, Proleter 311 in Elektro 216 krogov. Med poštenezniki je bil najboljši Milivoj Kvas, član SD Črnomelj s 84 krogi. A. L.

Doslej že 35 šofer-skih tečajev

Avtomoto društvo Črnomelj je v času obstoja organiziralo že 35 tečajev za šoferje, ki jih je obiskovalo okoli 1.200 občanov. Zadnji tečaj je bil končan pretekli teden. Stejejo ga za enega najbolj uspešnih, saj je kar 60 odstotkov kandidatov uspešno opravilo izpite.

Medtem ko so pred leti skoro vsi tečajniki že prvič opravili šoferski izpit, pa je komisija vedno bolj zahtevna, zato ni nič čudnega, če mora dosti šoferskih kandidatov po dvakrat ali tudi večkrat pred izpitno komisijo, preden dobe vozniško dovoljenje. Glede na naraščajoče število prometnih nesreč so namreč ostrejša merila nujno potrebna. K. W.

Tajništvo občinske skupščine Metlika obvešča

vse lastnike mopedov, da bo

tehnični pregled mopedov

1. in 2. septembra 1967 v Metliki.

METLIŠKI TEDNIK

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Kdaj nova pekarna v Novem mestu?

Svet za gospodarstvo pri občinski skupščini v Novem mestu je pred dnevi obravnaval težave pekarstva v občini. Analiza, ki so jo prebrali pred svetom kaže, da pekarna, ki danes zalaga s kruhom in pecivom precejšen del občine, lahko že jutri odpove. Čas je storil svoje. Pekarija je bila zgrajena za potrebe avtomobilske ceste v gradnji leta 1958. V desetih letih je peč opešala. Treba je takoj ukrepati, da ne bo prišlo do zastojev.

Prizadevni kolektiv »Pekarije in slaščičarne« nima dovolj denarja, da bi začel z gradnjo, pa tudi občinska skupščina nima dovolj moči.

viti morajo ponudbo žitarskim podjetjem, ki so pripravljena pomagati. Svet je poudaril, da je med vsemi predlogi, o katerih so razpravljali, sprejemljiv samo tisti za novogradnjo. Vsaka druga rešitev bi bila samo začasnica in le obliži za težko stanje. Na tem področju je že zdaj precejšnja potrošnja kruha in peciva, povpraševanje pa se bo še povečalo, saj število prebivalstva nenehno raste. Tudi to je eden izmed razlogov za novo pekarijo.

Govorili so tudi o še nekaterih drugih oblikah sodelovanja celotnega ožjega območja Dolenjske, ki je prav na tem področju slabo preskrbljena. Ko bo imel kolektiv na razpolago boljše delovne pogoje, bo prav gotovo tudi lažje razvil svojo dejavnost kot do sedaj.

NOVOTEKSOVO kviz tekmovanje na Otočcu

Na Otočcu, kjer se je zbral v ponedeljek na proslavo ob 20-letnici podjetja delovni kolektiv NOVOTEKSA, je bilo za člane kolektiva organizirano kviz tekmovanje s področja sindikalnega gibanja. Večinoma so odgovarjali mladi člani kolektiva, ki so se z znanjem kar dobro odrezali.

Največ uspeha je imel obrat apreture (Rihard Resnik, Martin Aš, Marjeta Gerdenc), drugo mesto so zasedle skupne službe in investicijsko-vzdrževalni sektor (Jože Udovič ml., Janez Maver, Marija Konda), tretje predilnica (Marjeta Belo, Slavka Pavšelj, Jožica Vovk) in četrtič kralnica (Marija Lazar, Danica Košir, Neška Jerman).

Tri prvo plasirane ekipe so prejele denarne nagrade, četrta pa tolažilno nagrado.

TEŽKA VODA: na mah 15 kosilnic!

Na Težki vodi kmetje skorajda niso znali kositi drugače kot s koso, nedavno pa so na mah kupili 15 kosilnic vrste »alpina«, Nakup jim je omogočila kmetijska zadruga s tem, da jim je dala kredit.

SZDL o delovnem načrtu

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Novem mestu je prejšnji teden obravnaval delovni načrt občinske konference, imenoval pripravljavni odbor za proslavljanje 50-letnice oktobrske revolucije, predlagal porotnike za okrožno sodišče in razpravjal o manj pomembnih vprašanjih.

V delovnem načrtu občinske konference je dan močan

poudarek na akcijo »Leto krajevnih skupnosti«, izobraževanje vodilnih kadrov SZDL oziroma članstvo prek kulturnih in vzgojnih ustanov, sodelovanje s poslanci, ugotovitve nekaterih krajevnih konferenc SZDL in drugo. Dejavnost je začrtana do konca koledarskega leta. O načrtu za leto 1968 bosta izvršni odbor oziroma občinska konferenca SZDL razpravljala ob koncu leta.

Ivanki Šega ob 60-letnici

V Novem mestu je slavila te dni 60-letnico rojstva napredna žena in borka Ivanka Šega, doma iz Mateveljke v Loškem potoku. Kot vestno in zavedno tovarišico jo poznajo daleč naokoli. Bila je prva med ženami, ki je začela delati v domačem kraju za OF in KP in prva, ki si je že leta 1941 upala vzeti pod streho ranjence iz Lože. Nič manj pogumna ni bila maja 1942, ko je sredi noči odhitela v Poljane, da bi obvestila partizane o prvih belogardistih, ki so se bili utaborili v cerkvi na Taboru. Italijani so se ji kruto maščevali: med

požigom Travnika je zgorela tudi njena hiša, moža Franca pa so z 10 možmi iz Segove vasi in Travnika ustrelili v Sodoču. Ivanka je ostala sama s tremi otroki. Postala je zavedna članica AFZ in se je tudi udeležila prvega kongresa AFZ v Dobrniču. Leta 1944 se je pred hajkami umaknila v Koveško vas pod Snežnikom in delala za NOB. Ob koncu vojne je izgubila še hčer Malko, ki je padla na Štajerskem, kljub temu pa je bila med prvimi ženami pri obnovitvi naše vasi. Zdal živi pri sinu v Novem mestu.

M. TRATAR-UCCO

V 3 podgorskih vaseh: letos milijon!

Gaberje, Jugorje in Gornji Suhadol plačujejo krajevni samoprispevek za komunalno, kulturno prosvetno in socialno varstveno dejavnost. Do avgusta se je nabralo 655.000 Sdin, do konca leta pa bodo zbrali že 1 milijon Sdin. Samoprispevek za te tri vasi je brusniška krajevna skupnost uvedla tudi za leto 1968.

Borci kolektiva IMV so počastili dan borca z izletom v Belo krajino, kjer so si med drugim ogledali tudi metliški muzej. Najbolj sta jih zanimala etnografski oddelek in oddelek NOB. Po izletu so borce pogostili v njihovem počitniškem domu na Gorjancih. Izlet je omogočila sindikalna podružnica IMV, za kar so jim borci iz srca hvaležni. Na sliki: borci z zanimanjem ogledujejo razstavljene predmete v etnografskem oddelku metliškega muzeja (Foto: Polde Miklič)

PREBIVALCI SMARJEŠKIH TOPLIC SI NAPELJUJEJO VODOVOD

„Pri nas jo bo imela vsaka hiša!“

Franc Medle: »S krajevno skupnostjo Bela cerkev se nismo mogli pogovoriti v istem jeziku!«

■ V Smarjeških toplicah ima vodovod le zdravilišče. Vaščani morajo piti vodo iz vodnjakov ali iz potokov. Nekateri morajo ponjo po več kilometrov...

■ Pa ne bodo več dolgo vlekli voder iz vodnjakov, hodili s škafi na studence in potoke, se krivili pod brentami noseč vodo od daleč...

■ Čez mesec, morda bo kak teden čez, vsaj v dvajsetih hišah ne bo treba napraviti druge poti kot tiste do vodovodne pipe v kuhinji ali kje drugje pod stanovanjsko streho.

■ »Pri nas jo bo imela vsaka hiša!« zadovoljni pripovedujejo te dni.

Zasebniki v Smarjeških Toplicah si napeljujejo vodovod. Te dni zasipavajo jarko, v katerih so cevi, položene vzdolž asfaltne ceste in do posameznih hiš. Zasuli bodo 1.600 m jarkov, 1.600 m cevi, po katerih bo pritekla voda iz istega zajetja, ki napaja zdravilišče. Potem si bodo oddahnil.

Pobudo za vodovod so dali sami prebivalci. Nekega dne so se hišni gospodarji sestali, se pogovorili o vsem potrebnem in ustanovili gradbeni odbor. Določili so vsoto, ki jo mora plačati vsak, kdor želi imeti vodovod. Nekateri so takoj vplačali po 100.000 Sdin, 600.000 Sdin pa je posodila smarješka krajevna skupnost. Gradbeni odbor je do

Baterije vseh vrst

V prodajalni ELEKTROTEHNE v Novem mestu lahko dobite baterijske vložke za vse vrste žepnih svetilk ter tranzistorne sprejemnike, gramofone in magnetofone. Na zalogi imajo: 4,5 V ploščate, male 9 V, velike in male ameriškanke 1,5 V, okrogle 3 V in 1,5 V mignon baterije.

Te dni so dobili tudi grelce za bojlerje 8 l in termo-regulatorje za hladilnike.

Tovornjak prevrjen pod suhorsko žago

14. avgusta okoli 22.30 ure se je pod žago na Suhorju, pri odzupu cest za Berečo in Bušinj vas, prevrnil tovornjak Janica Popoviča, ki ga je vozil Metličan Franc Novak. Novak je pod žago zapeljal na kavo stran ceste in na strmino, naskak se je prevrnil. Voznik in lastnik avtomobila Popovič sta bila lažje ranjena, škoda pa so ocenili na 8.000 Ndin.

Avtomobilist v tovornjak s peskom

14. avgusta zjutraj je Ivan Klempčič, voznik pri novomeškem cestnem podjetju, peljal tovornjak peska iz Slovenske vasi proti Mirni. Vozil je po sredini ceste. Izta nepreglednega ovinka je pripeljal naproti Mirko Kavšek iz Ljubljane na osebni avto. Klempčič se mu ni mogel dovolj umakniti, zato sta se vozila trčila. Škoda je bilo za 600 Ndin.

Mopedist po srečanju v škarpo

12. avgusta ponoči se je lažje ponesrečil mopedist Jože Smačič iz Podtuma. Bil je na sestanku gasilskega društva, ko pa se je peljal domov, je srečal osebni avto, ki ni zasenčil luči. Mopedist se je umaknil na desno, kjer je zadrl škarpo in padel. Odrgnil si je obraz in si opraskal roke.

Autobus potisnil avtomobilista v mejo

13. avgusta zjutraj je Jože Bukovec iz Gornje pri Ljubljani vozil autobus podjetja »Ljubljana« — transporta iz Tihaboja v Mirno neprijetno hitro in po sredini ceste. V nepreglednem ovinku je srečal avtomobilista Janeza Zupana iz Sentjanca. Zupan se je ustavil, autobus pa ga je kljub temu zadrl in ga potisnil v mejo. Škoda je bilo za 950 Ndin.

Kolesar iz Tribuč obležal nezavesten

11. avgusta popoldne se je Anton Segina iz Tribuč peljal domov iz Loke. Padel je in obležal nezavesten. Čez tri četrt ure sta ga v rešovalni avto vzel voznik in zdravnik in mu dala v zdravstvenem domu prvo pomoč. Zaradi hudega pretresa možganov so Segino kasneje prepeljali v novomeško bolnišnico. Kolesar se ni mogel spomniti, kako se je zgodila nesreča.

Avtomobilist trčil v arkado

30. avgusta popoldne se je po novomeškem Glavnem trgu peljal avtomobilist Jože Kovčič iz Birc. Na vasi. Pred njim je šel tovornjak, kar je Kovčiča smedilo. Zasedel neprimerno hitrosti ga je zasledil proti svetilni, kjer je zadrl arkado hiše. Škoda so ocenili na 700 Ndin.

Mopedist treščil v tovornjak in obležal

Na cestnem križišču pri mostu v Vavti vasi se je 7. avgusta ob 8. uri tešje ponesrečil mopedist Alojz Šraj iz Matulj na Notranjskem. Šraj se je v popotniškem Stančkom Šrajem pripeljal iz Simele po mostu v Vavto vas, kjer je vozil po sredini križišča,

tam pa treščil v tovornjak, ki ga je vozil Novomeščan Ivan Lavrič. Mopedist je treščil v tovornjak in obležal, sopotnik pa se je lažje poškodoval. Tovornjak se je takoj ustavil. Škoda so ocenili na 1.300 novih dinarjev.

Motorist padel na olju

Motorist Leopold Povše iz Vrtače in instruktor črnomaljskega AMD Vasilij Dormiš sta se 10. avgusta pripeljala do bencinske črpalke v Črnomlju. Pred črpalke je Povše nekoliko zavrl, tedaj pa je motor na tleh, poltuh s oljem, spodnesel. Povše in Dormiš sta padla. Škoda je bilo za 400 novih dinarjev.

Voznik kombija se ni prepričal

Franc Levstik iz Hruševca se je 11. avgusta zjutraj peljal s motorjem po Trdinovi cesti v Novem mestu. Z dvorišča hiše štev. 2 je Alojz Rozman pripeljal kombi, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta. Vozila sta se trčila in je bilo škoda za 700 Ndin.

Avtomobilist v kanton in drevo

Ljubljancan Franc Kuhelj se je 9. avgusta okoli 17. ure peljal s osebnim avtom nemške registracije iz Radobrove vasi v Veliki Gaber. Na ovinku ga je začelo zaredi prebude hitrosti zanašati. Izgubil je oblast nad kamilom, vozilo pa je sdelo obcestni kamen in treščilo se v drevo. Vozniku se ni nič zgodilo. Škoda pa so ocenili na 5.000 Ndin.

Nesrečno srečanje v nepreglednem ovinku

6. avgusta popoldne sta se pri Ornaški vasi zaleta avtomobilist Alojz Šraj iz Matulj na Notranji in Anton Gabrije iz Novega mesta. Voznika sta se srečala in trčila na nepreglednem ovinku, po katerem je Rižič vozil po sredini ceste. Škoda so ocenili na 900 novih dinarjev.

Pojasnilo k Šunjičevi nesreči

K poročilu o prometni nesreči, ki se je pripetila 26. julija pri Prilipah in v kateri so bili poškodovani: osebna avtomobila Marica Kraljevič iz Zagreba in Viktorina Šunjiča iz Novega mesta ter motorist Ivan Bukovinski (ne Bukovina) iz Črničke, objevamo dodatne ugotovitve. Ko so nesrečo podrobneje raziskali, so ugotovili, da Vitomir Šunjič ni zadrl motorja, kot je bilo objavljeno v DL štev. 30. Motor Ivana Bukovinskega ima sledove trčenja le na sprednji strani, medtem ko so enakih znaki trčenja na Šunjičevem avtu spredaj desno, s tem delom vozila pa je trčil v zadnji del Zagrebčanovega avtomobila. Ugotovitve kažejo, da je Šunjič trčil v Kraljevičev avto, ko sta motorist in sopotnik le želela ob prevrnjenem motorju na levi strani ceste.

Kolesar je vozil po levi

Stane Bukovec se je 24. junija proti Uršini selom, ko mu je med potjo izza ovinka pripeljal naproti kolesar Viktor Klobočar. Pri trčenju se je kolesar hudo poškodoval, medtem ko je na kolesu in avtomobilu za okoli 600 Ndin škoda.

Novomeška kronika

■ STAVBA, KI JO ZIDAJO poleg prodajalne Elektrotehne na Glavnem trgu, bo imela, kot so nakazali podporniki, arhaidno pročelje. To bo zadnja stavba v mestu, ki jo bodo uredili v stilu Glavnega trga.

■ DELA NA GRADBIŠČU ob Cesti komandanta Staneta pri lekam napredujejo iz dneva v dan. Novo poslopje, ki ga za ljubljansko podjetje Obrtni gradi stanovanjsko podjetje, je že pod streho.

■ AVTOBUSNA POSTAJA na Novem trgu je prenovljena, avtobuse pa morajo večkrat parkirati za staro pošto ali pa v parku poleg nje.

■ PRODAJALNA »NOVOTEKS« na Glavnem trgu je te dni — ob 30-letnici obstoja tekstilne tovarne — lepo okrasila izložbe.

■ V ZADNJIH DNEH je kopalnice skoraj prazno. Krika se je ohladila in umazala, to pa ne pravih kopalcev.

■ OTROSKO IGRISCE za novim poštanim poslopjem je zamenjano, mali vrtiček je polomljen, gugalnice pa še dolgo ni. Za igre rabijo le še pisalno, za katerih pa so večkrat odrasli kot

otroci. Kaj res ni nikogar, ki bi uredil in varoval prostor, namenjen igri in razvedrilu otrok?

■ TEŽKA VODA je ob izlivu v Krko oslorna pod mostom zatrpna s starimi gumami, s lonci in drugo navlačo. Čeprav opozorila na tem mestu prepovedujejo odlaganje smeti, je navlače vask dan več. Nam je res tako malo do čistoče Krke in potokov, ki se vanjo izlivajo?

■ »NO, KAJ PA JE TO.« smo se spraševali v soboto, opazovaje skupino mladih pijanih turistov, ki so se z avtomobilom italijanske registracije pripeljali na Glavni trg in tam počenjali reči, kakršnih še Novomeščani nismo navajeni. Eden je legel na asfalt, drugi je imel čepi gasilske vaje, tretji pa je silil v ženske, ki so šle po pločniku v Glavnega trga na Cesto komandanta Staneta. (Hvala, mladi esgnoariz, za tako kulturo! V mednarodnem turističnem letu bi se moral pri nas tudi vi malo drugače obnašati!)

■ GIBANJE PREBIVALSTVA — rodilo so: Mihaela Suštaršič z Brega 6 — Brigito, Ana Barbo s Kurirске poti 1 — deklico in Analiha Lukšič s Trdinove 44 — dečka.

„Novomeščani“ pripomogli k zmagi

Na sobotnem in nedeljskem atletskem dvoboju med reprezentancama Svice in Jugoslavije v Celju je izredno uspešno nastopila vrsta »Novomeščanov«. V mislih imamo slovenske atlete, ki so te dni na pripravah v Novem mestu. Izkazala pa sta se tudi prava Novomeščana Marjan Špiler in Katja Močnik.

V metu kopja je Marjan Špiler dosegel pomembno mednarodno zmago z odličnim rezultatom 70,51 metra. Ta nekoliko neopričakovani uspeh — Marjan je še precej časa poškodovan — je prišel kot naš, kajti Špiler je še nekoliko sobitaval in je tako spodbudo

res potreboval. Seveda pa ne smemo pozabiti, da je zadnjih nekaj dni pridno garal v družbi z atletski iz Hrvaške.

Katja Močnik je nastopila v teku na 400 metrov. Ta tek so predredilji organizirali, da bi Marjan Lubelevi omogočili doseči nov slovenski rekord. To ji sicer ni uspelo — uspela pa je Katja, ki je dosegel tretje mesto. Ponovno je premagala svoji veliki tekmici Urankarjevo in Zupančevu. Tako je ponovno druga v Sloveniji, takoj za Lubelevo, ki ji tek na 400 metrov in najvažnejša disciplina.

Marjan Gredelj je z odličnim metom diska 53,68 metra zasedel prvo mesto. Njegovo zmago smo pričakovali. Zlatko Stiglic je nekoliko zacemental za švicarskim prvkom Ammanom. Osvojil je drugo mesto v metu kladiva s rezultatom 61,31 metra. Tomislav Suker ni dovil nikakršnega presenečenja. Krogljo je zalučal kar 18,26 metra

in zmagal z veliko prednostjo. V reprezentanci Jugoslavije je nastopil tudi mladinski reprezentant Josip Kremer. V štafeti 4 krat 400 metrov je kot prvi tekeš priboril tovarišem veliko prednost, ki pa je žal niso znali ohraniti do konca in so morali prepustiti zmago Švicarjem.

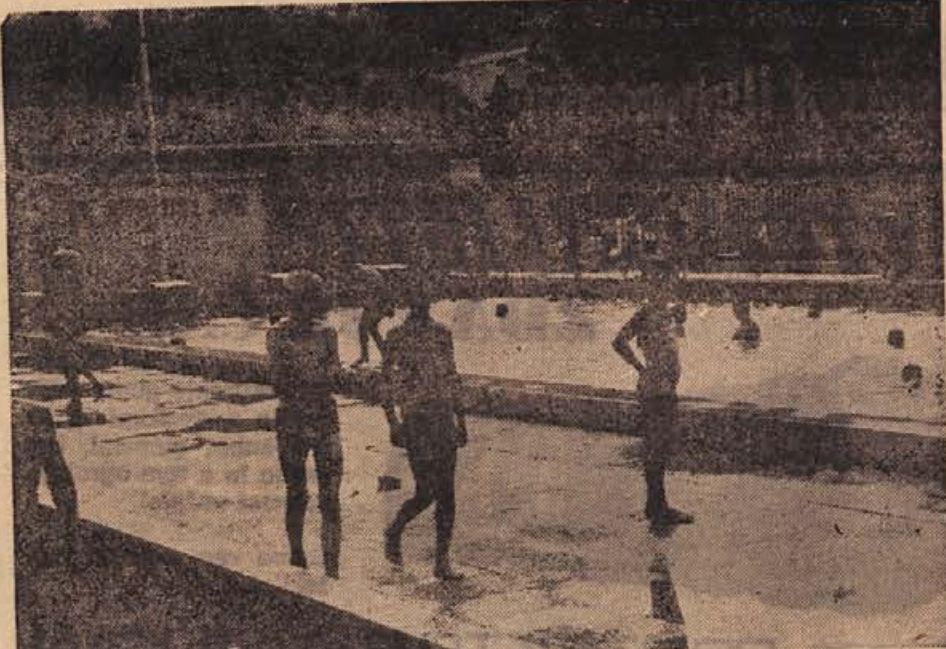
Jugoslovanska reprezentanca je v skupnem izidu dvoboja premagala Svico s 115 : 96 točkami.

SLAVKO DOKL

Danes: mladinsko plavalno prvenstvo v Krškem

Slovensko mladinsko prvenstvo v plavanju bo od 17. do 19. tega meseca na kopališču v Krškem. Sodelovali bodo naslednji plavalni klubi: Koper, Triglav (Kranj), Ljubljana, Ilirija, Slavija, Neptun, Radovljica, Renče, Fužinar, Prebold in domači Celulozar. Na prvenstvu bodo nastopili najboljši slovenski plavalci, med njimi tudi nekaj državnih prvakov.

Prireditev, ki bo dopoldne in popoldne, si bo vredno ogledati!

V minulih vročih dneh, ko se je živo srebro tudi pri nas povzpelo na 34°C, je bilo na senovskem bazenu polno kopalcev. Slednji so zelo zadovoljni z bifejem, ki je zraven kopališča, saj se lahko okrepčajo z osvežilnimi pijačami in sladoledom (Foto: Toni Grile)

Ameriški trener Robert Bronzan v Novem mestu

V prejšnjem tednu je hrvaška vrsta, ki se pripravljajo v Novem mestu, obiskal znani ameriški atletski trener in strokovnjak Robert Bronzan. Z atletski je praktično delal, hkrati pa je imel za atlete, ki se pripravljajo v Novem mestu. O pripravah atletov in o sportnih napravah je imel dobro mišljenje.

Njena vzornica je Irena Kirszenstein

V Novem mestu so do 17. avgusta trenirali nekateri znani hrvaški atleti. Med njimi smo videli tudi plavalca jugoslovanskega rekorderja v peteroboju na plavalni poti, Džurđo Fočić. V kratkem pogovoru je odgovorila na nekaj vprašanj.

— Kdaj ste se začeli ukvarjati s športom? Kakšne uspehe ste imeli?
— S športom sem se pričela ukvarjati pred petimi leti. Tisti čas sem dosegla tudi prvi uspeh: četrto mesto v peteroboju za plavalce na prvenstvu Evrope. Za najboljši uspeh štejem nastop na tekmovanju za pokal v Sarajevu, kjer sem

za klub zbrala sama 56 točk (od 169 pridobitih).

— Kateri panogi se predvsem posvečate?

— Letos pozimi sem trenirala kot se nikoli in precej napredovala. Zaradi dobrih možnosti za trening upam, da bom dosegla rekord v skoku v daljavo. Rada bi preskočila 6 m. Ob tem bi rada dosegla uspehe, kakršne ima moja vzornica — Poljakinja Irena Kirszenstein.

— Za kaj se še zanimate poleg športa?
— Zbiram reprodukcije znanih slik. M. D.

Brežice: borba za mesto v ligi

Člani in članice RK Brežice, ki tekmujejo v republiški ligi, se izredno pridno pripravljajo na novo sezono. Predvsem fantje se zavedajo, da bo borba za obstanek v ligi tekmata zelo huda. Liga šteje z vključitvijo trboveljskega Rudarja in ekipe Celja 12 moštov. Prvo kolo bo na sporedu že 27. avgusta. Brežičani potujejo v Ormož, članice pa se bodo 4. septembra srečale z ekipo Slovna v Ljubljani.

Finale II. zvezne lige v Krškem

Največja letošnja športna prireditev v Krškem bo finalno tekmovanje II. zvezne plavalne lige, ki bo od 3. do 4. septembra. To tekmovanje bi moralo biti v Splitu, vendar je tankajski klub odpovedal organizacijo. Celulozar jo je prevzel pod pogojem, da bo to tekmovanje v Krškem tudi drugo leto, ko bodo praznovali 15-letnico plavalnega športa.

Planinc : Penko 0:1

Mirno je tudi četrto kolo slovenskega članskega šahovskega prvenstva v šahu, ki je bilo v nasprotju z drugimi zelo mirno, saj so se razen treh iger vse ostale končale z delitvijo točk. Edini dolenski predstavnik na prvenstvu — Igor Penko se je v četrtem kolu pomeril s Planincem, ki je do tedaj zabeležil same zmage. Penko je začel zelo dobro, tako da je ob prekinitvi igre imel veliko več možnosti za zmago kot Planinc. V nadaljevanju je Penko zanesljivo igral in tako zabeležil prvo pomembno zmago na prvenstvu. Zanimivo je bilo tudi peto kolo, ko je moral Planinc še drugič podpisati poraz (proti Kržišniku). Penko se je v tem kolu kot črna pomeril z Levčarjem in igro izgubil. Šesto kolo je bilo eno izmed najbolj borbenih do sedaj, saj se je samo ena igra končala neodločeno. Penko se je pomeril z Bajcem in znova je moral podpisati poraz. V sedmem kolu se je Novomeščan srečal z Ivačičem, toda tu di sedaj je izgubil.

Na prvenstvu so igralci zelo iznačeni. Poražena ništa samo dva igralca — Puc in Kržišnik. — Po sedmem kolu vodi Puc s 5,5 točkami pred Planincem, ki jih ima 5. Penko je na štirinajstem mestu z 1,5 točke. JAP

Potočnik ulovil največ v Rinži

29. julija ob 16. uri so člani ribiške družine Kodelje tekmovali v lovu rib s plovcem. Tekmovanje je bilo na Rinži v Gaju, trajalo pa je uro. — Zmagal je Stane Potočnik, ki je ujel 14 rib, drugi je bil Jože Smarvaš (11 rib) in tretji Anton Poje (6 rib). Najboljšim trem tekmovalcem je

Telesna vzgoja za mlade in odrasle

S telovadbo je treba tako resno računati kakor z gospodarskimi problemi. Za eno kot za drugo sta živo prizadeta družba kot celota in posameznik. Takšno mnenje se je izoblikovalo na nekem visokem športnem forumu. Ne glede na vso upravičenost in sprejem te družbene dejavnosti pa so vendar še vzroki, ki silijo v reorganizacijo celotne telesne vzgoje in njeno ustalitev v skladu z novimi družbenimi in gospodarskimi prizadevanji. To pa ne pomeni samo drugačno organizacijsko zasnovano, marveč tudi drugačno financiranje in, skratka povsem drugačen odnos do te družbene dejavnosti.

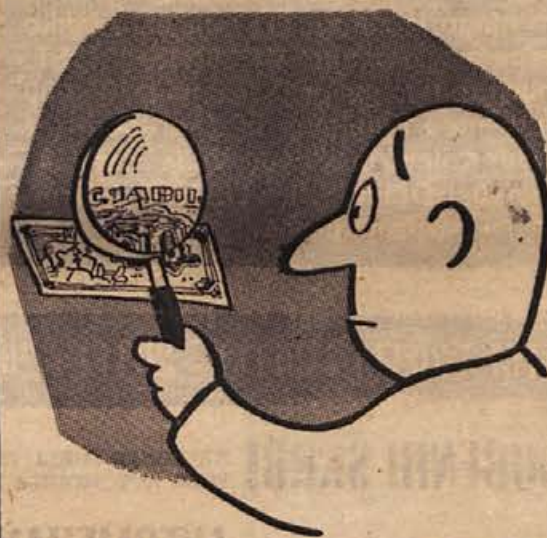
njakov za telesno vzgojo, potem za zgraditev športnih objektov za potrebe zaposlenih in podobno.

Družbene organizacije za telesno vzgojo morajo odpreti vrata vsem državljanom, ki se žele ukvarjati z neko telesnovzgojno dejavnostjo na ta način, da bodo treningi kvalitetnih športnikov še posebej organizirani. — Spričo precejšnjih materialnih stisk

takšnih organizacij bi morali državljanji plačati usluge, ki jim jih nudijo take organizacije.

Posebno kategorijo pa tvorijo servisi, ki nudijo svoje usluge prebivalcem za plačilo. Za takšne servise se morajo zanimati delovne organizacije, občinske skupščine in družbene organizacije za telesno vzgojo.

D. R.

Seveda, denar lahko povečate tudi tako — a verjemite, bolj koristno povečanje pa bo če ga odnesete čimprej na hranilno knjižico pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ali pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje!

NAJNOVEJŠE!

DBH v Novem mestu obrestuje hranilne vloge od 1. avg. 1967 dalje po zvišani obrestni meri:

- navadne po **6,50 %**
- vezane do **8 %**

DOLENJSKO PRVENSTVO V BALINANJU

Dolenjski prvak: Gelb ml.

Na Dobo je bilo med tednom zaključeno letošnje prvenstvo Dolenjske za posameznike. Za tekmovanje se je prijavilo 8 najboljših posameznikov. V predtekmovanju so bile ostre borbe v drugi grupi, kjer je zmagal Hren, ki je premagal Mrazo s 13:11 in Verbiča s 13:6. Mraz je dvakrat premagal domačina Turka s 13:10 in 13:10.

V prvi skupini sta bila najboljša oče in sin Gelb, ki sta izločila tekmovalca Zeleničarja Isteniča in Strumbija. Tako je finale potekalo v isti zasedbi kot lani.

V prvem srečanju je igral Mraz proti Gelbu I. ter zmagal s 13:10. Bolj zanimiva je bila druga igra med Hrenom in Gelbom II. Ponovil se je laški rezultat 12:12, na koncu pa se je sreča nasmehnila mlajšemu Gelbu, ki je zmagal s

13:12. Tako se Hrenu ni posrečilo osvojiti še tretjega naslova prvaka Dolenjske v letošnjem letu v balinanju. Borba za prvaka je nato potekala med Mrazom in mladim Gelbom. Mraz je imel še dobljeno srečanje, saj je vodil 12:7, vendar je nato popustil, tako da je zmagal Gelb II. s 13:12. V drugem srečanju je Hren odpravil Gelba I. s 13:9. Ponovno bi moral igrači za drugo mesto in Mraz, vendar je Hren zaradi odhoda na dopust prepustil drugo mesto Mrazu, ki se bo tako skupno z Gelbom II. udeležil prvenstva Slovenije v Novi Gorici.

Mraz bo moral braniti lanek naslov republiškega prvaka med posamezniki, zato mu želimo visoko uvrstitev na tem prvenstvu! (en)

Ob nepričakovani in bridki izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

ANTONA GRAŠIČA vodje centralnega servisa IMV

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga zasuli s cvetjem, ga v tako velikem številu spremili k njegovemu zadnjemu počitku, nam pa izrazili sožalje.

Posebno se zahvaljujemo vodstvu podjetja IMV Novo mesto za organizacijo nudnje veličastnega sprejema, predstavniku podjetja za poslovalne besede, celotnemu kolektivu IMV in njenim predstavništvom, pokojnikovim ožjim sodelavcem, prijateljem, sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam vsi inajšali gorje s tem, da ste tako občutno počastili pokojnikov spomin. Vsem še enkrat lepa hvala!

Zalujoči:

žena Darinka, hčerka Mirjam, mama, sestre in družine Bele, Škerlj in Tavčar.

Gotna vas, 14. avgusta 1967.

Po dolgotrajni in nudi bolezni nas je za vedno zapustil naš dobri mož in oče

FRANC HERVOL

iz Dol. Kamenc 19 pri Novem mestu

Zahvaljujemo se vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje in vence. Posebno se zahvaljujemo dr. Koscu, dr. Primožiču, dr. Hübscherju, dr. Hadževi, dr. Purnazariču in številni osebu internega oddelka splošne bolnišnice v Novem mestu za dolgotrajno zdravljenje in vso skrb. Zahvalo smo dolžni tudi pevcem iz Novega mesta in govorniku tov. Mrazu za poslovalne besede.

Zalujoči:

žena Jožefa, sin Ivan z družino, hčerke Slavka in Jožica z družinama in drugo sorodstvo.

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

bo 25. avgusta 1967 prodalo na JAVNI LICITACIJI

- več rabljenih VINSKIH SODOV v dobrem in uporabnem stanju
- glasbeni avtomat STEREO VURLITZER in glasbene inštrumente

Informacije dobite vsak dan od 8. do 14. ure na upravi zdravilišča ali po telefonu 85-701. Pričetek licitacije ob 10. uri na dvorišču invalidskega doma.

Vas potrošniki in kupci še ne poznajo? Pokličite Novo mesto (068)-21-227!

AVTOMOBILISTI!

ZDAJ JE ČAS

za zimsko protektiranje gum! - Ne vozite z gladkimi in izrabljenimi gumami, ker drsijo in s tem ogrožajo varnost vožnje!

Gume vam solidno protektira

PROTEKTOR-VULKAN

LJUBLJANA, Šmartinska 64 - telefon 310-072

AVTOPLAŠČE VAM PROTEKTIRAMO V 14 DNEH

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih. Pot do likvidnosti v gospodarstvu je v tem, da sprostite zamrznjeni kapital, ki je v zalogah. Razprodajte zaloge - pomagajte si s krediti, ki jih boste dobili na ta način!

Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem vam lahko uspešno pomaga DOLENJSKI LIST: vsak teden ga prebere nad 130.000 ljudi med Ljubljano in Zagrebom ter med Kolpo in Savo. Vsak četrtek: 28.500 DOLENJSKIH LISTOV, glasnikov o razprodaji vaših zalog!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Stefanovič iz Sedma - Ido, Zlata Feršič iz Brihova - Vesno, Marjanca Spelko iz Dolenjskih Toplic - Primoža, Amalija Drenšek iz Gornjega Kota - Nado, Tezija Božič iz Krškoga - Martina, Fani Makovec iz Dolnjih Dol - Fani, Angela Turk iz Zdol - Dominika, Kristina Kastelec iz Drašičev - Marijo, Ivanka Matjašič iz Drašičev - Aleksandra, Tončka Gazvoda iz Malenc - Andreja, Marija Resnik iz Straže - Lauro, Francka Kušnik iz Zeleznege - Marjetko, Darinka Božičnik iz Vojska - Francija, Ana Polšak iz Leskovec - Marjanca, Faniča Česnovar iz Krškoga - Darjo, Florjana Možina iz Stana - Andrejko, Marija Kovarčič iz Rose - Metoda, Marija Jurman iz Cateča - Bojana, Vera Pugač iz Drganjih sel - Miho, Jožefa Avgustinčič iz Gornje Nemške vasi - Cirila, Ana Primc iz Dol, Globodola - deklica, Pami Kupler iz Zavinka - dečka, Marija Tomažin iz Gmajne - dečka, Anic Kocjan iz Cegelnice - deklica, Kristina Brozovič iz Sečjega sela - deklica

20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET

NOBENIH SKRBI

NE BOSTE IMELI, CE ZAUPATE POPRAVILO VAŠEGA AVTOMOBILA RENOMIRANI IN PRIZNANI

AVTOMEHANIČNI DELAVNICI SGP PIONIR

■ NOVO MESTO, Kettejev drevored 37 (Bršlin, pri železniški postaji) in

■ METLIKA, pri vinski kleti.

- servisni pregledi in garancijska popravila vozil ZASTAVA, RENAULT, TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjava motorjev po preizkušeni metodi na vozilih ZASTAVA in TAM
- avtokleparska in avtoličarska dela
- tapetniška dela, mazanje in pranje
- tehnični pregledi vozil vseh vrst

NAJNOVEJŠE: v kratkem bo urejen **SERVIS ZA VOZILA VOLKSWAGEN**

20 let izkušenj in strokovnega izpopolnjevanja vam zagotavljajo kvalitetne usluge v tehnično najbolj opremljeni avtomehantični delavnici na Dolenjskem!

NEHAJ MANJKA

V KADNJEM KOLU I. ZVEZNE NOGOMETNE LIGE

OLIMPIJA:HAJDUK 1:0 (0:0)

ZA POKAL ZAGREBA IN TASMAJdana
Dvakrat Jugoslavija

OLIMPIJA - V nedeljski tekmi za pokal Zagreba in Tasmajdana, ki je bila odigrana v Zagrebu, se je srečala Olimpija z Hajdukom. Tekma je bila izredno zanimiva, saj je Olimpija v 80. minuti preko svojih igralcev dosegla edino gol v tekmi. Hajduk je v celotni tekmi igral zelo dobro, vendar ni našel pravega trenutka za izenačenje. Tekma je končala s 1:0 v korist Olimpije.

Slaba udeležba

Na tekmi je bilo prisotnih le nekaj tisoč gledalcev, kar kaže na slabšo zanimivost za te vrste tekme. Organizatorji tekme so se priznali, da je bilo treba bolj aktivno privabiti gledalce.

Metode dela

Oba kluba sta v tekmi uporabila različne metode igre. Olimpija je igrala bolj napadalno, medtem ko je Hajduk igral bolj obrambno. Ključni moment tekme je bil gol Olimpije v 80. minuti, ki je odločil za izid tekme.

SLOVENSKI ŠPORTNI TEDNIK PRVIČ 20. AVGUSTA

Gradbeno industrijsko podjetje

GRADIS

LJUBLJANA
KORYTKOVA 2

razglašuje
prosta delovna mesta za:

kvalificirane tesarje in zidarje

za delo v inozemstvu (Avstrija, Zap. Nemčija)

Pogoji:

- da je zdravstveno sposoben za delo (dokaz je zdravniško spričevalo),
- da je prost vojaščine,
- da ni starejši od 45 let,
- da ima vsaj 3-letno prakso v svoji stroki in za svojo kvalifikacijo spričevalo,
- da ni kaznovan.

Razpis velja do 25. avgusta 1967. Kandidati naj pošljejo ponudbo ali se osebno zgledajo v kadrovskem oddelku podjetja.

labod

NOVO MESTO

Najkvalitetnejše moške in otroške srajce v modernih desenh in krojih!

samo prstni odtis

(ali pa še tega ne!)
bo pustil vlomilec

v vaši hiši
namesto prihrankov,
če jih ne boste
pravočasno naložili
na hranilno knjižico

**DOLENJSKE BANKE
IN HRANILNICE!**

OBČINA SEVNICA
bo na JAVNI DRAŽBI prodala

**19 lončenih in
10 železnih
sobnih peči**

za ogrevanje po zelo nizkih cenah.

Peči so raznih velikosti in so bile v uporabi le štiri leta in so v zelo dobrem stanju. Dražba bo 4. septembra 1967 ob 8. uri v sejni sobi št. 15.

Vabimo vse interese!

roto foto šport

Verižno trčenje

Iz Kočevja proti Bregu je precej pod plinom svozil barokos Alojz Majcen, seveda cik-cak kar po sredi ceste, Janez Stropnik, ki je pripeljal z avtom za njim, je komaj še pravčasno zavril in ustavil pol metra za Majcnom. Za Stropnikom pa je pripeljal z avtom še Mirko Nimac, ki ni mogel tako hitro zavreti. Trčil je v Stropnikov avto in ga porinil 5 metrov naprej, tako da je ta podri pešca in ga hudo poškodoval, medtem ko je bil Nimac lašje poškodovan. Na vozilih je škoda za 10 tisoč Ndin.

Ujeli so tri drzne tatove koles

V dveh mesecih ukradli 32 koles — Dva tatova so prijeli v Ribnici, enega pa v Ljubljani — Kolesa so kradli in prodajali v Novem mestu, Ribnici, Brežicah in drugod

32 koles so v dveh mesecih ukradli in prodali Selmani Šemsi, Alija Skender in Zahir Suselmani, vsi s Kosmeta. Kradili so v

Celju, Ljubljani, Kranju, Novem mestu in Ribnici, prodajali pa so jih v Novem mestu, Brežicah, in Zagrebu. Prva dva storilca so prijeli v začetku julija v Ribnici, zadnjega pa v Ljubljani.

V štirih primerih so kolo prodali in ga takoj nato novemu lastniku spet ukradli. Zadnje kolo so ukradli Milanu Nigrietu iz Ribnice,

ki je tatvino prijavil šele po treh urah, se pravi takrat, ko so ribniški miličniki tatove že prijeli.

Tatovi koles, pa tudi mopedov in motornih koles, v glavnem nimajo težkega dela, ker le redki lastniki svoja vozila zaklepajo. Razen tega pa okradeni kasno prijavijo tatvine, zaradi česar miličniki le težko odkrijejo storilce.

Blok se je majal

Ni bil potres, le ženske so praznovale! — Ukrotili so jih šele z vodo, zadnjo besedo pa bo povedal občinski sodnik za prekrške.

Takega kravala, kot je bil preteklo sredo, naš blok sploh še ni doživel.

Res je sicer, da se je hotel pred leti nekdo ubiti in so ga našli ležečega na podu, vendar se je mrlič izdal, ko je iz radovednosti, kaj bodo naredili z njim, odprl en oko. Drugi je hotel pijan skočiti iz četrtega nadstropja na beton, pa so ga preprečili, da je zdaj težko dobiti zidarje. Tretji večji kraval je bil, ko je hotel nekdo pobiti vso posodo in družino, pa ga je sosed v sami kombinaciji pomiril.

Bilo je še nekaj podobnih dogodkov, ki so se vsi dogajali nekako od enajstih ponoči do polnoči, vendar so se vsi zgodili, predno je občina sprejela odlok o javnem redu in miru, razen tega pa so bili pobudniki vseh kravalov moški.

Preteklo sredo pa je bilo najhujše, saj so praznovala ženske. V Mickinem stanovanju so pile, cvilile, razbijale, klele in tulile.

Blok se je majal, ko so pele »Ringa, ringa raja, muca nam nagaja«. Seveda smo bili vsi na oknih, ker nihče ni mogel spati. Stanovniki nad stanovanjem, v katerem so ženske praznovala, je bilo dovolj, ko se ji je zbudil otrok in ko njeno krkanje z metlo po podu ni nič zaleglo.

Kratek posvet med poslušalci na oknih je rodil predlog: »Z vašega okna jim zlijte v sobo vodo.«

Mamica z izpolnjevanjem predloga oziroma sklepa stanovalec ni čakala tako dolgo kot občinski ali samoupravni organi.

Komaj je voda pljusnila v sobo praznovnik, so z očmi zagnile vse glave. Razgrajale so najprej potihlo, potem pa je ena predlagala, naj bi mamico prijavili miličnikom.

Druga se je obregnila:

— Le kakšni inteligenti so oni nad nami, ko nam ne privoščijo niti skromne zabave, saj nikomur nič nečemo!

Tretja, lastnica stanovanja, je menila:

— Pleskanje sobe jih bo precej stalo. Potem so začele zelo naglas razlagati, kako si je nekdo na morju sončil plešo, kako v nekaterih stanovanjih ponoči postlje škripljejo, kako ima nekdo ravna stopala in ni bil soldat in podobno...

No, okoli polnoči se je kraval le nekoliko pomiril, dokončno pa se bo pri sodniku za prekrške.

SMRC.

Prilaščala si je denar varstvene ustanove

Pred nedavnim se je morala pred občinskim sodiščem v Novem mestu zagovarjati Anica Lovrenčič, doma iz okolice Murske Sobote, ker si je v novomeški varstveni ustanovi za predšolske otroke v enem mesecu, kolikor je bila tam v službi, prilaščila 1.172 Ndin.

Kot tajnica in blagajničarka novomeškega vrta je nastopila službo v začetku maja 1966 in je takoj začela jemati denar, ki so ga starši

plačevali za varstvo svojih otrok. Upravnica vrta pa je kmalu ugotovila, da nova uslužbenka ni resnično tajnica, zato je postala pozorna tudi na njeno delo. Pri pregledu poslovanja je ugotovila pomevno, medtem pa tajnice že ni bilo več na delo.

Pred sodiščem je obtoženka kaznivno dejanje priznala, v zagovor pa je navedla isto kot večina drugih storilcev enakih kaznivih dejanj: »da si je iz blagajne samo izposodila in da je nameravala vse vrniti.«

Anica Lovrenčič je bila obsojena na 4 mesece zapore, povrniti pa bo morala tudi nastalo škodo.

V podjetju je zmaknil okopalnik

Iz Kovinskega podjetja v Ribnici, kjer je bil do nedavnega zaposlen, je J. P. iz Dan odnesel po delih okopalnik in brano. Sestavne dele za obe orodji je začel odnašati domov že proti koncu leta 1965. Doma je imel najprej vse dele skrite, nato pa je obe orodji sestavil. Skrajno, ki jo je priznal, je oškodoval kolektiv za okoli 430 Ndin. Preiskava je bila zaključena 7. avgusta letos.

Vse kaže, da je za zavarovanje Kovinskega podjetja kjub ograji okoli podjetja slabo poskrbljeno, saj je v letu dni to že peti primer kraje, ki so jo odkrili pri tem podjetju.

Mučili so človeka

Gasilsko veselico v Goriči vasi, ki je bila v nedeljo, 6. avgusta, so nadaljevali še v ponedeljek dopoldne. Takrat je prišel na veselilni prostor Jože Klun iz Bukovice. Brez pravega vzroka so ga začeli gostje na veselici mučiti. Vlačili so ga po tleh, tunkali v čeber z vodo, v katerem so prali kozarec itd. Bukovca so storilci, za katerimi miličniki še poizvedujejo, resneje poškodovali, saj je bruhal, dobil vročino in več vidnih poškodb. Takrat je bilo na veselilnem prostoru približno 20 ljudi, za Bukovca pa se je potegnili le neki invalid.

Avto v električni drog

10. avgusta ob 19.40 je v Salki vasi zaradi velike hitrosti zaneslo s ceste osebni avto, ki ga je vozil Milan Kajtna iz Kočevja. Avto se je zaletel v električni drog. Na vozilu je za 10.000 Ndin škoda. Voznik je kasal smatke vinjenosti, zato so mu odvzeli vozniško dovoljenje in ga peljali na odvozem krvi.

KRONIKA NESREČ

Trčenje na ovinku

8. 8. se je pripetila prometna nesreča na cesti III. reda Hotemež-Sentjanž. Iz Hotemeža proti Sentjanžu je peljal z osebnim avtomobilom Jože Pušnik iz Laškega. Iz nasprotne smeri je pripeljal voznik osebnega avtomobila Franjo Povalet iz Stržišča in sta vozila na nepreglednem ovinku trčila. Na vozilih je škoda za okrog 6.000 Ndin.

avtomobila Silvu Osovnikarju iz Sevnice, ki je prav v tem trenutku pripeljal iz nasprotne smeri. Mopedist je trčil v levi prednji blatnik in sta s sopotnikom padla po cestišču. Pri padcu je sopotnik Drnač utrpel težje telesne poškodbe in je bil odpeljan v celjsko bolnišnico, medtem ko mopedist ni bil poškodovan. Na vozilih je škoda za okrog 100 Ndin.

Nesreča zaradi okvare na krmilu

10. 8. je iz Cerklj pri Brežicah peljal mopedist Ludvik Klemečič iz Poštene vasi. Vozil je brez vozniškega dovoljenja. V Račji vasi mu je iz mopeda odpadel vijak, s katerim je pritrjeno krmilo, zaradi česar je padel po cestišču in se telesno poškodoval. Pripeljali so ga v brežiško bolnišnico. Na vozilu je škoda za okrog 100 Ndinarjev.

Zaradi hitre vožnje ga je zaneslo v jarek

8. 8. je iz smeri Prekopa proti Kostanjevici vozil voznik osebnega avtomobila Emil Goršek iz Gor. Kašja pri Ljubljani. Zaradi neprimerne hitrosti ni mogel speljati blagega ovinka in ga je zaneslo s ceste v jarek, kjer je obstal ob vrtni ograji. Ker je kazal znake vinjenosti, je bil uporabljen alkoskop, ki je pozelenel. Na vozilu je škoda za okrog 2000 Ndin.

Mopedist je pripeljal po levi strani

9. 8. se je Anton Kozole iz Reštanj peljal z osebnim avtomobilom po cesti Senovo-Reštanj. Vozil je brez vozniškega dovoljenja. V Reštanj mu je nasproti po levi strani ceste pripeljal mopedist Leopold Kozole iz Dobrave in sta trčila. Pri tem je bil mopedist lažje telesno poškodovan. Na obeh vozilih je škoda za okoli 2.100 Ndinarjev.

Nepriemerena hitrost

10. 8. se je pripetila prometna nesreča v Sevnici. Po Klavniki ulici je peljal mopedist Jože Kuhar iz Sevnice s sopotnikom Vincencem Drnačem iz Šmarja pri Sevnici. Vozil je s preveliko hitrostjo, zato se na blagem ovinku ni mogel izogniti vozniku osebnega

Nepredvidno je prehitelval

12. 8. se je pripetila prometna nesreča na cesti Ljubljana-Zagreb, v naselju Mokrice. Voznik tovornega vozila Onghendun Puyaerts iz Belgije je v naselju Mokrice na mostu prehitelval voznika tovornega avtomobila Mladena Saviča iz Poljane pri Tuzli, ki je peljal proti Ljubljani. Iz nasprotne strani pa je v tem trenutku pripeljal voznik osebnega avtomobila Rudolf Naravnik iz Celovca, ki je zavozil skrajno desno in pri tem trčil v robnik mosta ter si poškodoval avto. Voznik tovornjaka, ki je hotel prehitelvali, je prav tako trčil v Savičev tovornjak. Telesnih poškodb ni bilo, na vozilih pa je škoda za okoli 1000 Ndin.

Nesreča na ovinku

12. 8. je Martin Prah iz Gornje Pirošice peljal z osebnim avtomobilom v smeri Pirošice-Bušeča vas pri Brežicah. Nasproti mu je pripeljal z osebnim avtomobilom nemške registracije Jože Molan iz Bušeče vasi, začasnno na delu v Nemčiji; voznika sta na nepreglednem ovinku trčila. Na vozilih je škoda okrog 1000 Ndin.

Vozil je brez vozniškega dovoljenja

12. 8. se je proti Sentjanžu peljal z osebnim avtomobilom nemške registracije Jože Jurca iz Krmeja, ki je sedaj na delu v Nemčiji. Pri naselju Sentjanž mu je iz nasprotne smeri pripeljal motorist Bogomir Sušič iz Sentjanža, ki je vozil brez vozniškega dovoljenja. Na ovinku je pripeljal po levi strani ceste in trčil v avto. Pri tem se je telesno poškodoval in so ga odpeljali v celjsko bolnišnico. Na obeh vozilih je škoda za okrog 800 Ndinarjev.

Motorist zdrsel v občestni jarek

13. 8. se je po cesti II. reda Krško-Drnovo peljal s motornim kolesom Jože Koprivnik iz Celja. Na zadnjem sedelu je peljal Antona Spesa iz Trnovca. Pri odstopu ceste na Belem bregu je zaradi prehitre vožnje zapeljal s cestišča in drsel še 35 metrov po zelenem pasu, nakar sta oba padla in so poškodovala. Odpeljana sta bila v brežiško bolnišnico. Voznik ni imel vozniškega dovoljenja, odvzeta pa mu je bila tudi krt za preiskavo. Na motornem kolesu je škoda za 1000 Ndin.

Ob boleč in prerani izgubi ljubljene žene in mame

Marije Špoler

se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, Belobrajdčevim, sosedom v Hrvaškem Kuželju, ki so jo od blizu in daleč v tako velikem številu spremlili na zadnji poti, kakor vsem onim, ki so ji darovali tako lepe vence in cvetje! Posebna zahvala dr. Nikuliču za požrtvovalnost pri lašjanju njenih bolečin vse do njene smrti. Zahvaljujemo se kolektivoma ITAS Kočevje in TRGOPROMET Kočevje. Zahvala tudi gospodu dekanu iz Fare in za poslovilne besede.

Najlepša hvala vsem za osebne in pismene izraze sožalja.

Zaljujoči:

mož, hčerke in sinova z družinami
Laze, 29. julija 1967

Steza je držala skozi vrte z zelniki in gredami za stezo, da bi šel za vasio in potem krenil zopet na razno zelenjavo. Matija je imel danes — kako bi dejali — posebno srečo, ali nesrečo? Ko pride do sredi vrto, nasproti Korenove hiše, koga zagleda? Jerica zaradi rose podpasana, s koskom v roki je stala tu sredi gredice in nabirala zelenjavo. Se je bil čas, Jerica ga ni bila še zagledala, ker je bila pripognjena in v delo zamišljena, lahko bi se bil vrnil; ali mislil si je menda: Božja volja je, kaj bi se bal? In pogumno stopa proti nji. Ko je bil že tako blizu nje, da je čula njegove stopinje, dvigne deklica glavico in se obrne proti njemu kakor srna, ko jo kaj moti na pašo. Matija je bil skoraj nesvedoma vzel culo z rame v levo, prijel palco z desnico, in se ji je tako bližal. Pogumno jo on prvi nagovori:

»Dobro jutro, Jerica, tako zgodaj že pokonci?«

»In ti, Matija,« odgovori mu deklica, »kam tako zgodaj?«

»V mesto!«

Ko je videl, da se to deklici čudno zdi, ni čakal, da bi ga dalje vprašala; sam ji reče:

»Da, v mesto; zakaj bi jaz ne šel kdaj v mesto, zakaj ne peš, ako se mi ljubi?«

»Tud v mesto, zakaj pa ne po cesti?«

Zdaj je bil nekoliko v zadregi; prahu ni bilo še zdaj po cesti in bližnja pot tudi ni bila okoli vasi. Resnice ji vendar ni mogel povedati, malo laži v taki sili in zadregi morda vendar ne bo tolika pregreha:

»Lepša pot se mi je zdela po vrtah.«

Kdor ni vajen lagati, se mu pozna pri najmanjši poskušnji, da ne govori resnice. Matija je videl, da se deklici ne zdi prav verjetno, kar pravi. Da bi ne zabredel še globlje, ojunaci se ter sklence razodeti jo vso resnico.

»Vaš kaj, Jerica, tebi povem, ravno tebi, česar nisem povedal nikomur. Z očetom sva se sprla, z doma moram, po svetu, sam ne vem kam, najprej v mesto.«

»To je žalostno, Matija! Oče so hudi nate? Ne da do se pomiriti?«

»Naš oče so nagle jeze, odgovarjati se jim ne sme, in kar enkrat reko, to je kakor pribito. Čakati je treba, da se sami premislijo.«

»In to sem zvedela zdaj, samo tako po naključju? To ni lepo, Matija! Ogibal si se me celo, kaj bi tajil?«

In Matija res ni tajil. Deklica se obrne hitro v stran, da si obriše skrivaj solze iz očesa, potem mu pravi žalostno:

»Mislija sem — a zdaj vidim, da sem se zmotila! Ne smem te dalje muditi; zbogom, srečno pot, Matija!«

»Poda mu roko, potem hoče oditi; ali Matija ji ne izpusti roke; tako se ne more od nje ločiti.«

»Ali si huda, Jerica?« vpraša jo čez nekaj časa.

»Kaj bom huda? Kaj si mi pa storil? Ne zameri, da sem tako govorila. Pozabi, kar si slišal; sama ne vem, kako je prišlo, kaj sem mislija; nič nisem mislija, vse je prišlo tako nagloma! Torej ne bodi hud, Matija, in — srečno pot!«

In zopet hoče oditi, ali mladenič je ne izpusti.

»To je torej tvoja zadnja beseda? Bog ve, kdaj se zopet vrnem; drugega mi nimaš nič reči, Jerica?«

Deklica molči.

»Ali se ti ne bo nič tožilo po meni, ko me ne boš videla toliko časa; ali se me ne boš nič spominjala?«

»Kako bi se te ne? Glej, Matija, vedno si bil tako prijazen zmenoj, to mi je dobro delo; ti nisi, kakršni so drugi, zato sem te rada videla, rada s teboj govorila, saj veš, kaj bi ti pravila?«

»To je vse, drugega nič? Torej pa že vidim, da moram iti — tako —!«

»Matija, ne igraj se z menoj! Jaz nisem, da bi se — «

Dalje deklica ni mogla govoriti; jok jo premaga, solze jo zalijejo, na glas zajoka. Mladenič se ne more kaj; strastno jo pritiska na svoje prsi.

Zgodi se včasih spomladi, da je zvečer še bukovje vse golo in rjavo, ponoči pride blagodejen dež z neba in zjutraj je vse zeleno. Tako se je nenadoma, hipoma razvila njemu in nji ljubezen, ki jima je na skrivnem kalila v srcu.

Nekaj časa potem je Matija zopet urno koračil po cesti proti mestu. Tako čudno, tako mehko; tako veselo in tako žalostno je bilo njegovo srce!

IX.

In zakaj si mu naklonila svojo ljubezen? Ker ima gladko lice, medeno govorico, ker je bel dan zagledal v bleščečem dvoru, ker se ti ljubi tako in ne drugače! Rodu za rodom v hiši si bila zvesta, slednjič se naveličaš te hiše, tega imena, obrneš se drugam in gorje puščaš za sabo. Ali ko misli človek, da si ga zapustila na veke, se premisli, ako se ti ljubi, in vrneš se mu, ko se te je najmanj nadejal. Sreča, naključje, usoda, razna imena eno bitje; kateri so zakoni tvojega ravnanja, kje so meje tvoje oblasti? Tebe premišljevat ni dobro človeku; del bi slednjič križem roke in mirno bi stal ter čakal, kaj pride; tebe ni izprostiti, boriti se ni s teboj! Celi narodi so se ti uklonili, se vdali tvoji oblasti; neomejna postava jim je tvoja volja. In vendar te vera ne mara, ne sme biti prava; ako bi bila, kaj bi bilo potem vse človeštvo!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI LEDAR

Petek, 18. avgusta — Helena
 Sobota, 19. avgusta — Ljudevit
 Nedelja, 20. avgusta — Bernard
 Ponedeljek, 21. avgusta — Ivana
 Torek, 22. avgusta — Timotej
 Sreda, 23. avgusta — Zdenka
 Četrtek, 24. avgusta — Jernej

ČESTITKE

Ljubljani Zagarjevi mami iz Mačkoveca pri Novem mestu čestitajo za dvojno praznovanje, da bi bila še dolgo let med nami zdrava in vesela — hčerka Fanika z možem Vinkom in sin Jože z ženo Dragico, vnučki pa ji pošiljajo koš poljubčkov!

ZAHVALJE

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustil naš dobi mož, oče in brat

JANEZ ZRIMSEK

iz Sel pri Sentjerneju
 Zahvaljujemo se vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali v dolgoletni bolezni in nam stali ob strani v najtežjih trenutkih. Posebna hvala dr. Zoriču, Simončičevini, Alojzu Hosti, sodelavkam ISKRE Sentjerneje za podarjeni venec, g. kaplanu in vaščanom za pomoč in trud med boleznijo po-

kojnega očeta. Vsem, ki so nam izrekli sožalje in vsem, ki so ga spremlili k počitniku, še enkrat iskrena hvala!
 Zalujoča žena, hčerka z družino, sestri Jerčka in Mančka

Ob nenadni izgubi naše nepozabne mame, stare mame, tačče, sestre, tete in svakinje

TEREZIJE LOVŠE

iz Krške vasi,
 se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so drago pokojnico tako številno spremljali na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje za njen grob in nam ustno ali pisмено izrazili sožalje. Posebna zahvala vsem dobrim sosedom, še posebej tov. Hudomalovi, vsem prijateljem, kolektivoma Zdravstvenega doma Brežice in Agrarja Brežice, pevcem za ganljive žalostinke in govornikom za prelepe besede. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala!
 Zalujoči: hčerki Zlata, por. Butara, Vida, sin Lado in drugo sorodstvo

MARTINA ŠOBARJA

iz Dobindola
 se zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali vence in cvetje in vsem, ki so ga spremlili v poslednjem domu. Zahvala »Ribičji restavraciji, VO-DOVODU ter g. kaplanu.
 Zalujoči otroci

Zveza slepih v Novem mestu se zahvaljuje občinski skupščini v Krškem, ki je namesto na grob pokojni Danilci Novžak iz Novega mesta podarila organizaciji slepih 10.000 Sdinarjev.

PREKHE

Janez Zagar, Birčna vas, Novo mesto, preklicujem hojo po mojem vinogradu, parc. št. 96-2, KO Veliki Podljuben. Kdor preklica ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Preklicujem žaljive besede, ki sem jih izrekel 6. julija 1967 proti Vilmi Poje iz Novega Kota št. 10 kot neresnične. Franc Malnar, Novi kot št. 8, p. Prezid.

Martin Ban, Vel. Brusnice 71, Brusnice, prepovedujem vožnjo v mojem gozdu v Lukovici. Kdor te prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Anton Bartolj, Laze 12, Uršna sela, prepovedujem pašo kokoši po mojem vinogradu na Lubnem ter pašo kokoši in hojo otrok po mojem vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Franc Lukšič, Igljenik 1, Stopiče, preklicujem kot neresnično, kar sem govoril, o Silviji Mišjak, Regarča vas 25. Novo mesto in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Martin Zagore, Gor. Vrhpolje 63, Sentjernej, prepovedujem pašo kokoši po mojem vinogradu na Zagorici. Kdor tega ne bo upošteval, mi bom kokoši zastrupil.

Anton Medle, Vel. Brusnice 58, prepovedujem hojo, vožnjo in pašo živine ter perutnine po mojem travniku in drugem zemljišču. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal, perutnino pa zastrupil.

Peter Mall, Trdinova 29, Novo mesto, prepovedujem vsako jemanje peska na moji parceli v Leskovcu pri Brusnicah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Zupniški urad Smihel pri Novem mestu prepoveduje vsako tlatvino in hojo po naših vrtovih in travnikih. Kdor tega ne bo upošteval, se bom sodno preganjal.

maloglasni

KMETOVALCI POZOR! Po zelo nizki ceni prodam skoraj novo motorno kosilnico s priključkom in cirkularjem znamke Laverda. Motor je uporabljen tudi za druga kmetijska dela. Cenjene podobe na naslov: Franc Kralj, Star vas 15, p. Skočjan.

PRODAM ZAZIDLJIVO PARCELO 500 m² ali 1000 m² v Ljubljani — Trnovo po ugodni ceni. Anton Kušar, Mokriška cesta 20, Trnovo.

ENOFAZNI ELEKTROMOTOR 2 KM, nov s stikalom z enoletno garancijo, prodam. Cena 80.000 Sdin. Babnik, Ljubljana, Vodnikova 84.

PRODAM DOBRO OHRANJEN »Puchs Galeb. Dam ga na obroke ali v zamenjavo. Naslov pri Gotlibu, Bela cerkev.

PRODAM kombiniran mizarski stroj 60 cm Miklič, Jablan 3, Mirna peč.

PRODAM NOV CIRKULAR z električnim motorjem 5 1/2 KS. Ivan Vovk, Potov vrh 37, Novo mesto

ZARADI SELITVE PRODAM dobro ohranjeno kredenco po nizki ceni. Vida Lepin, Ljubljanska 15, Novo mesto.

PRODAM STROJ za izdelovanje strešne cementne opeke (z lesenimi modeli in nožem). Naslov v upravi lista (1178/67).

UGODNO PRODAM dva nova gumni voza 2 in 3 t nosilnosti ter vprežni »Fahre obrabčalniki na 5 vil. Krašna, Skočjan 22.

UGODNO PRODAM dobro ohranjeno hladilnik 55 literski, pol-avtomatičen pralni stroj AEG 1,5 kg in ALFA kotel 50 l. Zerjal, Novo mesto, Koštalova 11.

ZASTAVO 600 D, umivalnik, peč za vodo, 7 literski bojler, vzdržljiv štedilnik z oblogo in kuhinjsko opremo prodam. Nagelj, Valančičeva 2, Novo mesto. Ogled od 14 ure dalje.

OSEBNI AVTO moskvič v zelo dobrem stanju prodam ali zamenjam za traktor. Naslov v upravi lista (1167/67).

UGODNO PRODAM skoraj nov kombiniran italijanski otroški voziček. Ponudbe na upravo lista pod »Capria

PRODAM vzdržljiv desni štedilnik Zabja vas 26, Novo mesto.

PRODAM PRALNI STROJ »Himos. Marjan Lenart, Mestne njive, blok 1, Novo mesto.

PRODAM DOBRO OHRANJEN štedilnik Naslov v upravi lista (1161/67).

ENOSOBNO STANOVANJE od-dam, zamenjam ali prodam po ugodni ceni v Smihelu. Informacije dobite na Brodu 17, Novo mesto.

PRODAM kombiniran otroški voziček Rems. Mestne njive 1/7, Novo mesto.

OSTRESJE ZA HISO 9 x 11,5 m ugodno prodam. Naslov v upravi lista (1158/67).

TRAKTOR FERGUSON s plugom v odličnem stanju ugodno prodam. Albin Turk, Malo Mrševce 20, Podbočje.

PRODAM MOTORNO KOSILNICO »Alpina« skoraj novo. Naslov v upravi lista (1156/67).

UGODNO PRODAM prikolico za kosilnico BCS. Naslov v upravi lista (1155/67).

PRODAM kombinirane traktorске in vprežne ter navadne grablje in obrabčalniki. Ponudbe na upravo lista pod oznako »Takoje

PRODAM SREDNJE VELIKO mlatilnico s tremi predali za vreče, slamozemco s puhalnikom in mlin za mletje žitne krme. Rudolf Jurečič, Križna gora 8, Skofja Loka.

V OKOLICI NOVEGA MESTA ali kjerkoli v Beli krajini kupim skedenj v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (1182/67).

PAPIGO PIKI, ki nam je ušla, naj najdite! vrne proti nagradi v Gubčevi 24.

UPOKOJENEK ISČE opremljeno sobo kjerkoli v mestu ali v večjem naselju Štajerske. Prednost imata Celje in Sevnica. Po

možnosti celotna oskrba. Plačam po dogovoru. Ponudbe pod šifro »Obojestransko zadovoljstvo 1967«.

ODDAM OPREMLJENO SOBO moškemu. Naslov v upravi lista (1169/67).

MLADA ZAKONCA brez otrok iščeta sobo v Novem mestu ali v Kandiji. Naslov v upravi lista (1183/67).

ISČEM PRAZNO SOBO v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1190/67).

STAREJŠA ZENSKA odda brezplačno sobo uslužbenki, ki bi ji pomagala čistiti stanovanje v Dol. Toplicah. Naslov v upravi lista (1191/67).

POROČNE PRSTANE po najnovejši modi in vsa zlatarska dela opravlja zlatar, Gosposka 5, Ljubljana (poleg univerze).

V KOČEVJU prodam hišo z vrtom. Informacije v trafikli pri cerkvi.

OPREMLJENO SOBO v novi hiši v Črnomlju oddam solidnemu moškemu. Ponudbe pod »Takoje vseljiva

CEMENTNO STRESNO OPEKO dobite pri Alojzu Tratniku, Luterško soto 9, Otočec ob Krki.

TEHTNICO, nosilnosti od 150 do 250 kg kupim. Saje, Hudo 2, Novo mesto.

PRODAM desni štedilnik »Gorenjske« malo rabljen. Stari trg 42, Trebnje.

TRANSISTOR avtoradio »Schaub Lorenz Touring« 70 prodam. Naslov v upravi lista (1196/67).

PRODAM RABLJEN hladilnik »EKA«. Naslov v upravi lista.

VESTNO GOSPODINSKO POMOCNICO sprejemem tako. Plača dobra. Ing. Raoul Jenčič — Ljubljana, Črtomirova 17.

DENAR IN ČAS vam morda ne dopuščata zdravljenja v zdravilišču. Z majhnimi stroški lahko doma zdravite bolezni jeter, žolča in črevesja, čire, zaprtje in hemoroide z rožniškim DONAT vroleom. Zahtevajte ga v svoji trgovini, in pa ga dobi v Novem mestu pri HMEJLNJIKU — tel. 21-129 in STANDARDU (MERCATORJU) — tel. 21-158.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk in

KMETIJSKI STROJI

40.000 Sdin zmanjšana carina za pralne stroje!

VSE INFORMACIJE DOBITE: NOVO MESTO: BRACKO.

Ragovska 7: št. telefona 068-21-659

SEVNICA: FUTER. Heroja Maroka 4

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

KINIO

Brežice: 18. in 19. 8. francoski film »Tiger ljubi surovo mesto«. 20. in 21. 8. ameriški barvni film »Ljubezna na paščinu«. 22. in 23. 8. nemški film »Nenavadni menih«.

Kočevje »Jadrana«: 18. do 20. 8. ameriški barvni film »Mat Helm, tajni agent«. 21. in 22. 8. španski barvni film »Greh ljubeznis«. 22. in 23. 8. francoski barvni film »Človek iz Risa«. 24. 8. jugoslovanski film »Srečni umrjejo dvakrat«.

tode varstva rastlin. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Za prijetno popoldne. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Četrtekov simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov.

RADIO BREŽICE

PETER, 18. AVGUSTA: 20.00—21.15 — Obvestila — Nove plošče RTB — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami, vmes — humoristična priloga: Tovariš, to ne zaveda tebe!

NEDELJA, 20. AVGUSTA: 11.00 — Poročila — Anton Pohar: Starje šolstva in učni uspehi v zadnjem šolskem letu — Ta teden v Delavski enotnosti — Janko Knapič: Med Gradščanskimi Hrvatmi — zaključek — Za naše kmetovalce: Mira Skoča; — Pridelovanje fižola za prodajo — Dve melodiji v različnih tvedbah — Nedeljska reportaža s hmeljišča v Sentenartu — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.45 — Občani čestitajo in pozdravljajo

TOREK 22. AVGUSTA: 18.00 — 19.30 — Novo v knjižnici — Nove plošče Jugotona — Vzgljono predavanje: Navnanje na čistočo ponoči — Sportna reportaža pred novo sezono — Obvestila in filmski komentar — Glasbena oddaja: Iz diskoteko zbiratelj plošč tužnih vo. kralno-instrumentalnih sestavov.

KAJ VAM PRIPRAVLJAMO?

V četrtek, 31. avgusta, bo začel DOLENJSKI LIST spet izhajati na 28 straneh (v dveh pokrajinskih izdajah). Ne zamudite zato 35. številke domačega pokrajinskega tednika, v katerem boste dobili:

NOVO SLIKANICO

»Polje Omega«, ki vas bo seznanila s fantastičnim vesoljskim poletom treh pilotov, ki so doživeli v polju neznanih elektromagnetskih sil razburljiva in zanimiva srečanja.

SPORED TV LJUBLJANA

uvajamo na željo mnogih naših bralcev, ki so si lani in letos kupili televizijski sprejemnik. S 1. septembrom torej: radijski in televizijski spored tudi v Dolenjskem listu!

KUHARKE BUKVICE

bodo spet dobile prostor, ki smo jim ga zaradi poletne stiske zadnje tedne odvzeli.

ZDRAVNIŠKI KOTIČEK

z novimi koristnimi prispevki našega sodelavca dr. Boža Oblaka, medtem ko bo ginekolog dr. Željko Šribar začel objavljati vrsto podlistkov o nosečnosti.

POTOPIS »SOSEDJE, KI JIH PREMALO POZNAMO«

ki ga je napisal naš novinar inž. Marjan Legan s popotovanja kmetijskih strokovnjakov po Bolgariji in Romuniji.

PARTIZANSKE SPOMINE

in sestavke, posvečene 25. obletnici ustanovitve Gubčeve brigade, in

KOŠ NOVIC IZ VSEH OBČIN

našega področja! Vmes bodo obnovljene rubrike, ki ste jih z zanimanjem prebirali že pred meseci, ko smo upeljali 2 pokrajinski izdaji našega lista in z njima pridobili vsak teden 4 strani dodatnega branja.

VSE TO IN ŠE MARIKAJ NOVEGA:

v četrtek, 31. avgusta 1967, na 28 straneh vašega domačega pokrajinskega tednika!

DOLENJSKI LIST

Kostanjevica: 19. 8. ameriški barvni film »Fanis«. 20. 8. ameriški barvni film »Vzemi jo, moja je«. 23. 8. francoski film »Krava in ujetnika«.

Metlika: 19. in 20. 8. italijanski barvni film »Vsako noč novo leto«. 23. in 24. 8. angleški barvni film »Londonski tata«.

Mokronog: 19. in 20. 8. ameriški film »Morituris«.

Sevnica: 19. in 20. 8. ameriški film »Dobri duh Pariza«.

Sodražica: 19. in 20. 8. grški film »Ponarejeni zlatniki«.

Sentjernej: 19. in 20. 8. francoski barvni film »Privatno življenje«.

Trebnje: 19. in 20. 8. ameriški kavbojski film »Osamljeni so hrabri«.

OBVESTILA

Dom na Frati vabi na vrtno veselico, ki bo v nedeljo, 20. 8. 1967. Igrali bodo fantje iz Straže. Za jedočo in pijačo preskrbljeno. Vabljeni!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Protetki teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Bokal iz Zagaja — dečka in deklico, Dragica Matijević iz Orešja — Aloisana, dro, Ivanka Tintor iz Brežic — Uroša, Pavla Topol iz Loduca — Danijela, Marija Kostanjšek iz Pridelje, Primoža, Terezija Jovandović iz Brežic — Aleksandra, Frančiška Otašević iz Brežic — dva dečka, Darinka Jurman iz Gaberja — Slavka.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Miloz Jakopc, Marjan Legan, Jože Prine, Jožica Teppey in Ivan Zoran Tehničar urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din) — polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva je vnaprej — Za izposojstvo 37.50 novih dinarjev (3750 starih din) ce 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri po-družnici SDK v Novem mestu št. 81-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni pre-dal 33 — Telefon 21-227 — Rokovstvo in fotografije ne vračamo — Tiska: Ciasopisno podjetje »Delos« v Ljubljani

Za sodoben okus...

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji
 Destilacija »DANA«
 MIRNA na Dol.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 9.00.

PETEK, 18. AVGUSTA: 8.05 Operna matineja. 9.30 Melodije za klavir in godala. 10.30 Naš podli stek — N. Mahtuz: Zivljenje za druga. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Prof. Josip Priol: Naše nove jabolčne sorte. 12.40 Igrajo pihalni orkestri. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Napotki za turiste. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.45 Kulturni glasbo. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Komornemu zboru RTV Ljubljana dirigira Rado Šumruti 21.15 Oddaja o morju in pomorskihih.

SOBOTA, 19. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.15 sli albuma skladb za mladino. 10.15 5 poti po Mediteranu. 11.00 Poročila in turistični napotki za tuje goste. 11.20 Narodni in domači napotki. 12.30 Kmetijski nasveti — Prof. Franc Rone: Izkoristimo dobro jesensko pašo. 13.30 Priporočajo vam. 14.05 Od melodije do melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.35 Igramo beat! 18.15 Z godci in pevci po naši defeli. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.30 Zabužna radijska igra — Claude Avé-

line: Redni potnik na liniji D — »Brezščitve ugankes«. 21.15 Pokali, kaj znaš! 22.10 Oddaja za naše izseljenke.

NEDELJA, 20. AVGUSTA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Marjan Marinc: »Krasen cirkus«. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. del. 10.00 Se pomnite, tovariši! Neža Maurer: »Zveza mora ostati«. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. del. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Kar po domače. 15.05 Iz sveta opernih melodij. 16.00 Radijska igra — Luigi Silori: »Barabas«. 17.05 Nedeljsko športno popoldne. 20.00 Lahko noč, otroci! 22.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 21. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.00 Za mlade radovedne. 9.30 V svetu opernih melodij. 10.30 Naš podlistek — F. S. Fitzgerald: »Nežna je noč«. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 »Kaj bi te vprašal«. 12.30 Kmetijski nasveti — Veterina. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Operni koncert. 18.15 Izbrana gabavne melodije. 19.05 Glasbena razglednica. 20.00 Lahko noč,

otroci! 20.10 Revija jugoslovanskih pevcev zabavnih melodij

TOREK, 22. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.30 Iz oper starih mojstrov. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Pisana paleta melodij. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tone Simončič: Kontrola mlečnosti in zboljševanje gospodarnosti reje krav. 13.30 Priporočajo vam... 14.45 V torsk na svidenjel. 17.05 Iz naših koncertnih dvoran. 18.15 Z domačimi ansambli po Sloveniji. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.30 Radijska igra — Zoran Bogoev: »Muzična mistra Sofranjina«. 21.35 Iz fonoteke radia Koper

SREDA, 23. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.15 Deset let Otroškega zbora RTV Ljubljana. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Marjan Ahnik: Zastrupljenje tal s kemičnimi sredstvi. 13.30 Priporočajo vam. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.45 Naš razgovor. 20.00 Lahko noč, otroci!

ČETRTEK, 24. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.30 Iz ruske baletne glasbe. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Valčki in mazurke Priderika Chopina. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Rova: Različne me-